

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Varovanje kmetijske zemlje

Konec zlorab in kratkovidnosti?

Priznajmo — pod lažno pretvezo »neplodnega (dolgoročnega) družbenega interesa« smo v preteklosti vzdali temeljni kamen in zasadili lopato na marsikaterem najrodovitnejšem kmetijski zemlji. Brez sramu priznamo, da smo to storili zato, da bi naša gradnja hitrejša in cenejša. Namali smo po pameti kratkovidnega gospodarja, ki mu je mar le danes in njegov siti želodec, ne pa tudi jutri in hrana za njegove naslednike.

Zakon o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti, bolj znan kot »interventni zakon«, je kratkovidnosti vsaj začasno

stopil na prste. Preprečil je gradnjo na zemljiščih prve in druge kategorije in jih trajno namenil kmetijski rabi. Odslej je dolžnost občin, da pripravijo kategorizacijo kmetijskih zemljišč, ker bodo le na podlagi te lahko uskladile družbeni načrt z zakonom.

V škofjeloški občini so kategorizacijo že izdelali. Kaj so ugotovili? V občini je 2661 hektarov zemljišč, primernih za kmetijsko rabo, manj, kot jih izkazuje statistika in zemljiška knjiga, gozdov pa 2538 hektarov več. Je potem sploh še čudno, da je načrtovanje v kmetijstvu pogosto le zbir

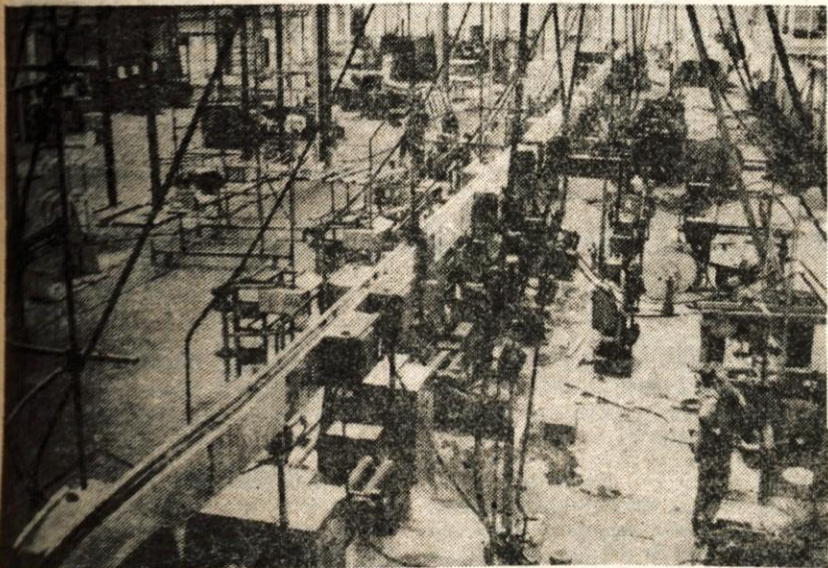
števil, ki so daleč od resničnosti? Pa to ni le škofjeloška posebnost, podobno se podatki razhajajo tudi v drugih občinah.

Omembe vreden je podatek, da se v občini 317 hektarov zarašča z grmičevjem ali mladim gozdom. 409 hektarov je neplodne kmetijske zemlje. Na 2406 hektarih, kar predstavlja 4,7 odstotka površine celotne občine, je zaradi strmine, kamnitosti in težje dostopnosti otežkočena ali povsem onemogočena strojna obdelava. V občini je 1058 hektarov zemljišč osme kategorije — to so že pozidane in kmetijstvu (za vedno) odtujene površine.

V škofjeloški občini je malo dobre zemlje. Le štiri odstotke celotne površine ali 2044 hektarov je zemljišč prve in druge kategorije, še 162 hektarov bo mogoče pridobiti z izsuševanjem. Če bodo v občini za kmetijsko rabo trajno namenili le te površine, se bo kmetijstvu slabo pisalo. Tega so se zavedali tudi delegati kmetijske zemljiške skupnosti in zahtevali od izdelovalcev prostorske dokumentacije, da tudi zemljiščem od tretje do šeste kategorije ne spreminjajo namembnosti, če tega ne opredeli družbeni plan občine. Na teh površinah resda ni mogoče pridelovanje poljščin, vendar pa so za živinorejo, ki je v škofjeloški občini prevladujoča kmetijska dejavnost, enakega pomena kot redovne njive.

Kategorizacija kmetijskih zemljišč se ne pomeni izbojevanje bitke pri zaščiti naših polj in travnikov. Denar, porabljen za kategorizacijo, bo lahko tudi proč vržen, če je ne bomo dosledno spoštovali. Vse je odvisno od nove prostorske zakonodaje, ki se pripravlja. Če bo vsaj tako odločna kot sedaj veljavni »interventni zakon«, bomo preprečili nadaljnjo pozidavo kakovostne kmetijske zemlje. Zdi pa se, kot da nekateri komaj čakajo nove (milejše) zakonodaje, ko naj bi spet pričeli po starem. Mar spet pod pretvezo »splošnega družbenega interesa«?

C. Zaplotnik

Novo v Savi — S 1. januarjem 1984 prično v Savi Kranj z novo veliko-serijsko proizvodnjo klasičnih in specialnih klinastih jermen. Potrebe domačega tržišča in velike možnosti izvoza so narekovale nujnost modernizacije in povečanja obsega dosedanje proizvodnje kvalitetnih klinastih jermen. V Savi so se odločili, da v ta namen zgrade novo obrat, v katerem je danes že montirana celotna oprema, v glavnem domače izdelave. V preizkusni proizvodnji novembra in decembra bodo zaključena tudi vsa tehnična dela v novem obratu, hkrati pa tečejo tehnološke raziskave in prilagajanje na modernejšo tehnologijo. Nova proizvodnja klinastih jermen v Savi temelji na licenci Cleber, najbolj znani evropski proizvajalki tovrstnih izdelkov.

A. Dražen

Bo treba prijeti za vsako delo?

Prijeti za vsako delo ne glede na izobrazbo postaja bolj ali manj pravilo za nezaposlene, če zanje niti po letu ali več čakanja ni primerne dela — Na Gorenjskem je bilo v tretletju 1987 nezaposlenih, od katerih jih je le 10 odstotkov občasno prejema denarno pomoč

Leto in pol že čaka diplomirani inženir gozdarstva, da bi v eni od delovnih organizacij s področja gozdarstva na Gorenjskem lahko opravil pripravniški staž. Vendar pa še ne kaže, da bi lahko letos, prav nič boljše pa ni napoved za prihodnje leto, kjerkoli na Gorenjskem začel delati kor pripravnik — četudi le za določen čas. Kje in kdaj bo lahko gozdarski inženir opravil obvezno pripravniško dobo je težko reči. Pred dnevi je namreč iz preproste življenjske nuje sprejel delo v proizvodnji, za katero ni potrebno imeti niti delovne izkušnje niti kaj več kot osemletko.

Prav gotovo bi bilo preveč pesimistično, če bi le na tem primeru napovedovali težave z iskanjem dela za večino diplomantov višjih in visokih šol. Res pa je, da se je v zadnjih dveh letih tudi na Gorenjskem situacija v zaposlovanju močno spremenila, kar po dolgih letih širokega zaposlovanja prav gotovo ni lahko sprejeti. V nekaterih občinah, kot na primer v jeseniški in trziški, letos niso v zaposlovanju dosegli niti lanske ravni, medtem ko v ostalih gorenjskih občinah dosega zaposlovanje v osmih mesecih komaj nekaj desetink odstotka več v primerjavi s preteklim letom. Zaradi tega se ne prestopa, sicer še vedno počasi, a vztrajno dviga število iskalcev zaposlitve, ki je v devetih mesecih letos doseglo število 1097, od tega je več kot polovico žensk.

Kako se možnosti za zaposlitev, to je med ponudbo del in nalog ter med iskalci zaposlitve hitreje kot kdajkoli zapirajo tudi v tako razviti regiji kot je Gorenjska, morda še najbolj slikovito govori število prostih del in nalog v septembru. Delovne organizacije so namreč objavile le nekaj več kot 500 prostih del in nalog, medtem ko je iskalcev zaposlitve, vsaj teh, ki so prijavljeni pri skupnostih za zaposlovanje, še enkrat več. V letih ekstenzivnega zaposlovanja je ponudba dela nekajkrat presežala število iskalcev dela. Če pa upoštevamo še strukturna neskladja — med iskalci je večji delež z višjo izobrazbo, kot pa je ponudba del, postaja vse bolj jasno, da je Gorenjska dobila rezervo delovne sile tudi za naslednje in še naslednja leta. Če vemo, da je med iskalci zaposlitve skoraj polovica mlajših od 26 let in da tretjina prijavljenih čaka na delo več kot eno leto, potem v takšni situaciji niti danes niti v prihodnje ne bo več čudno, če bodo inženirji opravljali enostavna ročna dela. Ali se jim bodo morali pridružiti tudi nekateri drugi strokovni kadri, za katere na Gorenjskem zmanjkuje dela, kot so ekonomski tehniki, strojni tehniki, medicinske sestre, prodajalci, pa gimnazijski maturanti, bo v prihodnje odvisno tudi od pripravljenosti združenega dela, da hitreje izboljšuje strukturo zaposlenih vsaj z domačimi zaposlitvami.

L. M.

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Odgovornost mladih za mlade

Te dni so se na Gorenjskem zvrstile programske seje občinskih konferenc Zveze socialistične mladine Slovenije. Kot rdeča nit se je povsod vlekle vprašanje, zakaj mladi niso zainteresirani za delo v svoji organizaciji, tudi najbolj poklicani, da sporoča probleme mladih celotni družbi.

Veliko govorimo o mladih, ki po končani šoli, zlasti višji in visoki, ostajajo doma brez zaposlitve. Veliko govorimo o nesorazmerjih med razpisanimi kadrovskimi štipendijami in poklicnimi usmeritvami mladih. Pa o perečih vprašanjih stanovanjske politike, ki jih najbolj občutijo mlade družine (brez denarja) na začetku svoje skupne poti...

Je mladinska organizacija res tista, ki se v naši družbi najbolj silovito bojuje za reševanje teh in številnih drugih problemov? Če bi se, bi najbrž mladi v svojo organizacijo bolj zaupali in se tudi bolj dejavno vključevali vanjo.

Naša mladina je dobra, delavna. Ne toliko na mladinskih delovnih akcijah, ki so s svojo preživelostjo vsebinsko mladim vse manj zanimive. Pa vendar med počitnicami skoraj ni mladega, ki ne bi vsaj za mesec dni prestopil enega od tovarniških pragov. Veliko študentov tudi med letom dela prek mladinskega servisa. Najti jih je mogoče v vseh športnih, kulturnih in drugih društvih ter organizacijah.

Zakaj potem takem večina ne mara delati prav v mladinski organizaciji? Verjetno predvsem zato, ker jih nihče vanjo ne zna pritegniti z zanimivim programom dela, z akcijami, v katerih bi videli smisel. Je že tako, da mladi — saj celo starejši nismo dosti boljši — rabijo spodbudo in mentorstvo. Ne samo v osnovni šoli, kjer so dovolj zaposleni z najrazličnejšimi interesnimi dejavnostmi, še bolj v dozorevajočih letih, ko najhitreje zaidejo s prave poti, če jim nihče ne ponudi roke. Papirnati programi nalog, ki jih republiška konferenca ZSMS pošilja občinskim konferencam in te naprej osnovnim organizacijam, ob prav tako papirnatih stikih gotovo niso najbolj vabljiva roka k sodelovanju.

Zakaj ne bi sposoben organizator, izkušen mladinec — posebno od komunistov bi to pričakovali — v krajevni skupnosti, šoli ali delovni organizaciji prijateljsko povabil vrstnike na skupen pohod v gore, športni dan na smučišču, na piknik ali izkop jarka za telefon, partijo šaha ali dvoboj v nogometu, v krožek pletenja trenutno najbolj modnih puloverjev, na poslušanje sodobne glasbe ali samo na sproščen pogovor o problemih, ki so blizu vsem mladim? Brez nepotrebnega »filozofiranja« in pijančevanja.

Izgovor, češ da za take aktivnosti ni prostora, je iz trte zviti. Vsak, ki hoče delati kaj pametnega — in zakaj se organiziran krog mladih ne bi začel širiti prav s takimi »nepomembnimi« aktivnostmi — najde prostor in čas. Čas pa bi že bil, da bi se mladinski aktivisti, zlasti komunisti, zavedli, da so tudi sami odgovorni za mlade.

H. Jelovčan

Elektrika za novo jeklarno

Jeseniška Železarna in Elektrogospodarstvo Slovenije podpisala pogodbo o skupnih vlaganjih v izgradnjo naprav, ki bodo novi jeklarni dobavljale elektriko — Železarna bo za 47 megavatov priključne moči prispevala 1,1 milijardo dinarjev, s čimer bo pokrila polovico stroškov izgradnje razdelilne transformatorske postaje Kranj, ustrezne usposobitve razdelilne transformatorske postaje Beričevo in izgradnje daljnovoda od Kranja do Jesenice

Kranj — V petek, 4. novembra, so predstavniki jeseniške Železarne in Elektrogospodarstva Slovenije podpisali pogodbo o zagotovitvi sredstev za povečanje priključne moči Jeklarn 2, kakor so jo natančno poimenovali. Gre za doslej največje tovrstno združevanje sredstev in pomembno dejanje v več pogledih.

Najprej seveda dokazuje, da se v jeseniški Železarni dobro zavedajo, kako je moč priti do električne energije. Istočasno stopa v življenje prvi del dogovora med slovenskimi železarnami in elektrogospodarstvom, saj bodo podobno ravnali še v železarnah na Ravnah in v Štorah. Železarni tako dajejo zgled drugim velikim porabnikom električne energije, pri čemer velja povedati, da so jeseniški železarji sami poskrbeli za električno energijo že pred petdesetimi, šestdesetimi leti, ko so gradili elektrarno v Mostah.

Slovensko elektrogospodarstvo se danes otepa z izgubami, ki načenjajo tudi naložbeni dinar. Posledice so očitne tudi na Gorenjskem, saj poteka izgradnja vodne elektrarne v Mavčičah po polzevo, tudi pri izgradnji razdelilne transformatorske postaje v Kranju dela počasi tečejo. Železarska denarna injekcija bo tako pospešila izgradnjo gorenjskega prenosnega električnega omrežja. Hitreje bodo zasadili lopate pri razdelilni transformatorski postaji v Kranju, ustrezno usposobili razdelilno transformatorsko postajo Beričevo in postavili daljnovod od Kranja do Jesenice, ki bo električno energijo pripeljal do nove jeklarne.

Interes obeh partnerjev je na dlan. Železarji bodo dobili elektro so-glasje za izgradnjo nove jeklarn in si zagotovili 47 megavatov priključne moči, gorenjsko električno omrežje bo dobilo težko pričakovano razdelilno transformatorsko postajo v Kranju, boljše vodenje iz Beričevega in daljnovoda do Jesenice. Vedeti moramo namreč, da danes komajda zmore prenesti vso potrebno električno energijo do porabnikov. Zavoljo tega so se seveda tudi pri Elektriku Gorenjske prizadevali, da je prišlo do podpisa in simbolično so to opravili v Kranju.

Pogodbo bodo z delovnimi in kreditnimi pogodbami še podrobneje izdelali, potrdili jo bo seveda morala tudi interesna skupnost slovenskega elektrogospodarstva. Vendar so temelji zgrajeni in jeseniška Železarna se je obvezala, da bo letos in prihodnje leto prispevala nekaj več kot 1,1 milijarde dinarjev. S tem bo pokrila polovico stroškov izgradnje, drugo polovico bodo zagotovili z letnimi naložbenimi načrti elektrogospodarstva.

Gradbena dela pri razdelilni transformatorski postaji v Kranju bodo predvidoma končana do konca letošnjega leta, prihodnje leto pa bodo začeli z montažo. Transformator so že kupili in v kratkem ga bodo lahko pripeljali v Kranj, nekaj težav pričakujemo pri nakupu kablov, saj bodo potrebovali devize. Podpis pogodbe je prižgal zeleno luč za izdelavo načrtov daljnovoda od Kranja do Jesenice.

Čeprav seveda izgradnja vodne elektrarne v Mavčičah ni pogojena z napajanjem nove jeklarn z električno energijo, vendar povejmo, da zadnje odločitve v interesni skupnosti elektrogospodarstva dajejo upanje, da bo elektrarna z 38 megavati moči na omrežje priključena do konca leta 1985.

M. Volčjak

Z letnih konferenc kranjskih odredov tabornikov Pozornost osnovnim nalogam

KRANJ — Trije od petih odredov v Zvezi tabornikov občine Kranj so se sešestali na rednih letnih konferencah, kjer so pregledali delo in sprejeli programe bodoče aktivnosti. Vsem razpravam je skupna ocena, da so bili taborniki uspešni pri uresničevanju osnovnega programa, povsod pa se srečujejo s težavami, ki bolj ali manj zavirajo dejavnost članstva.

V odredu Stražni ognji, ki ima med skoraj 300 aktivnimi člani 20 murnov, okrog 170 medvedkov in čebelic, 70 tabornikov in tabornice ter 40 klubovcev, so v glavnem zadovoljni z delom v minulem letu. Taborniki vodi v krajevnih skupnostih Planina, Orehek in Predosje ter vzgojnem zavodu Predvor so se redno zbirali na tedenskih sestankih. Na njih so poskrbeli za usposabljanje članstva po osnovnem taborniškem programu. Zimovanja v Mojstrani se je udeležilo 86 članov, na poletnem taborjenju v Adlešičih pa je bilo 113 udeležencev. Ob sodelovanju na taborniških mnogobojih in drugih skupnih akcijah so program odredovega dela zapolnili z obiskom zagrebškega živalskega vrta, organiza-

cijo kviza ob 29. novembru, novoletno čajanko, izletom v Vače in pristo- volnim delom pri taborniškem domu na Joštu. Z udeležbo na vodni- ških tečajih so pridobili 13 novih vodnikov. Kot so ugotovili, bodo morali z njihovim delom in pomočjo starejših tabornikov popestriti pred- vsem program dela s taborniki in ta- bornicami, saj je med osnovnošolci od 5. razreda naprej najmanj zani- manja za taborniško dejavnost. Veliko skrbi bodo morali posvečati tudi vzdrževanju opreme, ker nimajo denarja za nakup nove. Da je članstvo prizadevno, pa je potrdila podelitev najvišjega priznanja Zveze tabornikov Slovenije, partizanskega traku odredu in 11 priznanj posameznikom ter 17 odredovih priznanj.

Odred Stane Žagar-majši, ki s približno 100 člani, največ medvedki in čebelicami, deluje v glavnem v krajevni skupnosti Vodovodni stolp, je zaživel šele jeseni 1982. leta. Takrat so v njem poskrbeli za ustrezno org- niziranost, da so lahko pričeli z usposabljanjem članstva. Čeprav so bili na tem področju uspešni, kar kažejo tudi dobri rezultati mlajših ta- bornikov na tekmovanjih, bodo morali v bodočem delu nameniti vso

skrb prav vzgoji kadrov, zlasti vodni- kov in tabornikov z različnimi ožimi znanji. Ker jim sedaj primanjkuje vodstvenih kadrov, jim pride zelo prav pripravljenost staršev za po- moč pri delu. Veliko jim pomeni tudi razumevanje krajevnih skupnosti, s pomočjo katere si bodo prizadevali urediti prostor za sestajanje čla- nstva in skladiščenje skromne opre- me. Med letošnjimi akcijami odreda so našli pohode in razne izlete, propagandni tabor in udeležbo na le- tovanju, bodočo aktivnost pa bodo usmerili v razvijanje dejavnosti po vodih.

Odred Albin Drolc združuje okrog 65 mlajših članov v osnovni šoli Lu- cijana Seljaka v Stražišču in 35 sta- rejših članov v delovni organizaciji Sava. Dejavnost v njem so ponovno oživili pred dvema letoma. Težišče dosedanjega dela je bilo na izobra- zovanju članstva, med katerim imajo sedaj šest vodnikov. Ker to ne zado- ča, bodo še naprej skrbeli za vodni- ško usposabljanje, prizadevali pa si bodo oživiti tudi oslabiljeno sodelova- nje med odredi. Letos so sodelovali na raznih skupnih akcijah — od ta- borjenj do tekmovanj. Veliko časa so namenili tudi delu pri taborniškem domu, kjer so zaradi požarazamenja- li staro peč z novim kaminom, zunaj pa uredili drvarnico in postavili mize ter klopi. Čaka jih še napeljava dim- nika iz kuhinje; to bodo opravili še letos, prihodnje leto pa nameravajo k domu pripeljati vodovod.

Kokrški odred, ki z okrog 100 člani v krajevni skupnosti Zlato polje in osnovnih šolah Franceta Prešerna ter Helene Puhar uspešno deluje, se bo sešestal na letni konferenci ta te- den. Odred Črni bor na Golniku je začel delovati šele letos, v Zvezi ta- bornikov občine Kranj pa si še na- prej prizadevajo za ustanovitev Go- renjskega odreda v Cerkljah.

S. Saje

Slaba udeležba mentorjev

Kranj — Svet Zveze pionirjev pri Zvezi društev prijateljev mladine je 21. in 22. oktobra organiziral semi- nar za mentorje pionirskih odredov. Čeprav imajo v kranjski občini osemindvajset pionirskih odredov in dva pionirska aktiva, se je seminar- ja udeležilo le petnajst mentorjev. Udeležencev seminarja je v petek popoldne najprej spregovoril o men- torstvu znotraj pionirskega odreda in vseh družbenih organizacijah in društvih Milojko Vidmar. S pionir- skimi šolskimi zadrugami je mentor- je seznanil ravnatelj osnovne šole Vučenica Lojze Gobec. Mentorji so se tako prvič konkretno seznanili s pojmom pionirske šolske zadruga in njenimi nalogami. Mentorji, ki se se- minarja niso udeležili, so zarnudili izredno zanimivo predavanje. V so- botnem delu seminarja pa je o vlogi in pomenu svetov ZP ob pionirskih odredih in o občinskih svetih ZP spregovoril Franci Kržan, predsed- nik republiškega sveta Zveze pionir- jev. V zadnjem delu seminarja so mentorji spregovorili še o novih pra- vilih Zveze pionirjev, o simbolični članarini 10.—din, o Jugoslovanskih pionirskih igrah, ki se letos zaklju- čujejo.

Seminar je pokazal, da se mentor- ji pri svojem delu srečujejo z razli- čnimi problemi, katere pogostokrat sami ne morejo rešiti. Svet ZP pri ZDPM Kranj bo tako srečanja men- torjev še organiziral, kajti mnogo vprašanj je ostalo nerešenih. Vendar pa upajo, da bo udeležba boljša.

T. Bilbija

3. seja OK ZSMS Kranj Boljše delo OO ZSMS

Kranj — Delegati osnovnih or- ganizacij zveze socialistične mla- dine so se zbrali na 3. seji Občin- ske konference ZSMS Kranj. Sprejeli so poslovnik o delu in o volitvah organov OK ZSMS Kranj ter finančni plan za prvo polletje 1983. Izvedli so tudi nado- mestne volitve v predsedstvo ob- činske konference. Tako so med drugimi izvolili tudi Boštjana Se- fica za novega podpredsednika.

Največ pozornosti so na seji na- menili obravnavi družbenoeko- nomskega položaja mladih v okviru gospodarske stabilizacije in stanja v OO ZSMS v OZD. V uvodni razpravi je Rajko Bakov- nik strnil probleme, ki tarejo mlade. Omenil je težak položaj dijakov in študentov, zlasti tistih v dijaškem in študentskem do- mu, kjer je še vedno neurejeno vprašanje stanarine in samo- upravne organiziranosti. V naši občini počasi raste nezaposle- nost, saj tudi štipendije ne zago- tavlja zaposlitve. Najbolj pro- blematično je to, da gre za struk- turno nezaposlenost in tako bo tudi v prihodnje zelo težko zago- toviti delo mladim strokovnja- kom. Omenil je tudi težak in ne- enakopraven položaj mladih v samskih domovih. Te mlade pesti pomanjkanje spremljajočih ob- jektov, neurejeni hišni redi, mini- malne možnosti za ustvarjanje družine, zlasti pa neurejen način prehranjevanja, posebno še ob sobotah in nedeljah. Tudi mlade kmetovalce današnje razmere ne stimulirajo, da bi ostali v kmetij- stvu, temveč se raje odločajo za delo v OZD. Mlade delavce tare neenakopravno nagrajevanje in

neustrezno napredovanje, ki se pogosto pojavlja kot posledica dejstva, da je nekdo mlad.

Iz bogate razprave o družbe- noekonomskem položaju mladih so se izoblikovali tudi konkretni sklepi, ki bodo morali postati pri- oritetna naloga mladih v osnov- nih organizacijah ZSMS in tudi predsedstva občinske konference. Na področju zaposlovanja se je treba zavzemati za dolgoročno prestrukturiranje gospodarstva, za tesnejšo povezanost usmerje- nega izobraževanja z razvojem našega gospodarstva, za oživlja- nje gospodarske rasti in intenziv- nejše zaposlovanje. V občini se bo treba dogovoriti za enotno po- litiko zaposlovanja in dati pred- nost iskalcem prve zaposlitve. Za ureditev prehrane mladih v sam- skih domovih bo moral izvršni svet Skupščine občine proučiti možnost in seveda tudi zagotoviti prehrano mladim ob sobotah in nedeljah tako, da bo v teh dneh obratovala edina samopostrežna restavracija v Kranju. V najkraj- šem času bo treba urediti nereso- no vprašanje stanarine in samo- upravne organiziranosti v Domu učencev in študentov Ivo Lola Ri- bar.

To je le nekaj sklepov sprejetih na seji. Pri reševanju teh proble- mov se bodo morale boljše angaži- rati osnovne organizacije ZSMS seveda ob pomoči družbenopoliti- čnih organizacij in drugih subjek- tov v občini. Zavedati se moramo, da problemi mladih, čeprav so specifični, niso samo njihovi, temveč vseh delovnih ljudi in družbe kot celote.

T. Bilbija

Zdravstveni kartoni — težki po kilogram

V jeseniških zdravstvenih domovih imajo nekateri delavci zdravstvene kartone, ki so težki kar kilogram ali več — Bolniški stalež rahlo upada, a ne povsod

Jesenice — O bolniškem staležu največkrat razpravljamo zato, ker zdravstvu pobere milijone in milijarde denarja, naštevamo indek- se in odstotke, bolj malo pa celo sami zdravstveni delavci lahko opre- delijo globlje vzroke bolniškega staleža.

Moderne vede nam govorijo o tridesetih razlogih in opravičilih, za- kaj izostajamo od dela in se nam zato ne more nič zgoditi: starost, spol, dnevi v tednu, odnos do dela, standard, razvade, odnosi in tako dalje. Vse to sprejemamo, od časa do časa pa le povzdignemo glas in se hudujemo nad zdravstvenimi delavci, ki so bolniški staž strokovno po- trdili. Branijo se, saj morajo kar celi petini »neopredeljivih obolenj«, ki se pojavljajo, verjeti. Vedo, da diagnostične možnosti zaostajajo in bo- do še bolj zaostajale, saj se pojavlja eksplozija različnih simptomov v sedanji ordinacijski in družbeni praksi.

Zdravstveni kartoni v jeseniških zdravstvenih domovih so nekat- ri težki kar kilogram, medtem ko jih drugi delavci sploh nimajo. To se- cer še ne pomeni, da gre vedno za neupravičeno bolovanje, saj v me- dicini le redko odkrivajo nove bolezni kljub »novim« simptomom. Pa vendar je v nekaterih primerih več kot jasno, da si delavci le želijo po- čitka.

Bolniški stalež v jeseniški občini letos rahlo upada. Nekoliko na- rašča le nega družinskega člana. Pravih razlogov za takšno gibanje ni- majo, saj je splet različnih okoliščin. Menijo, da se delavci v sedanji ekonomskih razmerah drugače odzivajo. Zanimiv je podatek, da je v vseh temeljnih organizacijah Zvezarne bolniški stalež v rahlem upa- danju, v topilnicah pa narašča. Le v topilnicah pa so pred časom uvedli finančne stimulacije, ki se izkazujejo v osebnem dohodku, kar se po- zna tudi pri bolezninah. Zgolj naključje ali zakonitost?

Zdravstveni delavci pravijo, da bolniški stalež manj kaže uspeš- nost ali neuspešnost zdravstvene službe, kar bi zdravstvu nekateri ra- di naprtli. Bolj kaže odnos delavcev do pravic zdravstvenega varstva, saj jih večina misli, da je zdravstvo zastoj, in težko se prebija spozna- nje, da je nemoralno »marodirati« in zraven nekaj zase postoriti. Zdravstvo tako vidi rešitev v skupni akciji, ko naj bi slehernega dela- ca življenjsko in ekonomsko zainteresirali za lastno zdravje.

D. Sedej

Gradivo dobro, razprava slaba

Za sejo občinskega komiteja ZKS Radovljica je delovna skupnost pripravila dobro poročilo o obiskih v nekaterih osnovnih organi- zacijah in razgrnila več problemov — Vendar je bila razprava o problemih bleđa

Radovljica — Osrednja točka četrtkov seje občinskega komiteja ZKS Radovljica je bila obravna- va poročila, ki ga je pripravila posebna delovna skupina, potem ko je ob- skala nekatere osnovne organizacije Zveze komunistov. Pod vodstvom Zlatka Kavčiča je obiskala osnovne organizacije v Vezeninah, Elanu, Ve- rigi, osnovnih šolah in zdravstvenem domu Bled. Takšna metoda dela je nova, njen namen je, da komunisti na občinski ravni ne bi odmakneno razpravljali o problemih, s katerimi se spopadajo v posameznih sredi- nah. Že prva izkušnja potrjuje, da je takšen način dela dober, saj poročilo niza probleme, ki so resnično živ- ljenjski in ob katerih se lahko kon- kretno reče, kaj storiti. Če je bilo po- ročilo dobro in delo skupine lahko brez pridržkov pohvalimo, pa nas je razočarala razprava o njem. Na seji so govorili le gostje in še dodatno osvetlili svoje probleme, člani komi- teja pa se niso oglašali. Še več, raz- prava je takorekoč zbledela in se prevesila celo v prerakanje, če so se- je komiteja dovolj pogoste ali ne. Re- čemo lahko, da je s prstom pokazala na naše splošno ozračje, saj silno težko koga pohvalimo za dobro delo, hitro pa kritiziramo slabosti.

Poglejmo torej, katere probleme je v svojem poročilu razgrnila delo- vna skupina. Splošna je ugotovitev, da so bile razprave v vseh sredi- nah poglobljene, vendar še premalo sa- mokritične. Delovne načrte kljub za- ostrenim razmeram uresničujemo, kritike je veliko, in izhaja iz visoke stopnje delovne zavesti in angažira- nosti. S problemi gospodarjenja se

ukvarjajo predvsem komunisti, ki jim je to delovna dolžnost, ostali pa danje razmere premalo poznajo. Ob pomembnih odločitvah nimajo vloge avangarde, temveč so osebe usmerjeni. Komunisti sami pravijo, da sta morala in etika v Zvezi komu- nistov resna. Ne zavzemajo se za volj za resnično nagrajevanje po de- lu, marsikje so usmerjeni v uravni- lovke.

V blejski tovarni Vezenine so se se- sebej izpostavili zaporo uvoza opre- me v Slovenijo, medtem ko drugje v Jugoslaviji uvažajo stroje za nje konkurenčno proizvodnjo. Poveda- so tudi, da je delovno razpoloženje dislociranih tozidih v Vipavi, Ajdov- ščini in Ilirski Bistrici slabše, saj v tam prisotne težnje po eksten- zem razvoju, kar seveda ni uglasni s razvojem celotne tovarne.

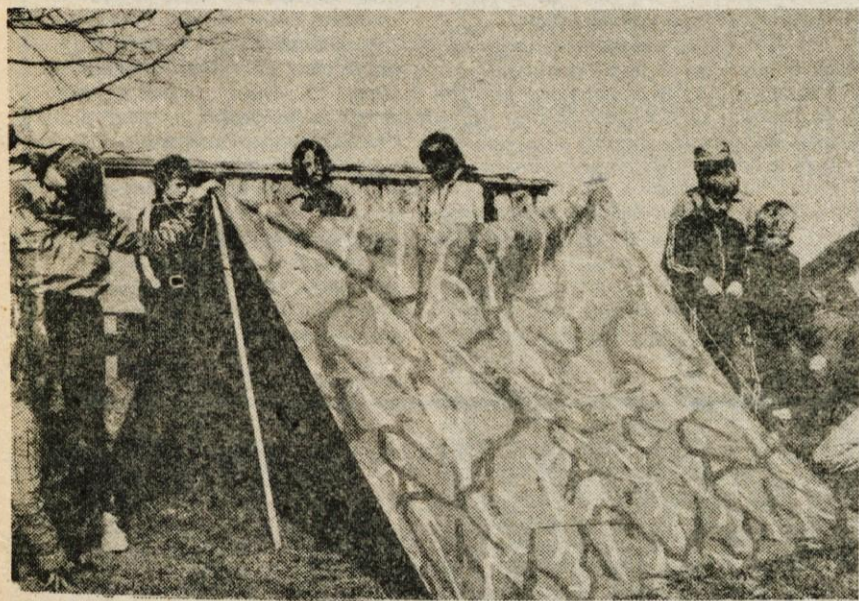
V begunjskem Elanu je med zago- slenimi le 6 odstotkov komunistov in s svojim vplivom na spreminjanje negativnih pojavov niso zadovoljni. Opozorili so na nestrokovne rešitve na zvezni ravni pri ukinjanju pre- stavnih v tujini, na preveč ambio- ozne programe za povečanje prir- zov v marinah, na nestrokovne pr- stope na Hrvaškem in pritisk za povečano proizvodnjo plovil, na ne- enakopraven položaj in konkurenco pri plasmaju letal v Jugoslaviji.

V leški Verigi prav tako opozorja- jo na preostrege predpise pri uvozu opreme, saj zaradi različnih repub- liskih politik pri uvozu opreme iz- bljajo bitke v konkurenci z drugimi proizvajalci v Jugoslaviji. Kritično so ocenili primer neodgovornega ob- našanja INE, ki je uvozila verige, ka- kršne izdelujejo v leški tovarni.

V osnovnih šolah so opozorili na zelo nizke osebne dohodke, saj je v letošnjih devetih mesecih povpreč- znašalo 17.600 dinarjev, čeprav je izobrazbena struktura visoka. Ve- več dela jim nalagajo najrazličnejše institucije od republike do občine in poudarili so, da je strokovnih insti- tucij, ki »skrbijo« v Sloveniji za šol- stvo, preveč.

V zdravstvu so denarni problemi najbolj zaostreni in temu ustrežni so zelo nizki osebni dohodki, saj je po- vprečje v letošnjih devetih mesecih znašalo le 16.755 dinarjev, kvalifi- cijska struktura pa je visoka. Ugo- vili so, da se delež sredstev za zdrav- stvo v skupnih sredstvih za družbo- ne dejavnosti zmanjšuje. V zdrav- stvenem domu Bled so nemočni pri problemu neplačane realizacije. Di- rektorsko delo v vseh treh zdrav- stvenih domovih v radovljiški občini opravljajo zdravniki, ki imajo redne ordinacije. Tudi s predvideno zdra- žitvijo vseh treh bo en direktor zara- di oddaljenosti zdravstvenih domov težko opravljal vse delo.

M Volčjak

etošnje srečanje članstva Zveze tabornikov v občini Kranj na Joštu so družili z občinskimi mnogobojem za medvedke in čebelice, med katerim so se mladi pomerili v osnovnih taborniških veščinah. Na sliki: postavljanje šotora iz šotarskih krti — Foto: S. Saje

Konec preteklega tedna je obiskal naše uredništvo Jože Hujs, direktor Iskrine firme Kranec v Švici. S člani uredništva Glasa se je pogovarjal o rezultatih uveljavljanja našega gospodarstva na zahodnih tržiščih. — Foto: M. Ajdovec

Ogled gradbišč

V kranjski občini je trenutno odprtih več komunalnih gradbišč, kjer dela dobro potekajo

Kranj — Predstavniki samouprave komunalne interesne skupnosti občine Kranj so v petek, 4. novembra, za strokovne sodelavce in izvajalce pripravili ogled posameznih komunalnih gradbišč v občini. Ugotovili so, da je obseg tako imenovanih komunalnih del, posebno glede na sredstva, sorazmerno široko zastavljen in da na vseh odprtih gradbiščih dela trenutno dobro potekajo, kar gre v dobršni meri zaslugi izvajalcev. Tako bodo na nekaterih gradbiščih ob količnejšem ugodnem vremenu ta mesec naredili celo nekaj več, kot je bilo predvideno v letošnjem programu.

Vsi so se tudi strinjali z željo, da bi samoupravna komunalna interesna skupnost občine Kranj tudi prihodnje leto nadaljevala s takšno dinamiko »podpiranja« novih komunalnih gradbišč, kot so jo zastavili letos. Vendar odgovor ni bil nič kaj obeta, saj se komunalna interesna skupnost bori z velikimi težavami, ker organizacije združenega dela v občini ne spoštujejo podpisanega samoupravnega sporazuma o združenju in razporejanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov v občini v obdobju 1981–1985. Zneski, ki so jih delovne organizacije s podpisom samoupravnega sporazuma »obljubile«, zdaj pa denarja ne dajo, so naravnost ogroženi.

Med večja komunalna gradbišča vsekakor sodi kanalizacija na Kokri, kjer sedanja dela pomenijo hkrati tudi sanacijo sedanjega stanja na Kuratovi cesti. Dela potekajo sporedno z gradnjo avtoceste, investitorja (7 milijonov dinarjev) pa sta z enakim deležem (50:50) Samoupra-

vna komunalna interesna skupnost in Skupnost za ceste SR Slovenije.

Kar zadeva odlagališče odpadkov v Tenetišah, sta trenutno najpomembnejši regulacija potoka in študija o možni razširitvi na višje etaže. Upajo, da bodo z regulacijo potoka in nekaterimi deli začeli še letos, kar pa zadeva študijo, bi s prehodom na etaže (in z ločevanjem industrijskih in komunalnih odpadkov) odlagališče v Tenetišah lahko obratovalo še nadaljnjih 20 let.

Zahtevna in pomembna dela potekajo trenutno tudi na razvojarju Pivka. Za to so bile izdelane temeljit študije in zdaj gredo sanacijska dela počasi h kraju. Ponovna usposobitev tega pretočnega vodnega rezervoarja bo veljala okrog 4,5 milijona dinarjev.

Po programu potekajo tudi dela na ureditvi oziroma sanaciji ceste in potoka v Besnici ter na ureditvi ceste Iskra–Planika. V Besnici, kjer sta izvajalca Cestno podjetje Kranj in Vodnogospodarsko podjetje Kranj, bodo s položitvijo grobega asfalta in robnikov letošnji prvotni načrt v prihodnjih dneh celo prekorčili. Na cesti Iskra–Planika, kjer so grobi asfalt že položili, pa bo Cestno podjetje Kranj nadaljevalo z deli (urejanje parkirišč, pločnikov, postajališč in drugo), dokler bo to dopuščalo vreme.

Dve izredno pomembni gradbišči, ki se hkrati vključujeta tudi v ureditvevanje programa revitalizacije starega mesta Kranja, sta ureditev Sejmišča v Kranju in ureditev Gasilskega trga. Izvajalec del na obeh gradbiščih je Komunalno obrtno gradbeno podjetje Kranj, ki bo prav tako naredilo vse, kar je bilo za letos načrtano v programu.

Komunalno obrtno gradbeno podjetje Kranj je tudi izvajalec del na Likozarjevi cesti v Kranju. Glavna dela trenutno potekajo na tistem delu ožjega mestnega jedra, kjer naj bi se na levem bregu Kokre v prihodnje ustavil promet. Zgrajena parkirišča naj bi namreč razbremenila sedanja v strogem, starem delu mesta, in hkrati omogočila uresničitev ene od variant o ureditvi motornega prometa v Kranju.

A. Žalar

Viktor Dolžan — tretji med kovači

Jesenice — 17. zveznega srečanja kovinarjev Jugoslavije, ki je letos potekalo v Makedoniji, se je udeležila tudi slovenska ekipa, ki jo je sestavljalo 24 tekmovalcev. Slovenci so se na tekmovanju kar dobro odrezali, vsaj tako kot lani, vendar so opozorili, da v zadnjem času kovinarje premalo teoretično izobražujemo, saj se posebno na tekmovanjih zvezne ravni izkaže, da naši tekmovalci zaostajajo.

Med slovenskimi tekmovalci, ki so dosegli vidnejši uspeh, je tudi delavec jeseniške Železarne Viktor Dolžan, delovodja kovačnice v strojnih delavnicah, ki se je med jugoslovanskimi kovači uvrstil na zelo dobro tretje mesto.

D. S.

Raje avtomehanik kot tehnik

Janez Prevodnik, zaposlen v Alpetourovem servisu težkih vozil na Trati, ostaja kljub končani strojni tehniški šoli zvest avtomehaničnemu poklicu — Tri leta sodeluje na proizvodnih tekmovanjih delavcev svoje stroke, na katerih je bil najuspešnejši prav letos, ko je bil tretji na Gorenjskem, prvi v Sloveniji in drugi v Jugoslaviji

Škofja Loka — Pogovor s še ne dvaintridesetletnim Janezom Prevodnikom iz Gabrke me je prepričal, da med nami še žive ljudje, ki ne zahtevajo zgolj pravic, boljše »plače«, ki je v sedanjih dragih časih resnično vse manj vredna, ampak se s polno odgovornostjo zavežajo tudi svojim delovnim dolžnostim. Janez Prevodnik je eden takih, ki mu delo in sodelovanje pri samoupravnih odločitvah nista nadloga, le sredstvo, s katerim se na bolj ali manj lahek način pride do denarja za življenje. V njem je veliko zdravega, poštenega razuma in neizmerne delovne volje.

Po osnovni šoli se je prišel učiti za avtomehaničarja v Alpetourov servisu težkih vozil na Trati. Šola in praksa pa želja, da bi se čim več naučil, so ga izoblikovale v enega najboljših in najskromnejših avtomehaničarjev, kot ga spoštljivo ocenjujejo sodelavci.

Pred štirimi leti je ob delu končal srednjo strojno tehniško šolo v Škofji Loki. Ne zato, da bi umazano delovno obleko zamenjal za čisto haljo in sedel na udoben pisarniški stol. Ostal je zvest svojememu prvemu poklicu, ki ga je vedno veselil. Seveda mu dodatno teoretično znanje tudi pri tem pride prav, vendar ga zdaj jemlje bolj kot »rezervo«. Avtomehaničarji so pogosto prehlajeni, posebno pozimi, ko ležejo pod mokra vozila. Tudi težave s hrbtnico niso redke. Morda bo

čez čas, če ga bo le preveč napadala katera od teh nadlog, izkoristil tehniško znanje.

Zdaj je še zdrav in ga ne mika iz avtomehanične delavnice. Rad brska po drobovju avtobusov in tovornjakov. Dela na generalnih popravilih njihovih strojev; Alpetourovih in tudi nekaterih drugih, ki prihajajo v delavnico. Sedemdeset do sto deset ur je potrebnih za generalno obnovo stroja, odvisno, za kakšnega gre. Rezervni deli so, le na nekatere uvožene, za katere so potrebne devize, je včasih treba nekoliko dlje počakati.

Vendar pa Janez Prevodnik ne preživlja dopoldnevo le v delavnici. Alpetourov avtobus in tovornjak vozijo po cestah cele Jugoslavije in tudi v tujini. Če se na poti pokvarijo in ni blizu nobene možnosti za popravilo, soferji pokličejo avtomehaničarja na Trato. Janez Prevodnik je pogosto v servisnem vozilu, ki jim hiti na pomoč. Ura pri tem ni pomembna.

Nad nagrajevanjem se ne pritožuje. Če preseže normo za približno dvajset odstotkov, dobi okroglo dva stara milijona dinarjev na me-

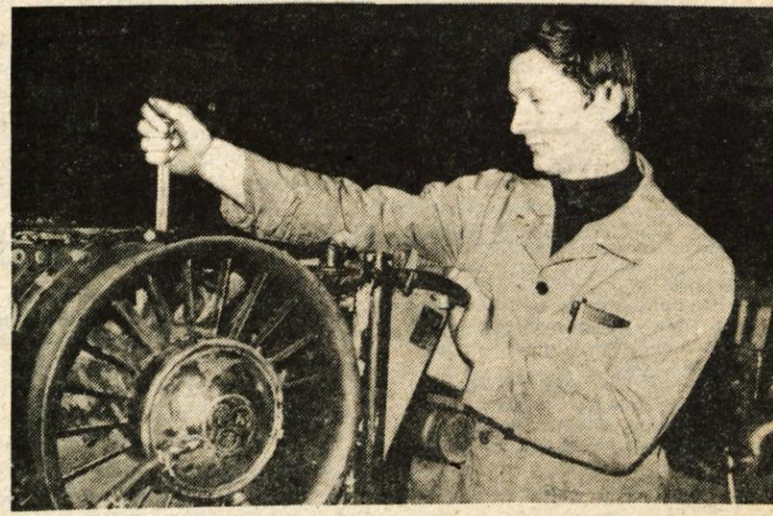
sec. Popoldanske in nočne ure na terenu so dodatno plačane.

Kot dober avtomehaničar se Janez Prevodnik že tretje leto udeležuje proizvodnih tekmovanj delavcev svoje stroke. Prvo leto je bil tretji na gorenjskem, lani drugi na gorenjskem in republiškem, letos tretji na gorenjskem, prvi na republiškem in drugi na zveznem. Za tekmovanja, ki so teoretična in praktična, niso dovolj le pridobljene delovne izkušnje, ampak zahtevajo tudi posebne priprave.

Letošnjih dobrih uvrstitev je zelo vesel. Pomenijo mu priznanje za vsa minula leta dela. Poseben uspeh je drugo mesto na zveznem tekmovanju delavcev kovinarske in avtomehanične stroke v Skopju, ki je bilo od 7. do 10. oktobra. Še zlasti zato, ker je stroj, ki ga je moral tam skoraj v celoti razstaviti in spet sestaviti, prvič videl od blizu.

Tudi prosti čas Janez Prevodnik zapolni z delom. Končuje gradnjo nove hiše. V kleti in zunaj je treba še veliko postoriti, drugo je v glavnem že urejeno. Potem je tu še družina, otroka, ki prav tako zahtevata njegovo pozornost.

H. Jelovčan

Telefonski kabel do Ljubljane

Največja naložba podjetja za ptt promet Kranj je položitev kabla med Kranjem in Ljubljano, saj investicija znaša kar 132 milijonov dinarjev — Obnova manjših pošt in pošte v Radovljici

Kranj — V tem srednjeročnem obdobju je najpomembnejša naložba podjetja ptt Kranj izgradnja koaksialnega kablanskega sistema Ljubljana–Kranj. Vse ptt organizacije v Sloveniji so sprejele in podpisale samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za to naložbo skupnega pomena, zdaj pa so že podpisane pogodbe z graditelji. Tako se bodo pomembno povečale spojne poti med Kranjem in Ljubljano, v naslednjih letih pa predvidevajo nadaljevanje proti Radovljici in Jesenicam, po izgradnji predora pod Karavankami pa tudi preko Jesenic v Avstrijo.

Kabel naj bi položili do avgusta prihodnje leto. Naložba je vredna 132 milijonov dinarjev, od tega je 53 milijonov dinarjev kredita Ljubljanske banke, 79 milijonov pa bodo združile slovenske ptt organizacije.

Stavbo za rajonsko telefonsko centralo in filialno pošto na Planini v Kranju naj bi pomagale dokončno zgraditi tudi delovne organizacije kranjske občine. Vendar pa številne temeljne in delovne organizacije sporazuma o združevanju sredstev še niso podpisale in tako podjetju za ptt promet primanjkuje polovica sredstev. Zato so ponovno prosili delovne organizacije, naj sporazum preučijo in se odločijo za združevanje denarja.

Izključno z lastnim denarjem gorenjski poštari montirajo opremo za razširitev medkrajevnega dela centrale v Kranju, vrednost naložbe pa je 56 milijonov dinarjev. S tem bomo na Gorenjskem dobili ustreznejšo telefonsko povezavo medkrajevnega dela proti Ljubljani in do vseh avtomatskih telefonskih cen-

tral na območju Kranja. Razen zvez pa se bo z investicijo, ki bo sklenjena prihodnje poletje, povečalo tudi število registrov, kar obeta boljše kvaliteto telefonskih zvez.

Za boljše telefonske zveze ima izredno razumevanje združeno delo Selške doline, saj so že potrdili investicijski program polaganja medkrajevnega kabla Škofja Loka–Železniki v vrednosti 44 milijonov dinarjev. Znatna sredstva prispeva gospodarstvo Železnikov, nekaj je lastnih sredstev ptt in kredita poštne hranilnice. Tudi ta naložba, ki jo bodo začeli oktobra, bo končana prihodnje leto poleti.

Letos avgusta se je pošta Poljane preselila v obnovljene prostore nad trgovino, pripravlja pa se tudi preselitev pošte na Blejski Dobravi, ki bo v novih prostorih oktobra. Vrednost naložbe pošte v Radovljici je 41 milijonov dinarjev, odprli jo bodo ob dnevu republike. Kot naslednja je na vrsti adaptacija pošte v Dupljah, za katero so že pripravili načrte obnove.

D. Sedej

Nalijmo si (končno) čistega vina

Zakaj sta obveznosti prispevka po samoupravnem sporazumu o združevanju in razporejanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov v občini Kranj v obdobju 1981–1985 (za B program) poravnala v celoti od 57 organizacij združenega dela le Domplan in Gozdno gospodarstvo — Za kranjsko občino je pravzaprav sreča, da je bil sprejet tako imenovani intervencijski zakon o varovanju kmetijskih zemljišč

Primerjava s čistim vinom po naključju sovpada z Martinovimi dnevi. Razlog zanj je sedanj predlog samoupravnega sporazuma o združevanju in razporejanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov v občini Kranj v obdobju 1981–1985, ki je v razpravi v samoupravnih organih in organizacijah združenega dela. V 15. členu predlaganega samoupravnega sporazuma namreč piše:

»Organizacije združenega dela, ki ne bodo združevale sredstev po tem samoupravnem sporazumu za komunalne objekte in naprave in komunalno opremljanje stavbnih zemljišč, bodo za doslej naročena stanovanja svojo obveznost poravnale z višjo ceno stanovanj oziroma s ceno, ki jo plačujejo kupci stanovanj, katerih sedež organizacij združenega dela je izven občine Kranj, vsaj prej pa takšne organizacije združenega dela ne bodo mogle naročiti stanovanj.

Nad podatki, ki smo jih dobili, se resnično velja zamisliti. Obveznosti za 57 organizacij združenega dela glede na sprejeti in podpisani samoupravni sporazum za B program (opremljanje stavbnih zemljišč, izgradnja cest in komunalnih naprav, gasilska oprema) znašajo za 1981. in 1982. leto 273.125.628,15 dinarja. Organizacije združenega dela so do 6. oktobra letos vplačale le 47.321.458,00 dinarjev in tako izpolnile 17,33 odstotka obveznosti. Kaj pomeni takšno nespoštovanje samoupravnega sporazuma in obveznosti, najbrž ni treba razlagati. Na kratko povedano: ob takšnem odnosu se bo potrebno dogovarjati o krčenju programov.

Poglejmo si najprej tiste delovne organizacije, ki niso prispevale še nič, in kolikšen je iz leta 1981 in 1982 njihov dolg: Alpetour Škofja Loka 5.102.777,25 din, Dimnikarsko podjetje Kranj

168.217,40 din, Exoterm Kranj 2.105.437,80 din, Gorenjska oblačila 2.719.147,80 din, Gorenjska kmetijska zadruga Kranj 40.636,50 din, IKOS Kranj 3.745.755,30 din, Loka Jelen Kranj 605.002,50 din, KŽK Gorenjske 7.437.731,20 din, Obrtno podjetje Čerklje 159.519,80 din, Petrol Ljubljana 860.736,60 din, Planika Kranj 28.360.334,90 din, POZD Orodjarstvo Senčur 79.966,20 din, Sava Kranj 33.595.115,60 din, Triglav Konfekcija Kranj 2.739.920,90 din, Tekstilna tovarna Zvezda 3.158.796,10 din, Usluga Stražišče 98.283,70 din, Vodovod Kranj 367.856,50 din, Živinorejsko-veterinarski zavod Gorenjske 549.011,80 din. Naštete delovne organizacije dolgujejo dobrih 9 milijard starih dinarjev.

Ni manj zanimiv ni podatek, da so poleg naštetih še štiri delovne organizacije, ki so del sredstev sicer že nakazale, vendar pa skupaj še vedno dolgujejo kar dobrih 10 milijard 800 milijonov starih dinarjev. IBI Kranj dolguje še 7.474.768,05 din (vplačal je 2.508.232,15 din ali 25,13 odstotka od celotne obveznosti), Iskra Kranj še 68.846.181,60 din (vplačala je — samo organizacija ERO — 2.522.789,30 din ali 3,58 odstotka), Merkur Kranj dolguje še 13.943.463 din (vplačal je 2.054.100,00 din ali 12,84 odstotka) in Tekstilindus Kranj še 17.761.542,80 din (vplačal je 8.252.312,80 din ali 31,72 odstotka).

Podatki pokažejo še, da sta od 57 samo dve delovni organizaciji v celoti izpolnili obveznosti iz samoupravnega sporazuma, ki izhajajo iz leta 1981 in 1982. To sta Domplan Kranj (vplačal 1.678.335,25 din ali 101,91 odstotka od obveznosti) in Gozdno gospodarstvo (vplačalo 3.117.768,45 din ali 113,46 odstotka). Razen tega sta se dve delovni organizaciji celo sami zavedali odgovornosti in obveznosti do podpisanega samoupravnega sporazuma in nakazali sredstva, čeprav niti nista bili v prvotnem seznamu. To sta Dom učen-

cev I. L. Ribar (88.812,40 din) in Stanovanjska zadruga Černetov vrt (29.553,75 din).

Prava ironija je, da glede na obveznosti iz samoupravnega sporazuma lahko zastavimo pravzaprav vprašanje z druge strani in sicer: Zakaj sta obveznosti poravnali samo delovni organizaciji Domplan in Gozdno gospodarstvo in zakaj sta se tako radodarno odzvali še Dom učencev I. L. Ribar in Stanovanjska zadruga Černetov vrt? Zanimivo bi bilo slišati odgovor vseh naštetih in drugih manjših dolžnikov (ki jih prav zato nismo poimenovali naštevati), zakaj so samoupravni sporazum podpisali, se s tem obvezali, da bo v občini v tem srednjeročnem obdobju uresničen prvotni sprejet program, in zakaj se zdaj obnašajo tako neprizadeto. Tu in tam se sliši, da se točno ve, zakaj je nekdo vplačal samo toliko ali nič in da je zato takšne razpravljanje drezanje v osje gnezdo. Kakor koli že, pomembno je predvsem to: če smo takšen program in obveznosti samoupravno sprejeli, potem ga odgovorno in dosledno spoštujemo in uresničujemo. Če pa imamo pri tem težave, naj nam ne bo težko javno spregovoriti o njih. Takšna priložnost pa je nedvomno prav zdaj, ko poteka razprava o omenjenem samoupravnem sporazumu v samoupravnih organih organizacij združenega dela.

Nalijmo si torej čistega vina in bodimo pošten in odgovorni do tega, kar smo se dogovorili. Le tako bomo v kali zatrli tudi takšne razmiselnjane: »Za kranjsko občino je sreča, da je bil sprejet tako imenovani intervencijski zakon o varovanju kmetijskih zemljišč. Če namreč ne bi dobili tega zakona, stanovanj zaradi pomanjkanja denarja za komunalno opremljanje zemljišč na Planini III prav tako ne bi mogli nekaj časa graditi. Kako pa bi v tem primeru opravičili enoletni premor v stanovanjski gradnji?!

A. Žalar

14. SEJA DRUŽBENO-POLITIČNEGA ZBORA skupščine občine Tržič bo v torek, 15. novembra 1983, ob 17. uri v mali sejni sobi

15. SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA skupščine občine Tržič bo v sredo, 16. novembra 1983, ob 17. uri v veliki sejni sobi

13. SEJA ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI skupščine občine Tržič bo v sredo, 16. novembra 1983, ob 12. uri v mali sejni sobi

Dnevni red:

Po ugotovitvi sklepčnosti bodo delegati vseh treh skupščinskih zborov sprejeli zapisnike zadnjih sej in poročila o uresničenih sklepih, zatem pa bodo obravnavali:

- osnutek poslovnika občine Tržič
- osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984
- osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Tržič in osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku na promet proizvodov in od plačil za storitve
- osnutek odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih
- poročilo o uresničevanju politike odlikovanj SFRJ in družbenih priznanj v občini Tržič
- pregled prihodkov in splošnega razporeda prihodkov proračuna občine Tržič od 1. 1. do 30. 9. 1983
- pregled prihodkov in odhodkov za čas od 1. 1. do 30. 9. 1983: sredstva za financiranje negospodarskih investicij v krajevnih skupnostih; posebni račun za zdravstveno varstvo živali; sredstva za solidarno odpravo posledic naravnih nesreč
- soglasje k aktom: samoupravni sporazum o ustanovitvi kulturne skupnosti Tržič in statut kulturne skupnosti Tržič; samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske raziskovalne skupnosti Tržič; samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti socialnega skrbstva Tržič
- odgovori na delegatska vprašanja ter predlogi in vprašanja delegatov
- Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti bosta razen tega obravnavala še:
- osnutek odloka o podstanovanjskih razmerjih
- Zbor krajevnih skupnosti pa:
- oceno oblik in metod dela zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Tržič

Več reda pri oddajanju stanovanj

Področje podstanovanjskih razmerij ureja odlok iz leta 1978. V času od sprejema tega odloka se je spreminila zakonodaja, saj je bil lani sprejet nov zakon o stanovanjskih razmerjih, letos pa nov zakon o prekrških. Določene pomanjkljivosti zdaj veljavnega odloka so se pokazale tudi v praksi, zato izvršni svet predlaga izdajo novega odloka.

Osnovni cilj, ki ga prinaša uveljavitev novega odloka, je predvsem zagotoviti več reda na področju podstanovanjskih razmerij tako glede evidence kot zagotavljanja minimalnih standardov in preprečevanja zlorab na tem področju. Odlok določa tudi višje denarne kazni za kršilce; najemodajalec bo za prekršek kaznovan s 500 do 15.000 dinarjev, s 500 do 5000 dinarjev pa bo kaznovan podstanovalec, ki ne bo sklenil podstanovalske pogodbe ali je ne bo sklenil že pred vselitvijo.

Zbor krajevnih skupnosti želi še bolje delati

Delo zbora krajevnih skupnosti je vsebinsko dobro, več težav pa se pojavlja pri delu temeljnih delegacij — Niz predlogov za izboljšanje

Ocena dela zbora krajevnih skupnosti je izdelana na osnovi zapazanj iz dosedanjega dela zbora in na osnovi pogovora z vodji delegacij za ta zbor ter s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov v krajevnih skupnostih.

Zbor krajevnih skupnosti ima devetnajst delegatskih mest in se doslej ni srečeval z vprašanjem nesklepčnosti. Tudi razprave v zboru so pogoste in plodne. Zato bi lahko delo samega zbora dobro ocenili. Več težav se pojavlja pri delu temeljnih delegacij.

Da bi izboljšali njihovo delo in s tem tudi delo zbora, delegacije predlagajo, da se v krajevni skupnosti Brezje pri Tržiču pogovorijo z delegati vseh delegacij o njihovem delu, obveznostih in pravicah. Sklepe zbora krajevnih skupnosti bodo odsele delegacije prejemale v nekaj dneh po seji in šele z vabili za naslednjo sejo. V tistih krajevnih skupnostih, kjer je bil od volitev osip delegatov tako velik, da je delo delegacij moteno in so preostali delegati preveč obremenjeni, bodo opravili nadomestne volitve.

Pomembnejša vprašanja iz programa zbora krajevnih skupnosti bodo obravnavale temeljne delegacije skupaj s sveti krajevnih skupnosti, vse odgovore na delegatska vprašanja pa morajo prehodno obravnavati ustrezni organi občinske uprave oziroma občinske skupščine. Predlagatelji bodo posredovali delegatom bolj razumljiva gradiva z več povzetki in variantnimi predlogi. Delegati bodo spremljali obravnavo gradiv med javno razpravo v svoji krajevni skupnosti. Poskusno bodo seje zbora sklicevali tudi dopoldne, pripravljali gradiv pa bodo delegacijam, če bo potrebno, dajali strokovno pomoč pri obravnavi gradiv.

DOGOVORIMO SE

Odgovora na delegatsko vprašanje

Tovarniški izpuhi v zraku

Na peti, deveti in trinajsti seji zbora združenega dela je bilo izpostavljeno vprašanje onesnaževanja zraka, ki ga povzročata delovni organizaciji Zlit ter Tovarna kos in srpov.

● Iz Zlita je prišel naslednji odgovor: »Zlit je obnovil kotlovsko napravo v začetku 1979. leta. Hkrati ob zamenjavi naprav je kupil tudi dimne čistilne naprave v takratni vrednosti 1,185 milijona dinarjev, za katere je prejel atest proizvajalca. Ta trdi, da naprava ustreza JUS standardu, da torej prašni delci ob izogrevanju lesnih odpadkov, s katerimi kurimo kotle, ne presegajo dovoljene meje onesnaževanja ozračja.

Kljub temu smo se lani ponovno obrnili na Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, ki je usposobljen za meritve emisij prašnih delcev. Zavod je izdal uradno poročilo o meritvah. Te so bile izvedene še ob kurjenju obnovljenega starega kotla, ki je bil po našem mnenju še vedno lahko problematičen glede na čistočo izogrevanja. Meritev je pokazala, da tudi kurjenje tega kotla ne presega dovoljenih norm onesnaževanja.

Upamo, da smo naredili vse, kar smo lahko, da ne onesnažujemo ozračja. Razen tega kurimo kotle izključno z lesnimi odpadki, ne uporabljamo premoga ali drugih goriv, zato dimni plini ne vsebujejo zdravju škodljivih snovi. Žal mokra žago-

vina da izpušnim plinom temnejšo barvo, ki pa ni škodljiva.

● V zvezi z onesnaževanjem zraka, ki ga povzroča Tokos, je pripravil odgovor sanitarni inšpektorat uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko. Povzemamo bistvo: »Pri inšpekcijskem pregledu proizvodnih procesov v Tokosu smo ugotovili, da motečih dimnih emisij ni mogoče preprečiti s čistilnimi napravami, niti z višjim dimnikom. Kovačnica kos, v kateri se sproščajo plini, ima speljan skupen odvod dimnih plinov od vseh kovaških peči, kurjenih z mazutom, do odsesovalnega ventilatorja in nato na prosto. Ker ob času zakuritve (zgodaj jutraj) prihaja do močnejšega dimljenja in plini uhajajo iz peči tudi skozi odprtino za vlaganje orodja in nato skozi prezračevalne odprtine v strehi objekta, problema ni mogoče rešiti z višjim dimnikom.

Stanje se lahko izboljša le s spremembo načina kurjenja, kar je povezano z velikimi stroški in zato rešitve ne moremo pričakovati v kratkem času. Tako pristojne inšpekcijske službe kot odgovorni v delovni organizaciji se zavedamo, da bo nekaj potrebno storiti. Zato smo uvedli upravni postopek in zaprosili strokovnjaka pooblaščenca ustanove, da nakaže možne rešitve, ki bodo osnova sanitarni inšpekciji pri izdaji ureditvene odločbe.

Odlikovanja za dobro delo

Zbori skupščine občine Tržič so zadnje poročilo o politiki odlikovanj v občini obravnavali maja 1981. Naloga s tega področja opravlja komisija za odlikovanja in priznanja, ki deluje kot organ občinske skupščine in je za svoje delo tudi njej odgovorna.

Komisija poroča, da je bilo od začetka 1981. leta do letošnjega oktobra v tržički občini podeljenih skupaj 30 odlikovanj SFRJ; 29 posameznikom in eni delovni organizaciji, tovarni obutve Peko. V postopku je trenutno šestnajst predlogov.

Vsako leto so ob občinskem prazniku 5. avgustu podeljena občinska priznanja, plakete mesta Tržiča. Od 1970. leta do vključno letos je bilo podeljenih 97 plaket.

Letos je skupščina občine Tržič podelila domicilne listine trem partizanskim enotam, en predlog pa je preložila v naslednje leto.

Nov skupščinski poslovnik

Oddelek za občo upravo in proračun je pripravil osnutek poslovnika skupščine občine Tržič, ki določa zlasti način glasovanja, pripravo predloga dnevnega reda in sprejem dnevnega reda, potek in vodenje sej občinske skupščine, postopek za izdajo odlokov in drugih aktov, način usklajevanja stališč in preverjanja stopenj soglasja ter druga vprašanja v zvezi z delom občinske skupščine.

Predlagatelj osnutka poslovnika je statutarno-pravna komisija skupščine občine Tržič, ki predlaga sprejem po dvofaznem postopku. Zdj veljavni poslovnik je začasni iz leta

1974. Večletne izkušnje na področju delovanja delegatskega sistema pa so pokazale, da nekatere zadeve v sedanjem poslovniku sploh niso urejene ali pa so pomanjkljivo urejene.

Zato so v osnutku poslovnika posebej nove določbe o postopku za sklepanje družbenega dogovora, opredeljena je sestava in delovno področje delovnih teles skupščine, nove so določbe, ki se nanašajo na vprašanja delegatov, programiranje dela skupščine, spremenjene in dopolnjene so določbe o postopku za sprejemanje odlokov in drugih aktov občinske skupščine. V poslovnik je vključeno tudi poglavje o sodelovanju občinske skupščine v delu skupščine SR Slovenije in v delu skupščine SFRJ, česar začasni poslovnik ne ureja.

V razpravi predlagatelj pričakuje zlasti pripombe glede raznih rokov, določenih v poslovniku, načina pošiljanja gradiv, programiranja dela, postopka v zvezi s sprejemanjem aktov, vključevanja delovnih teles v delo skupščine in zborov ter drugih vprašanj, pomembnih za čimbolj uspešno delovanje skupščinskega in delegatskega sistema.

Odlok o zakloniščih

Zakonske spremembe na področju zaklanjanja prebivalstva in materialnih dobrin, ki sta jih prinesla zvezni zakon o splošni ljudski obrambi ter republiški zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, so osnovni razlog za izdelavo osnutka novega odloka o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih na območju občine Tržič.

Osnutek odloka ureja graditev zaklonišč in drugih zaščitnih objektov ter njihovo financiranje, upravljanje in vzdrževanje, uporabo, oddajanje v najem in nadzor, razen tega pa tudi razčlenjuje vrste zaklonišč glede na stopnje odpornosti in glede na uporabnike zaklonišč.

Katerim izvoznikom davčne olajšave?

Osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984 prinaša nekatere novosti oziroma davčne olajšave — Tržičski izvršni svet predlaga, da se v dogovoru opredeli, pod kakšnimi pogoji se zavezancem priznajo olajšave za izvoz blaga in storitev na konvertibilno področje

Skupščine slovenskih občin se z vsakoletnimi dogovori o usklajevanju davčne politike dogovore za enotna načela in merila ter stopnje davkov in olajšav pri uresničevanju davčne politike v posameznem letu.

Tudi za leto 1984 je republiška uprava za družbene prihodke posredovala osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984, ki ne nalaga nobene nove oziroma povečane obveznosti, razen pri prometnem davku na preprodajo motornih vozil. V osnutku dogovora o usklajevanju davčne politike so predvidene naslednje novosti oziroma davčne olajšave:

- znižuje se dodatna stopnja za zavezance, ki imajo v lasti ne-gozdna in gozdna zemljišča;
- spreminja se razpon davčnih osnov in stopenj za davek iz go-spodarskih in poklicnih dejavnosti, ki se plačuje od ostanka čistega dohodka;
- uvaja se davčna olajšava za zavezance, ki opravljajo gostinske dejavnosti in dosežejo več kot 40 odstotkov celotnega prihodka s strel-bo hrane in prenočitvi;
- za dodatne zaposlitve novih delavcev se bodo priznale davčne olajšave za znesek, ki ustreza desetim odstotkom povprečnega enolet-nega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu Slovenije v preteklem letu;
- pri davku po odbitku se predpisuje desetodstotna stopnja d-ka od dohodkov zbiranja, prenosa in razdeljevanja pošte v oddaljenih planinskih območjih (doslej je bila 40-odstotna stopnja); na novo pa se oprošča plačilo davka po odbitku dohodka, ki jih dosega občan z zbir-anjem mleka, in dohodek, ki jih dosega 100-odstotni invalidi, če opravljajo ročna dela prek organizacij združenega dela;
- predlaga se drugačna obdavčitev pri prodaji motornih vozil, in sicer 15 odstotkov za prodajo motornega vozila pred potekom enega le-ta od nakupa ter 10 odstotkov za prodajo vozila po poteku enega do-dveh let od nakupa.

Isvršni svet je razpravljal o osnutku dogovora in ocenil, da leta upošteva namen in cilje, ki jih pri davčni politiki zasledujemo. Pred-laga pa, da se v dogovoru tudi opredeli, pod kakšnimi pogoji se zavezancem priznajo olajšave za izvoz blaga in storitev na konvertibilno po-dročje. Pri uresničevanju teh določb je v dosedanjih praksi prišlo do ne-jasnosti oziroma težav. Že iz obrazložitve dogovora je jasno, da se to-vrstna davčna olajšava lahko prizna le v primerih, ko je na izvozni car-inski deklaraciji kot izvoznik deklarirana obrtna zadruga, lahko tudi temeljna organizacija kooperantov, če posluje enako kot obrtna zadru-ga, in da je devizni priliv razporejen na njun devizni račun.

Glede na predlog združenih podjetij živilske industrije za znižanje prometnih davkov na pivo izvršni svet predlaga, da se to vprašanje preuči na nivoju republike in morebitne predloge sprememb teh d-avkov vključi v dogovor. Sicer pa izvršni svet meni, da znižanje občin-skega prometnega davka ne pride v poštev, saj bi to pomenilo dodatno znižanje sredstev proračuna.

Novosti oziroma spremembe iz osnutka dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1984 so prenesene tudi v občinski odlok o davkih občanov in v odlok o posebnem občinskem davku na promet proizvo-dov in od plačil za storitve.

Presežek ob skrajno omejeni porabi

Priliv dohodka in njegov razpo-red v proračunu tržičke občine kaže v prvih devetih mesecih letos dokaj ugodno sliko, saj se pojavlja prese-žek v višini dobrih 5,3 milijona di-narjev. Vendar pa je presežek zača-sen, saj bo usmerjen za kritje veli-kih obveznosti občine do blagovnih rezerv.

Ugodni finančni kazalci ne dopu-ščajo optimizma tudi zato, ker se vsi proračunski porabniki srečujejo z velikimi težavami; letos dobivajo le 10,7 odstotka več denarja kot lani. Ob skokovitem naraščanju material-nih stroškov se jim škodljivo zmanj-šujejo možnosti oblikovanja čistega dohodka ter sredstev za osebne do-hodke.

Isvršni svet predlaga delegatom, da ob obravnavi poročila nakažejo tudi morebitne usmeritve za oblikova-nje rebalansa proračuna, ki ga bo treba sprejeti glede na novosti v omejevanju splošne porabe.

Devetmesečni pregled sredstev za financiranje negospodarskih investi-

cij v krajevnih skupnostih kaže na zelo dober priliv, saj so organizaci-je združenega dela po samoupravnem sporazumu nakazale že 90 odstot-ke dogovorjenih sredstev. Financirani programi krajevnih skupnosti so zato zadovoljivo.

Na poseben račun za zdravstve-no varstvo živali je bilo zaradi likvi-dnostnih težav potrebno avgusta pre-nesti nekaj proračunskega denarja. Obveznosti za zdravstveno varstvo živali so bile zato pravočasno poro-nane, težave pa so nastale zaradi zahteve Mesoizdelkov Škofja Loka, da se glede na letne dopuste zmanj-ša dolžni znesek. Ker se storitve za računavajo v pavšalnih zneskih, zahteva ni bila sprejemljiva.

Na vplačila sredstev za solidarno odpravo posledic naravnih nesreč občina nima vpliva, ker so po-spevki odrejeni z zveznimi in republiškimi predpisi. Po devetih mese-kih je na računu blizu 2,2 milijona di-narjev, kar je za dobre štiri odstot-ke več od celoletnega plana.

Sanacije peskokopa ne bo

Sklep zbora krajevnih skupno-sti, naj se v Bistrici pri Tržiču sa-nira peskokop, je med uresničit-vijo doživel nepričakovan zaplet. Predsednik skupščine občine Tr-žič pojasnjuje:

»Ker je zbor krajevnih skupno-sti sklenil, naj se skuša najti so-glasje za sanacijo peskokopa, smo prvi razgovor s predstavniki Komunalnega podjetja in z last-nico parcele v Bistrici Darinko Življaković opravili 7. oktobra 1983. Že na prvem razgovoru se je pokazalo, da se Življakovićeva ne strinja s projektom za sanaci-jo peskokopa, kakršen je izdelan in h kateremu so bila izdana vsa potrebna soglasja.

Da bi na kraju samem pojasni-li Darinko Življaković ta projekt, je bil opravljen ogled peskokopa 17. oktobra, po ogledu pa 19. ok-tobra ponoven razgovor. Tudi na tem Življakovićeva ni odstopala od svojih stališč. Predlagala je svoj način sanacije, ki je popol-

noma drugačen od strokovno iz-delanega projekta. Ker nismo mogli izoblikovati zaključkov, smo se dogovorili, da Darinka Življaković v pisni obliki sporoči svoje dokončno stališče. Pisno iz-javo smo prejeli 27. oktobra. V njej Dušan in Darinka Življak-ović izjavljata, da se ne strinjata s projektom sanacije, kakršen je izdelan. Zahtevata, da se pesko-kop sanira, vendar na način, ki je povsem drugačen od izdelanega načrta. Ne dovolita nobenih del na njihovi parceli (projekt pred-videl nasip humusa do betons-ke pregrade, ki naj bo postavlje-na na meji parcele).

Ker se sanacija ne more izvajati na drug način, kot je predviden po načrtu in h kateremu so dana vsa potrebna dovoljenja in sogla-sja, ugotavljamo, da ni prišlo do soglasja z Darinko Življaković in zato ni moč uresničiti projekta sanacije peskokopa v Bistrici pri Tržiču.

Predstavitev likovne skupine Nova

Po desetih letih v Kamniku spet svoja likovna dela razstavljajo člani skupine Nova: Gregor Avbelj, Stane Balantič, Alojz Berlec, Boris Bratuž, Miha Kač, Dušan Lipovec in Dušan Sterle

Kamnik — V galeriji Neptun so 11. oktobra odprli četrto, jubilejno razstavo likovne skupine Nova. Minilo je deset let od zadnje razstave te kamniške likovne skupine, zato je seveda posebej zanimiva.

Svoja dela razstavljajo: Gregor Avbelj, Stane Balantič, Alojz Berlec, Boris Bratuž, Miha Kač, Dušan Lipovec in Dušan Sterle.

Likovna skupina Nova je nastala leta 1971, ko je nekaj kamniških zaposlenjakov (študentov likovnih šol in amaterjev) sklenilo prekiniti takratno večletno mrtvilo v likovno razstaviteljstvo v Kamniku. Brez vsake moralne in finančne podpore, a z vrhano mero optimizma, so kolikor je bilo mogoče, usposobili domovno kulturnega društva Solidarnost (današnje razstavišče Vérohika) in pripravili prvo razstavo »Družina mladih ustvarjalcev«. Družila jih je predvsem generacijska pripadnost in mladostni zanos, saj so imeli še takrat različne poglede na likovno problematiko. Naslednje leto si je skupina nadela ime Nova in spomladaj pripravila drugo razstavo. Tretja in zadnja predstavitev je bila jeseni 1973. Vse tri razstave so vzbudile izredno zanimanje občanov, predvsem mladih in ugodno odmevale v javnih obličin.

Vse tri razstave so bile umetniško kvalitetne, čeprav je bila kvaliteta del heterogene skupine v razponu od akademske perfekcije do solidnega amaterizma. Pripomniti velja posebej, da je bila skupina Nova edina likovna skupina, ki je kdajkoli neprekinjeno delovala v Kamniku. Večina članov se še vedno, bolj ali manj, tako ali drugače, ukvarja z likovno dejavnostjo, nekateri so že formirane umetniške osebe. Srečanje z njihovimi deli bo zato seveda posebej prijetno.

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (124)

O jezikovnem rzsodišču

»Veliko razglabljanj je bilo slišati v intelektualnih kakor tudi drugih krogih na temo jezikovno rzsodišče. Z izjavo Jugoslovanska nacija pa se je, mislim, jezikovno rzsodišče pokazalo v vsej svoji čistosti in odločnosti. Mnogi so ga imeli za tujek, ki bo rovaril po slovenskem jeziku; nekompetentno delal zdrave, razprti in morda še bolj odtujeval jezik. Jezikovno rzsodišče pa se je v tako kratkem času obstoja pokazalo kot potrebno Slovencev in slovenskemu jeziku, in celo nepogrešljivo v prihodnosti. Veliko je takih in podobnih nejasnosti in zanje potrebujemo pristojen organ: jezikovno rzsodišče to gotovo je.« (Dopis iz okolice Novega mesta.)

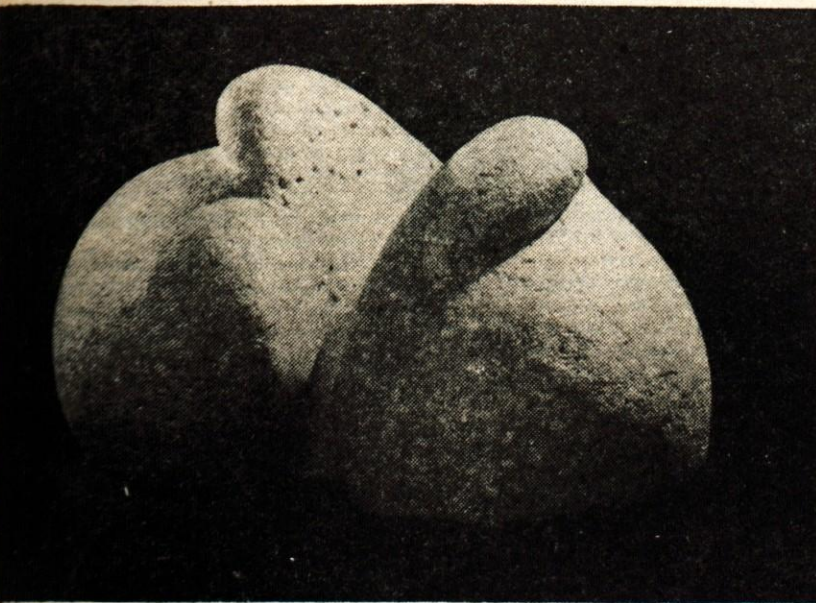
»V celoti odobravam Vaš boj proti jezikovnim nepravilnostim in za ohranitev vašega slovenskega jezika. Vsa čast Vam. In še nekaj. Nevarnost za slovenski jezik nismo prinesli mi delavci z »juga«, ampak tisti, ki bi radi vsem našim narodom in narodnostim vsilili en jezik, eno kulturo, vero in vse drugo. Ali doslej nismo bili bratski in enotni? Ko bi se vsi v Jugoslaviji bojevali za svoj jezik, kakor smo 1941. stopili v proletarski boj, bi vsi nektaši izgubili bitko. Skrb vseh nas, tako Srbov kot Slovencev in Hrvatov in drugih, bi moral biti boj proti odvečnim besedam — latinskim, nemškim, angleškim in drugim, da knjižni jezik na sploh ne bo postal tak, kot je politični: do 70 odstotkov nerezumljiv. Zanimivo je bilo glede tega poprašati navadne ljudi po ljubljanskih ulicah.« (Iz cirilsko pisanega dopisa v srbohrvaščini.)

»V Delu sta 26. avgusta objavili svoja stališča o jugoslovanski naciji. Strinjam se z Vašimi ugotovitvami, ne gre pa poenostavljati tega problema, ki je v naši družbi, Sloveniji in Jugoslaviji, trajno prisoten.« (Iz dopisa narodnega heroja.)

Dodati se nam zdi vredno samo opozorilo, da so med nami tudi nekateri, ki celo pri jezik vidijo predvsem sebe, ne pa naše skupne stvari, in s tega stališča »sodijo« tudi Jezikovnemu rzsodišču.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošljite na:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

V likovni šoli in galeriji Nova v Kranju (v delavskem domu) je na ogled razstava risb in plastik Violete Labat iz Novega Sada. Avtorica se predstavlja z deli, ki so nastala po letu 1979, razstavljene risbe pa so nastale kot neposredna inspiracija kiparskih del. Razstavo si lahko do 8. novembra ogledate vsak delavnik, razen ponedeljka in petka, od 15. do 18. ure.

di. Dela kot samostojni umetnik in je imel doslej 17 samostojnih razstav. Dušan Sterle je končal šolo za oblikovanje in je kot oblikovalec zaposlen pri Delu, imel je več samostojnih in skupinskih razstav.

Nekaj besed velja spregovoriti tudi o galeriji Neptun, kjer dela in živi Dušan Lipovec. Najdete jo na Cankarjevi cesti, na mestu nekdanjega znamenite letoviške vile Neptun, v sklopu še bolj znamenitega nekdanjega kamniškega klimatskega zdravilišča in letovišča (Kurhausa), ki je kamniško mesto uvrščalo poleg Bleda med najpomembnejše letoviške kraje pred prvo svetovno vojno. Večina objektov pomembne kulturne umetnostne vrednosti je žal propadla in vila Neptun je bila porušena že pred drugo svetovno vojno.

Jesenski kulturni utrip

Škofja Loka — V petek, 28. 10. 1983, sta ZKO Šk. Loka in Domžale organizirali literarni večer s predstavitvijo pesniške zbirke Tomaža Boletarja: »ŽIVLJENJE GRE SVOJO POT« in otvoritev razstave del akademskega slikarja Roka Zelenka, ki je likovno opremil Boletarovo pesniško zbirko.

V intimnem vzdušju Puštalske kapele, sta sodelovala dramski igralec Aleš Valič, ki je tenkočutno interpretiral pesnikov opus in glasbenik Lado Jakša, bolj poznan kot odlični izvajalec jazza, ki ga je spremljal na klavirju in saksofonu. Dobro izveden program je navdušil poslušalce in vsaj malo razgibal tovrstno kulturno mrtvilo. Spretno prepletanje pesmi in glasbe sta ponesli poslušalce v pesnikov realistični svet vzponov in padcev. Pesniški opus zajema širok spekter občutkov od psihološko-ekološkega propadanja do ljubezni in sanjarjenja. Značilni sta sledeči pesmi:

POMLAD V MESTU

*Ujet v zidove sem in steklo
prameni sončnih žarkov
komaj pripolzi skozi dim
in prah
do nežnih češnjavih cvetov
na obledelem stenskem koledarju.*

NEKOČ

*Nekoč sežgal bom svoje pesmi,
ki sem kdajkoli jih zapel.
V plamenih bodo izgorile,
v spomin ostal bo le pepel.
Pepel po zemlji bom potresel,
gozdove, polja z njim prekril.
In glej, morda se bo zgodilo,
da cvet bo iz pepela vzklik.
Takrat odšel bom spet na polje,
utrgal zate nežni cvet.
In ti mogoče boš spoznala,
zakaj sem pravzaprav poet.*

Tomaž Bole, se je rodil 1. 1951 v Ljubljani, a sedaj živi v Lukovici pri Domžalah. Objavljene pesmi so nastale v letih 1972-1983 in jih je bil avtor, zaradi neposluha založbi, prisiljen izdati v samozaložbi. Pri tem sta mu pomagali ZSMS Domžale in Kulturna skupnost Domžale. Pesniška zbirka je razdeljena na pet tematsko zaokroženih delov: Pomlad v mestu; Moje sanje; Življenje gre svojo pot; Jesensko listje; Noro srce. Odlično, smiselno opremo knjige, z razmišljanji in ilustracijami je prispeval akademski slikar Rok Zelenko.

Drugi del večera je bil posvečen razstavljenim delom Roka Zelenka. Predstavil se je z deli, ki so nastala v zadnjih treh letih umetnikovega ustvarjanja. Za njegovo ustvarjalnost je značilno, da s posebnim intimnim odnosom obravnava istrsko arhitekturo, predvsem v večernih groznjanskih vedutah z značilno modrino neba; na eni strani je poudarjena nostalgija do Istre, na drugi pa realnost turizma in vsega, kar prihaja z njim — čutiti je patetično srečanje preteklosti in sedanjosti.

Značilen del umetnikove ustvarjalnosti je njegov specifičen odnos do ženske, tako v portretu in aktu, kot v drugih situacijah, a vedno s trdno zastavljeno psihološko osnovo.

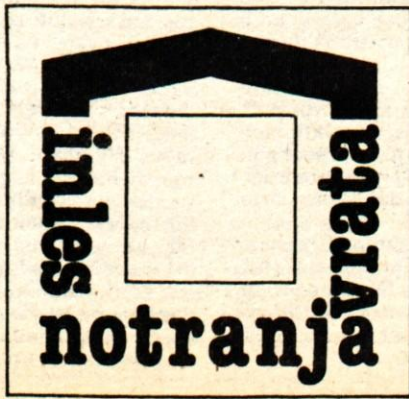
Vse njegovo slikarstvo je prežeto s simboliko, ki je izdatna osnova pri iskanju novih smeri. Ob tem pride do polnega izraza slikarjeva neizčrpna zaloga energije in domišljije.

Rok Zelenko se je rodil 1. 1951 v Ljubljani, kjer je 1. 1975 tudi diplomiral na Akademiji za likovno umetnost pri prof. Janezu Berniku. Deluje kot svobodni umetnik v Groznjanu. Ukvarja se s slikarstvom in keramiko. Imel je številne samostojne in skupinske razstave v domovini in tujini.

Ob koncu lahko pohvalimo zelo uspel in na visoki umetniški ravni izveden program. Organizatorju lahko očitamo le to, da ni pripravil pogovora s sodelujočimi avtorji, saj bi s tem približali širšemu krogu poslušalcev njihovo ustvarjanje in probleme, s katerimi se srečujejo pri svojem delu.

Vsi si želimo, da ne postanejo tovrstne prireditve le svetli prebliski zvezdnate hoči, saj so nastopajoči umetniki izrazili pripravljenost za nadaljnja gostovanja.

Janez Jelenc

Gorenjska razstava fotografij in diapozitivov

V tržiškem paviljonu NOB si lahko ogledate 27. gorenjsko razstavo fotografij in 7. gorenjsko razstavo diapozitivov — Prvo nagrado za najboljšo kolekcijo fotografij je prejel Janez Juvan, za najboljšo kolekcijo diapozitivov pa Franc Kolman

Tržič — V paviljonu NOB so v petek, 4. novembra odprli 27. gorenjsko razstavo fotografij in 7. gorenjsko razstavo diapozitivov. Na ogled bosta do 21. novembra, vsak dan razen ob ponedeljkih od 16. do 18. ure. Prireja ju Foto klub Tržič s sodelovanjem Zveze kulturnih organizacij Tržič in Zveze za tehnično kulturo Tržič.

Na razpis je prispelo 148 fotografij, ki jih je poslalo 38 avtorjev. Za razstavo so odbrali 61 fotografij 22 avtorjev. Fotografije tako razstavljajo: Franc Črv, Franc Kolman, Franc Sluga, Janez Bogataj, Boštjan Gunčar, Janez Juvan, Marjan Kuček, Janez Pipan, Sergio Sebeglia, Ferdo Švajger, Rafael Senk, Vladimir Polajnar, Hermina Cankar, Marjan Pišljar, Marjan Polanšek, Ivan Reven, Franc Temelj, Vinko Brezar, Janko Kermelj, Milan Malovrh, Jaro Miščević in Božidar Sinkovec.

Za kolekcijo fotografij je prvo nagrado prejel Janez Juvan, drugo nagrado Boštjan Gunčar in tretjo Janez Pipan. Vsi trije so člani Foto kino kluba Janez Puhar iz Kranja.

Za posamezno fotografijo je prvo nagrado prejel Sergio Sebeglia, član Foto kino kluba Janez Puhar iz Kranja, drugo nagrado Božidar Sinkovec in tretjo Milan Malovrh, oboje člana Foto kluba Tržič.

Diplome pa so prejeli Jaro Miščević, član Foto kluba Tržič, Rafael Senk, član Foto kino kluba Janez Puhar iz Kranja in Marjan Pišljar, član Foto sekcije Planinskega društva Žiri.

Na razpis za 7. razstavo diapozitivov je prispelo 132 del 22 avtorjev. Za razstavo so odbrali 83 diapozitivov 21 avtorjev. Svoja dela na razstavi predstavljajo: Franc Črv, Franc Kolman, Franc Sluga, Ivko Gregori, Darko Gregori, Jani Novak, Sandi Novak, Andrej Palovšnik, Marjan Ručigaj, Ambrož Justin, Adi Fink, Edi Gnilšak, Ivan Pipan, Vinko Brezar, Franc Goltez, Milan Malovrh, Jaro Miščević, Irena Rozman, Božidar Sinkovec, Tomaž Vrabčič, Daniel Zupan.

Prvo nagrado za kolekcijo diapozitivov je prejel Franc Kolman, član Foto kluba Andrej Prešeren Jesenice, drugo nagrado Jaro Miščević, član Foto kluba Tržič in tretjo nagrado za kolekcijo Tomaž Vrabčič, član Foto kluba Tržič.

Prvo nagrado za posamezni diapozitiv je prejela Irena Rozman, članica Foto kluba Tržič, drugo nagrado Franc Črv, član Foto kluba Andrej Prešeren Jesenice in tretjo nagrado Adi Fink, član Foto kluba Andrej Prešeren Jesenice.

Diplome so prejeli Milan Malovrh, Vinko Brezar in Franc Goltez, vsi člani Foto kluba Tržič.

V skupni razvrstitvi uspešnosti klubov je prvo mesto v fotografiji zasedel Foto kino klub Janez Puhar iz Kranja, drugo Foto klub Tržič in tretje Foto klub Andrej Prešeren Jesenice.

Pri diapozitivih pa je bil najboljši Foto klub Tržič, pred Foto klubom Andrej Prešeren Jesenice in Foto kino klubom Radovljica.

Razstava del štipendistov

Ljubljana — V galeriji Društva slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani so v petek, 4. novembra odprli razstavo del štipendistov Kulturne skupnosti Slovenije. Odprta bo do 24. novembra.

Kulturna skupnost Slovenije je lani spet razpisala delovne štipendije, da bi omogočila mladim grafikom, kiparjem in slikarjem, ki so se izkazali z resnim in kvalitetnim delom, ki samostojno umetniško ustvarjajo. Delovne štipendije so torej namenjene tistim nadarjenim diplomantom, ki so šele zaključili študij in katerih umetniško ustvarjanje je izrazito individualno, nevezano na skupino ustvarjalcev oziroma poustvarjalcev. Štipendije naj bi omogočale preživljanje v času, ko za uresničitev svojega delovnega načrta ne dobijo nobenega dohodka. Enotna delovna štipendija je torej spodbuda in možnost za predstavitev in uveljavitev. Lani je bilo tako razpisanih pet štipendij. Strokovna komisija je med devetimi kandidati izbrala akademskega slikarja specialista Vojka

Aleksiča, akademsko slikarko Evo Heimer, akademskega kiparja Tomaža Kolariča, akademskega slikarja Igorja Kregarja in akademskega slikarja Cveta Zlateta. Delovni načrt Vojka Aleksiča je obsegal proučevanje likovnega prostora, usklajevanje barve na likovni ploskvi, risanje na modelu. Eva Heimer se je obvezala, da bo razvijala figuralno kompozicijo, raziskovala strukturne elemente in njihove izrazne možnosti, spreminjala oblike v barvne ploskve in povezovala te ploskve med seboj s težnjo po iskanju nove vsebine. Tomaž Kolarič je prijavil za delovno nalogo kiparsko obdelavo zlitin in transparentno barvitost ter filmske in video zapise. Igor Kregar je zagotovil, da se bo s slikami, risbami in grafikami pojavil na več slikarskih prireditvah. Cveto Zlate je želel s primerjanjem slikarstva, grafike in fotografije graditi svoj sistem likovnega znaka preko človeške figure.

Razstava torej predstavlja, koliko so svoje zamisli uresnili.

Taborniški posvet na Joštu — Minulo soboto in nedeljo so se zbrali v taborniškem domu Albin Drolc na Joštu člani vodstva taborniških odredov iz Kranja in predstavniki odreda Kraški viharniki iz Postojne na posvetu o delu v taborniški organizaciji. Zatem ko so spregovorili o sodelovanju pri zagotavljanju in urejanju prostora za izvedbo letnih taborov ter drugih možnih stikih v taborniški dejavnosti, so kranjski taborniki nadaljevali s pregledom svojega dela. Obravnavali so poročila o tekmovanjih za značko Živko Lovše, letnih konferencah odredov in delu kadrovske komisije pri izvršnem odboru Zveze tabornikov v občini Kranj. Med drugim so se dogovorili tudi o organizaciji vodniškega tečaja za tabornike. (S) — Foto: S. Saje

Skrb za rekreacijo delavcev v kranjski Savi

Po delu tudi sprostitutev

V 4200-članskem delovnem kolektivu kranjske Save se več kot šestina delavcev redno ali občasno ukvarja z rekreacijo.

Kranj — Ni naključje, da ima Sava med vsemi slovenskimi delovnimi organizacijami med delavci največ »kaveljcev« in »korenin«. V tovarni, ki letno namenja za rekreacijo okrog 1,2 milijona dinarjev, imajo dobro organizirano športno društvo Gumar, med redkimi v Sloveniji pa tudi poklicnega organizatorja rekreacije.

»Stališče sindikata, naj bi v Sloveniji imeli na tisoč delavcev zaposlenega tudi enega organizatorja rekreacije, se v republiki ne uresničuje. Le približno 20 slovenskih tovarn ima med delovnimi opravili zapisano tudi skrb za rekreacijo delavcev. Pred leti so delovne organizacije še zaposlovale diplomante Fakultete za telesno kulturo, v sedanjih gospodarskih razmerah so za poklice, ki niso neposredno povezani s proizvodnjo, povsem priprle vrata. Menim, da delajo veliko napako. Sredstva, vložena za sprostitutev delavcev, se namreč bogato obrestujejo. Kondicijsko dobro pripravljeni, vzdržljivi delavci lahko dajo več od sebe, lažje kljubujejo boleznim in vsakodnevni stresom. Rekreacija združuje delavce — prijateljstvo s tekmovališče in vadbeneh prostorov se pre-

Organizator rekreacije se s temi vprašanji strokovno ne ukvarja, preveč ima dela s pripravi in izvedbo različnih tečajev, tekmovanj in vadbe.

Preko šeststo zaposlenih se udeležuje športnih iger Save. Med seboj se pomerijo v 16 športnih panogah. Najuspešnejši nastopijo potem še na peteroboju, na katerem poleg Save sodelujejo še štiri večje slovenske tovarne. Že pred 17 leti pa so odstopili od srečanja gumarskih delavcev Jugoslavije, ker ni imelo smisla zapravljati denarja za draga potovanja.

V Savi pripravijo vsako zimo smučarske tečaje, ki se jih običajno udeležijo okrog 450 delavcev in njihovih otrok. Poleg tega bodo letos med zaposlene razdelili od pet do šest tisoč smučarskih kart (po nižji ceni), okrog tri tisoč vstopnic za kranjsko drsališče ter karte za vstop na zimski bazen. Delavcem so tudi letos omogočili, da so nabavili smučarsko opremo kar v tovarni. Kupili so jo za 1,3 milijona dinarjev, odplačevali pa jo bodo v mesečnih obrokih.

»V delovni organizaciji smo v zadnjih letih korenito spremenili mišljenje o vlogi rekreacije. Spominjam se, da smo nekdanj za tekmovanja med tovarnami »najemali« kvalitete športnike v drugih podjetjih in celo v klubih. Zdaj se to ne dogaja več, prišli smo celo tako daleč, da na zimskem športnem dnevu sploh ne

smučarji, košarkarji, rokometasi, ribiči (bili so tretji na republiškem prvenstvu), karateisti in kolesarji. Vadbno organizirajo v telovadnicah na Planini, v osnovni šoli Simona Jenka in Helene Puhar, v domu TVD Partizan Stražišče ter na zunanjih igriščih športnega društva Sava. Med udeleženci vadbne prevladujejo delavci med 30 in 40 letom starosti. Število članov v društvu se povečuje, saj velja, tako kot pravita Vojo in Janez: »Ko delavca pridobiš, ga zlepa ne zgubiš.«

Je zdaj bolj jasno, zakaj ima Sava kar 40 »kaveljcev« in »korenin«?

C. Zaplotnik

Polovica krajanov je krvodajalcev

Podnart — Krajevna skupnost Podnart ima 880 prebivalcev in domala polovica (431) jih je krvodajalcev. Stane Marolt s Poljšice je daroval kri že štiriinšestdesetkrat. Organizacija Rdečega križa vsako leto pripravi zbiralno akcijo, nekaj članic redno skrbi za ostarele krajanke. Ob 8. marcu obiščejo vse nad 80 let stare žene. Enajst članic Rdečega križa ima tudi tečaj za nego bolnika na domu.

Na nedavni volilno-programski konferenci organizacije Rdečega križa v Podnartu so ugodno ocenili delo v preteklem letu. Za novo predsednico so izvolili Milko Faganel in za sekretarko Milko Agrež.

C. Rozman

Ribiči dobro gospodarijo

Kranj — Poročilo o gospodarjenju v Ribiški družini Kranj kaže, da so kranjski ribiči letos dobro gospodarili. Tako so v Kokro, Belco in Rupenščico vložili okrog 14.300 potočnih postvri in sicer v velikosti 12 do 18 centimetrov oziroma mladice. V gojitvene potoke so vložili okrog 160.000 zaroda potodne postvri iz ribogojnice Besnica. V Savo, Zbilje in Kokro so vložili tudi okrog 3600 odrasle šarenke in okrog 40.000 mladice šarenke.

Velike težave pa povzročajo ribičem različna dela na Kokri in Rupenščici. Tako so zaradi gradnje avtoceste morali poloviti iz Kokre prek 600 rib, iz Rupenščice pa skoraj 800. Prek 1300 rib so polovili iz Rupenščice tudi na območju Tenetiš. Vse ribe so spustili nazaj v vodotoke.

REKREACIJA A LA GORENJE SERVIS

Kranj — Serviserje vseh vrst in sort poznamo, slabe in dobre. Če se nam pokvari televizor ali odpove pralni stroj, je treba pač na servis in od sreče je odvisno, kdaj bodo prišli in kako popravili.

Izkušnje so pač dobre in slabe, včasih pa — roko na srce — s kritiko kar malo pretiravamo. Veliko je serviserjev, ki so dobri, tudi od velenjskega Gorenja. Pridejo hitro, opravijo dobro in po znosni ceni.

Da bi nam od Gorenja serviserji zares kar najbolj urno prihiteli na pomoč, pa je, ljubi moji, treba urnih nog in kondicije. Če ves

dan posedaš in nekaj brkljaš, bo prej ali slej postal neokreten mlahav — pri tem pa serviserji niso nikakršna izjema.

Iz te perspektive gledano se mi zdi skrajno hudobno sporeči naše bralke, ki je natanko videla da sta dva mlada moška, ki sta pripeljala na kranjski stadion fikičkom Gorenje servis, dve igrala tenis. Bilo je 13. oktobra ob deveti uri zjutraj, ko sta porala CE — 136-634 pred stadionom in se šla zdravo teniško rekreacijo.

Bralka je kot ženska — mlada tenisača nista člana kluba — brž pomislila na vse tiste gorenjske sotrpinke, ki onemagajo stojijo pred pokvarjenimi stroji onadva pa — tenis! Sredi dneva dopoldneva urita svoje mišice, namesto da bi drvela s jeklom od gospodinjstva do gospodinjstva, saj navsezadnje stroji Gorenja niso večni.

Sam pa ju korenjaško bratim, saj mi doma konec koncev še ni stroji »laufajo«. Telesna rekreacija, magari sredi delovnega dopoldneva, je zdrava, tudi za ljudi s fikičkom Gorenja, naj se vam zdi trditve še tako spotakljiva. Upam le, da sta tudi vse druge delovne dni, ki jih namanjata »kšefu« tako okretna in urna kot pri parju...

Bodo Korotan prenovili?

Kranj — Veletrgovina Kranj je obvestila delovno organizacijo Domplan, da nameravajo postavi objekt na Jezerskem, imenovani Korotan, oddati v fond stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov pri Samoupravni stanovanjski službi občine Kranj. Nekdanji ma podkleten, pritlični objekt je kasneje povzidan za dve etaži in pričnan s prizidki na prednji in zadnji strani. Na stavbi pa so zaradi njihovih naknadnih posegov zdaj načrt precejšnje razpoke.

Variant je sicer več, vendar je še vedno najbolj sprejemljiva ta, da objekt temeljito obnovijo in urejajo tako, da bi bili v pritličju poslovni prostori, v prvem in drugem nadstropju pa bi bilo moč pridobiti okrog 14 stanovanj. O tem je razpravljal tudi odbor za prenavo in gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastni pri samoupravni stanovanjski službi občine Kranj. Člani odbora menili, da bi za takšno varianto število glede Korotana morali predvsem interesne za novo preoblikovana stanovanja.

VAŠA PISMA

PREMALO OKREPČEVALNIC IN REDARJEV

V soboto, 29. oktobra, je na cestah od Kranja proti Golniku potekal maraton »Treh src«. Organizator je poskrbel za prijetno vzdušje, vendar pa je napravil nekaj napak, ki se na prihodnji prireditvi ne bi smele ponoviti. Ker je proga že tretje leto ista, se je večina udeležencev že pred štartom odločila, na katerih mestih se bo okrepčala. Toda bili smo razočarani, ker je bila prva okrepčevalnica šele na 20 kilometru v Goricih in druga na 33. kilometru v Strahinju, ni jih pa bilo — tako kot je pisalo — na Spodnji Beli, Trsteniku, Golniku in v Udinborštu. Nekaj kilometrov pred ciljem so tekmovalcem z vodo, sokom in čajem pomagali vaščani. Premalo je bilo tudi redarjev; nobenega ni bilo na mestu, kjer sta se razšli progi za veliki in mali maraton. Slabo je bilo organizirano tudi podeljevanje značk in testnih priznanj.

Marko Tomazin,
Naklo

naša za stroj...« poudarja Janez Gorjanc, organizator rekreacije v Savi, športni javnosti bolj znan kot kombinator, šestkratni državni prvak, udeleženec olimpijskih iger v Sapporu na Japonskem in svetovnega prvenstva v Falunu na Švedskem. V tovarni nimajo podatkov o tem, koliko organizirana rekreacija vpliva na zmanjšanje bolniškega staža in povečevanje delovne storilnosti.

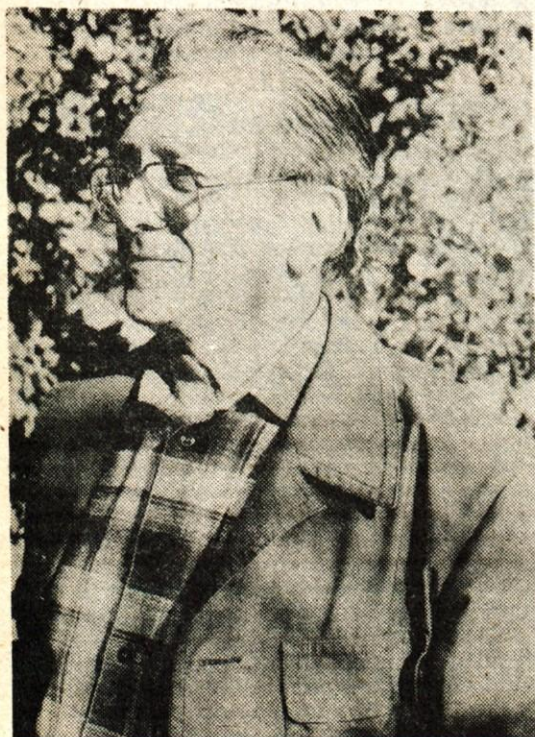

objavljamo rezultatov,« pravi Vojo Mitrović, predsednik športnega društva Gumar, sicer analitik po poklicu.

Društvo ima v 16 sekcijah že preko petsto članov. Najbolj zagnani so

MI PA NISMO SE UKLONILI

»Meta« ni bila nikoli odkrita

Adolf Arigler-Bodin

V drobni knjižici iz serije Gorenjske med NOB »Jamnik in tehnika Meta«, ki je pravkar izšla, je neke v sredini natisnjen zemljevid dela Gorenjske z Jamnikom in okolico. Drobne rdeče zvezdice označujejo mesta, kjer so bili v času naše borbe bunkerji, partizanska zavetišča in kjer so danes spomeniki in spominska obeležja. Men-

da niso nikjer pri nas tako na gosto posejani partizanski grobovi in obeležja, kot prav tu okrog Jamnika. Zvezdica pri zvezdici. Vsem tem se je te dni pridružila še ena: obnovljena partizanska tehnika »Meta« v Jamniški gori.

Ob stezi, ki vodi z Jamnika proti Vodiški planini na Jelovici, leži votlina, nekdanji rudnik železa, v katerem so partizani oktobra 1942 uredili malo tiskarno. Dobro označen kašipot vas pripelje prav pred votlino, v kateri so partizanski tiskarji dva meseca, od oktobra do decembra 1942 tiskali partizansko literaturo. Vodja tiskarne »Meta« je bil Adolf Arigler-Bodin.

Enainštirideset let je že vmes. Avgusta 1942 je Adolf Arigler-Bodin prišel na Gorenjsko po nalogu CK KPS, da bi tu ustanovljal partizanske tehnike. Kljub svoji mladosti, 21 letom, je bil izkušen tiskar. Že od julija leta 1941 se je usposabljal in delal po vrsti ljubljanskih ilegalnih tiskarn. Prvo njegovo delo je bila »glava« za Slovenskega poročevalca.

Bodin je pisal dnevnik, kamor je točno zapisoval, kaj so ta dan razmnoževali, koliko strani so stiskali, koliko izvodov. Tako piše, da so v januarju 1942 razmnoževali posamezna poglavja VKP (b), januarja in februarja pesmi Mateja Borra, Slovenski zbornik in drugo. Zanimivi so tudi njegovi zapisi o njegovih prvih dneh v partizanih v Dolomitih. Tu je dobil prvo partizansko ime »Tehnik«.

Kljub temu, da so o Gorenjski med partizani v Dolomitih in na Dolenjskem krožile pripovedi, kako hudo je tu, koliko je Nemcev, nemških bunkerjev, kakšen teror zganjajo, si je želel sem gor, kajti vedel je, kako potrebna je propaganda našemu boju. Gorenjska je bila tedaj skoraj brez tehnik.

Že pri prvem srečanju z Jožetom Gregorčičem, Lojzatom Kebeštom, Vinkom Hafnerjem in Stanetom Kersnikom-Jelovčanom avgusta 1942 je spoznal, da so tu odnosi vodilnih tovarišev do borcev izredno tovariški in topli. Z njimi je potem delil svojo usodo.

27. avgusta je z borci odšel v Kropo, kjer so nabrali obilo materiala in strojev za tehniko. Popolnoma so oplenili pisarne občine in tovarne in zaplenili rotacijski ciklostil, ročni ciklostil, nekaj pisalnih strojev, cel kup matric in mnogo raznih vrst papirja.

7. septembra je Bodin z Vinkom Hafnerjem in Jelovčanom že iskal prostor za tehniko. A velika ofenziva, ki jo je takrat pripravljaval sovražnik na Jelovico, je prekrizala njihove račune.

Ko so v ofenzivi Nemci, podobno kot Kozaro, v strelcih česali Jelovico, ko je padla vrsta borcev na Lipniški planini in drugod po Jelovici, se je Bodin po srečnem naključju rešil s tem, da je splezal na drevo. Bilo je neke pod Partizanskim vrhom. Vsaj desetkrat so šli Nemci pod njegovim drevesom. O tem piše v svojih spominih:

»Sedel sem komaj kakih 5 metrov nad zemljo, na dveh tankih vejah, z obrazom obrnjenim proti deblu, katerega sem se oklepal z obema rokama. Jelka je rasla na strmem pobočju. Imel sem srečo, da so nemške kolone, ki so bile razvite v strelce, prodirale po pobočju navzgor. Od spodaj me niso mogli videti. Bil sem od drevja dobro zakrit. Nasprotno pa sem jaz Nemce, čim so prišli pod drevo in ko so se vzpenjali naprej, povsem razločno videl. To so bili strašni trenutki, ki so se vlekli kot dolge ure. Takrat sem z vso silo skušal preusmeriti svoje misli na nekaj drugega. Vedel sem namreč, da ne smem gledati navzdol, kajti lahko bi nekdo začutil moj pogled in se ozrl navzgor in potem bi bil izgubljen...«

Dva dni je preždel na svojem drevesu. Ko so Nemci odšli, je taval po Jelovici. Šele 15. septembra je srečal prvega kurirja.

Njegov dnevnik je silno zgovoren. Prav njemu gre zahvala, da so ohranjeni točni datumi dogodkov okrog nastajanja tehnike »Meta«. Tako piše, da mu je 22. septembra Lojze Kebeštom dal nalogu, naj razmnoži letak, ki je govoril o izdajalski vlogi bele garde, 27. septembra je nastal letak, ki je pozival Gorenjce, naj ne hodijo v nemško vojsko. »Slovenci na Gorenjskem« je bil njegov naslov. Tega sta z Matom razmnožila kar na tleh, na majhni jasi poleg skalne votline, ki je bila sprva namenjena za tehniko, a za delo se ni bila usposobljena.

V zadnjih dneh septembra pa je tovariš Kersnik komaj kakih 200 metrov proč od prve skalne dupline našel novo, veliko večjo, pa tudi bolj skrito skalno duplino. Takoj so se odločili, da bodo prvi prostor uporabljali le kot skladišče mate-

riala, v novem prostoru pa bodo uredili tehniko. Novo odkrito skalno votlino so začeli urejati prav na Bodinov rojstni dan. Takole je zapisal dnevnik:

1. oktober — četrtek. Po tradicionalni žgancih se pričnjenja delo. Zopet eno uro po Jelovico. Tako se pričnjenja 22. leto mojega življenja. Svoj 21. rojstni dan praznujem za sedaj klavirno. Videl bom kaj mi prinese dan. Ves sem trdo delal v novem prostoru. Zvečer čerje (sicer smo jedli čez dan čisto dovolj) spimo.

Od 8. do 12. oktobra so urejevali skalno votlino. Z macolo so odbili vse ostre robove, ki so leli iz stene, splanirali teren ter napravili v votlini leseno ogrado. Na to ogrado so napeli ustrojene goveje kože, ki so jih zaplenili pri hajko. Streha iz teh kož jih je varovala pred kapljicami, ki so padale s sten votline. Napravili so mizo, dva stola, nekaj polic, leste, po katerih so hodili v votlino. Dobro so zamaskirali vhod v votlino. Na lesen pokrov so nabili veliko gozdnega mahu, pokrov pa z usnjenimi nitmi pritrdili na okvir, ki je obdajal vhod v votlino. Preostale kože so jim služile za ležišče.

12. oktobra je bila tehnika popolnoma urejena in opremljena z vsem, kar so potrebovali. Imenovali so jo »Meta«. Idejo za ime je dal Vinko Hafner po smrti tovariša Kebeta, ko je bila potrebna še večja konspiracija.

»Ob petrolejki smo delali,« pripoveduje Arigler. »Tu nismo kuhali. Po pet, šest dni nismo jedli toplega. Jaz sem imel na Jamniku le eno vario, kjer sem dobival mleko. Nisem bil v renjen in ljudje niso imeli zaupanja. Sem bil ljubljčan, tujec, in povsem normalno je bilo da mi niso zaupali.«

16. oktobra so jih presenetili Nemci. Uspeli jim je uiti. Nemci so odkrili le manjšo skalno votlino, ki jim je rabila za skladišče. Stane Kersnik-Jelovčan se je skrival vanjo. Na lesenem pokrovu, ki je zapiral votlino, meh ni bil pritrjen, temveč le naložen. Ujeli so Jelovčana, jim je ta z zvijačo čez nekaj dni spet pobegnil. »Meta« pa niso odkrili.

Odslej so v »Meto« hodili delat le ponoči. 14. decembra so delali v njej. Postajalo je precej hladno. Bližala se je zima z izdajalskim snegom. Bodin je tehniko preselil v Mišče pri Cirilu Pečniku. 14. decembra zvečer je v »Meto« razmnožil še 135 izvodov, 15. decembra pa je Bodin označil kot dan, ko je »Meta« začela delovati.

D. Dolenc

S SODIŠČA

S kavo mimo carine

Jože Justin je nekajkrat prepeljal mimo carine kavo in razne tehnične predmete ter s tem zlorabil tudi svoj uradni položaj, saj je delal kot miličnik na mejnem prehodu

Pred temeljnim sodiščem na Jesenicah je bil na 4 leta in tri mesece dodatno kazni obsojen 26-letni Jože Justin z Jesenic. Kot miličnik postaja mejne milice Korensko sedlo je zlorabil svoj položaj in tujcem zaračunal turistične propustnice v zahodnonemških markah namesto v dinarjih, devize pa si je prisvojil.

Vendar pa to ni bilo vse. Ne mejnem prehodu Korensko sedlo se je Justin spoznal z zdomcem Ivanom Jukičem, ki je preko tega prehoda pogosto potoval domov. Ta je po Justinu izkoristil, da bi prepeljal brez carinjenja čez mejo 860 kg kave. Justinu je ponudil dovolj veliko nagrado, da mu je ta povedal, kdaj je najbolj »varno« prepeljati tolikšno količino čez mejo. Justin mu je svetoval, naj kavo prepelje kak tuj državljan in sicer v potovalnem kombiju, najbolje ponoči ali zgodaj zjutraj. Justin ga je tudi seznanil s prodajalcem kave v Beljaku, ta pa je najel voznika Antona Hohnetza, da bi za nagrado 1000 zahodnonemških mark prepeljal kavo na Jesenice, kjer naj bi jo prevzel Jukič. Nasvet je bil morda dober, vendar se ni dal dobro prepeljati. Na meji so namreč cariniki v kombiju kavo odkrili. Anton Hoh-

netz iz Beljaka je bil zaradi pomoči pri nedovoljeni trgovini pred temeljnim sodiščem na Jesenicah obsojen na 7 mesecev zapora, v kazni pa so mu šteli čas, prebit v priporu od sredine junija letos.

Ob tem se je odkrilo, da je Justin tudi sam z osebnim avtomobilom nekajkrat prepeljal kavo čez mejo. Od novembra lani do junija letos je vsaj desetkrat prepeljal kavo in sicer skupaj 217 kilogramov surove in 42 kilogramov pražene. Del te količine — 100 kilogramov so našli pri njem doma. Nekaj kave je prodal znanecem, saj je ugotovljeno, da je s prodajo 26 kg pražene in 114 kg surove kave v okolici Koprivnice zaslužil več kot 60.000 din. Premožensko korist v višini najmanj 1300 din si je pridobil tudi s prodajo dražjih turističnih propustnic, kupoval je tudi tujo valuto. Razen kave je pretihotapil v avtu čez mejo tudi video rekorder, kamero, žepni računalnik, dva tranzistorja in dva fotoaprata.

Sodišče je Jožetu Justinu za vsa kazniva dejanja poleg zaporne kazni 4 let in 3 mesecev zapora izreklo tudi varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica miličnik za dobo 5 let po prestani kazni.

Bencin iz tujih avtomobilov

Na eno leto in štiri mesece zapora sta bila obsojena mlada fanta, ker sta bencin in včasih tudi razne predmete jemala z vlamljanim v parkirane avtomobile največ na Planini, pa tudi v Pred-dvoru

Kranj — Če je morda v začetku res šlo le za pustolovsko žilico mladostne nepremišljenosti, pa je vztrajanje fantov pri tem pripeljalo vso zadevo pred sodišče.

Slavko Sladič, star 22 let, in leto mlajši Zvonko Bezinovič, oba iz Kranja, sta nameravala poiskati delo pri Splošni plovi Piran, zato sta v Kranju dala odpoved, vendar pa se je kasneje šele pokazalo, da ju na ladjo ne bodo sprejeli. Poletje sta zato hotela preživeti kar brez zaposlitve in kar najbolj razburljivo. Ko jima je znanjalo bonov in denarja za bencin, sta na morju ponoči vlamljala v avtomobile in se okrcbela z gorivom.

Ko sta se proti koncu poletja vrnila domov, sta s takim načinom še nadaljevala. Ker pa brez dela ni bilo denarja, sta začela vlamljati v avtomobile in jemati iz njih tehnične predmete. V začetku avgusta letos sta v zgodnjih jutranjih urah v Pred-dvoru na parkirnem prostoru vlomila v avtomobil nizozemskega državljanca. Bezinovič je odvil uro znamke »quara« ter avtoradio znamke Philips ter štiri kasete. Vendar pa avtoradija nista mogla prodati, četudi jima naj bi pri tem pomagal Matjaž Cotman. Leta jima je povedal, da bi se najlažje dobili denar pri prodaji avtomobilskih delov za golfa, za kar je že imel kupca. Zato so čez nekaj dni ponovno prišli v Pred-dvor in iskali med parkiranimi avtomobili golfa. Ker pa tega tipa ni bilo, so se odločili za vlom v zastavo 1300. Vendar pa jih je pri tem zalotil lastnik avtomobila, ki si je tudi zapomnil registrsko številko avtomobila, s katerim so fantje pobegnili.

Ker pa tudi po vrnitvi v Kranj fanti nista imela bonov niti denarja za bencin, hotela pa sta se voziti, sta v juliju in začetku avgusta vlomila v več kot 15 osebnih avtomobilov največ na Planini ter pretočila v plastenke, ki sta jih pri tem nosila s seboj, okoli 150 litrov bencina. Ob tem sta iz nekaterih avtomobilov jemala tudi razno orodje in druge predmete,

kar so kasneje našli pri njiju. Izbirala sta skoraj vedno stoenke, vsaj deset oškodovancev, ki sta jim izpraznila bencinske rezervoarje, je imelo take znamke avtomobil kot Sladič. Sladič in Bezinovič sta skupaj v začetku avgusta na parkirnem prostoru na Planini odmontirala z zastave 101 vsa kolesa in jih premontirala na Sladičev avtomobil, ki je imel gume že precej izrabljene. Te izrabljene gume (bile so tudi druge znamke) sta pustila oškodovancu, mimogrede pa sta iztočila iz njegovega avtomobila še nekaj litrov bencina.

Temeljno sodišče v Kranju je Slavka Sladiča za več kaznivih dejanj tatvine obsodilo na enotno kazn 1 leto in 4 mesece zapora, enako kazni pa je izreklo tudi Zvonku Bezinoviču. Pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo, da sta oba še zelo mlada, da nista bila še kaznovana, da ju je na stranpota zavedla prevelika želja po avanturizmu in lahkem življenju. Upoštevalo je tudi njuno priznanje in obžalovanje. Med obteževalnimi okoliščinami pa je sodišče upoštevalo, da je bilo kaznivih dejanj veliko, vsa pa so bila storjena v kratkem času. Vloga Cotmana je bila pri tem še najmanjša, obsojen je bil na 5 mesecev zaradi prikrivanja in poskusa tatvine. Sodba še ni pravomočna.

Le polovica brez napak

Škofja Loka — Konec oktobra je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupščine občine Škofja Loka organiziral kontrolo tehnične brezhibnosti motornih vozil, pri čemer so sodelovali tudi delavci postaje milice Škofja Loka in strokovnjaki za tehnično brezhibnost vozil.

V akciji so preverili tehnično brezhibnost pri 85 vozilih. Le slaba polovica ustavljenih vozil je bila brez napak. Najpogostejše so bile pomanjkljivosti na svetlobnih napravah, tovarna vozila pa so imela najpogostejše pomanjkljivo izpolnjene potne naloge. Če so bile ugotovljene manjše pomanjkljivosti, so bili vozniki le opozorjeni, za večje pa so miličniki napisali predlog sodniku za prekrške. Vozila z večjimi pomanjkljivostmi so bila tudi izločena iz prometa, poslana v mehanično delavnico in na ponovni tehnični pregled.

Škofjeloka akcija, ki se vključuje v republiško preventivno akcijo »Brezhibno vozilo je varno vozilo«, je pokazala, da je na vozilih še vedno preveč pomanjkljivosti kljub rednim tehničnim pregledom in občasnim kontrolam na cesti. To pa obenem kaže tudi kaj slabo pripravljenost na slabše vozne razmere v naslednjih mesecih.

S. Severin

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

S SRPOM PO SOSEDIH

Če se ga možak napije, pa res ne ve, kaj dela. V Škofji Loki je bilo pred kakimi desetimi dnevi tako. Sosed se ga je tako nalezl, da je grozil in s srpom mahal okoli sebe, pri tem pa sosedu ranih v prst. Sosedu so obvezali prst, možak pa je na treznost počakal v posebnem prostoru, ki ga imajo na postaji milice v ta namen.

PA ŠE S KAMNOM

Prav nič vljudo se nista pogovarjala sosed v Britofu. Eden od njiju je svoje trditve podkrepil s kamnom po sosedovi glavi. Ker sta se tepla na javnem kraju, so miličniku oba prijaviteli sodniku za prekrške.

IN S KOLOM...

Kaže, da včasih tako priljubljeno orodje za obrčunavanje med fanti na vaških veseljih še ni pozabljeno. Zadnjič so se v hotelu Bor v Pred-dvoru fantje stopili kdo ve zaradi česa. Pa ne med seboj. Pred-dvorčan je mahnil po glavi Tržičana. Buške bodo po vsej verjetnosti poročunali pred sodnikom za prekrške. Pa brez revanše, prosim.

SITNARIL V AMBULANTI

Včasih imajo dežurne ekipe v zdravstvenih domovih res neprijetne goste. Ko so pred časom v kranjskem zdravstvenem domu po zdravniški plati poskrbeli za opitega možaka in ga napotili domov, so se križi in težave s ponočnjakom šele začele. Sitnež ni in ni hotel iz ambulate in se je izgovarjal, da je izgubil ključ od stanovanja. Vendar pa ambulanta ni hotel s prostimi posteljami. Dežurna ekipa se je nočnega zoperneža rešila šele s pomočjo miličnikov, ki so ga »odtaksirali« domov.

PREPOZNO DOMOV

Kdo ve, ali je hotel mož razveseliti ženo s tem, da je pozno zvečer majavih nog pripeljal s seboj še dva vinska bratca, ali pa jih je povabil za vsak primer, če bi bila le žena preveč huda. Žena je imela veseljakov v stanovanju takoj dovolj, zato je ročno poklicala miličnike. Vesejaka jih nista dokčakala, in sta jo prej popihala, mož pa je na mesto ob ženkici prespal v prostorčku za iztreznitev.

PRETEP V RESTAVRACIJI

V loški restavraciji Turist so se konec prejšnjega meseca tako stepli, da se je razletelo tudi veliko okensko steklo. Pretepači so se še pred prihodom miličnikov razbežali, le eden je imel pretežke noge, da bi lahko hodil, kaj šele tekel. Pa mu ni bilo treba ne eno ne drugo, saj so ga na hladno kar odpeljali. L. M.

Za večjo prometno varnost

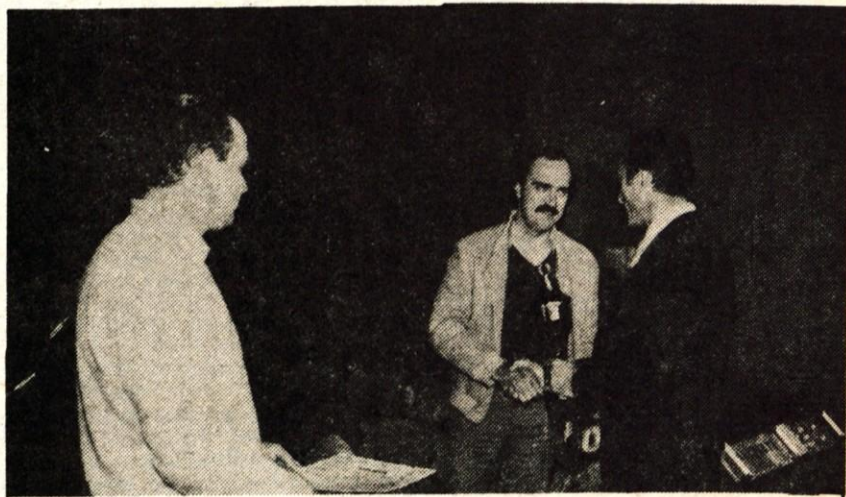
Invalidi in starejši ljudje v prometu

Invalidi in starejši ljudje so pogosto udeleženci v prometu, posebej kot potniki ali pešci, vendar težje sledijo prometnemu vrvežu. Zato morajo biti drugi udeleženci v prometu do njih še posebej obzirni.

Invalidni vozniki imajo posebej zanje prirejene avtomobile, katerih varnost mora biti preverjena. Tak avtomobil spoznamo po nalepki »invalid na vozičku« na prednjem ali zadnjem steklu. Te nalepke dobijo skupaj s prometnim izkazom invalida. Invalidom je tudi dovoljeno za krajši čas parkirati ali ustaviti vozilo na krajih, kjer to sicer ni dovoljeno, vendar s parkiranjem ne smejo ovirati prometa.

Invalidi in starejši ljudje so kot pešci bolj izpostavljeni prometnim nevarnostim. Njihovo reagiranje v prometu je počasno in okornejšje. Vozniki takšne osebe lahko opazijo na daleč, še posebej so vidni invalidi na vozičkih, z berglami, s palico ali kadar invalida in starejšega pešca kdo spremlja. Slabovidne ali slepe je lahko prepoznati po belih palicah, če jih seveda uporabljajo. Nič manjša nevarnost v prometu ne grozi tudi slušno prizadetim. Prav je, če takim ljudem nevsiljivo pomagamo pri prečkanju ceste ali drugih težavah v prometu. Tudi kot potniki so starejši ljudje in invalidi v slabšem položaju, saj jim življenjske moči ne dopuščajo tako hitrega gibanja pri vstopanju in izstopanju iz javnih prevoznih sredstev. Tudi v takih primerih je lepo, če jim v gneči pomagamo in odstopimo sedež. Vsekakor pa je treba biti obziren do vseh udeležencev v prometu, ki se zaradi takih ali drugačnih težav slabše znajdejo, se težje gibljejo. Le tako bomo vsi varno prispeli, kamor smo se namenili.

Mrak

Kranj — Strelska družina Tona Nadižar s Planine je osvojila prehodni pokal letošnjega odprtega prvenstva v streljanju občine Kranj, ki je bilo sredi septembra na strelišču v Struževem. Tekmovanja, ki ga je Svet za LO in DSZ skupaj s Teritorialno obrambo občine Kranj in Zvezo rezervnih vojaških strelskih organiziral že drugič, se je udeležilo 386 strelcev. Razen posameznikov, med katerimi je bilo zelo malo mladine, so se tekmovanja letos prvič udeležile tudi ekipe strelskih dručin, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Na sliki: podelitev pokalov in diplom najboljšim strelcem. — Foto: L. M.

NESREČE

ZBIL PEŠCA

Jesenice — V četrtek, 3. novembra, nekaj po polnoči se je na Cesti na Golico pripetila prometna nezgoda. Voznik Bojan Palčič (roj. 1958) s Hrušice je peljal preveč po sredini ceste, kljub temu pa je spregledal pešca Branka Šranca (roj. 1957), ki je hodil po levi strani ceste. Avtomobil ga je oplazil z levo stranjo, tako da je padel in si zlomil nogo. Prepeljali so ga v jeseniško bolnišnico.

IZVEN PREHODA ČEZ CESTO

Bled — V soboto, 5. novembra, ob 5.40 se je na Cesti svobode na Bledu pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Tomaž Česnik (roj. 1963) s Krnice ni opazil Janeza Lepo-

šo (roj. 1951) z Bleda, ki je izven prehoda za pešce prečkal cesto, zato ga je zadel, nekaj metrov še peljal na pokrovu motorja, nato pa je Lepoša padel na cesto in oblegal ranjen. Prepeljali so ga v bolnišnico.

NEPREVIDNO NA CESTO

Reteče — V nedeljo, 6. novembra, ob 22.30 se je na regionalni cesti v Retečah pripetila prometna nezgoda vozniku kolesa z motorjem Jožetu Hafnerju (roj. 1964) iz Škofje Loke. Hafner je s sopotnikom Alešem Kušarjem zapeljal s parkirnega prostora na regionalno cesto, pri tem pa se ni dovolj prepričal, če je prosto. Zapeljal je prav pred tovornjak, ki ga je iz škofjeloske smeri pripeljal voznik Jože Lotrič iz Dražgoš, ki kljub zaviranju in umikanju trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči ranjena Hafnerja in Kušarja so prepeljali v Klinični center. L. M.

Mesec varstva pred požari v jeseniški občini
Pozornost delu v krajevnih skupnostih

Jesenice — Tako kot drugod so tudi v jeseniški občini v mesecu požarnega varstva, oktobru, želeli spodbuditi aktivnost za zmanjševanje števila požarov. Pri tem so vključili vse delovne in družbene organizacije, ki prek svojega članstva lahko vplivajo na samozaščitno ravnanje delovnih ljudi in občanov na tem področju. Vsaka organizacija je izdelala svoj delovni načrt; vanj je zajela vse dejavnosti, namenjene odpravi nevarnosti in možnih žarišč požarov, preventivnemu in samozaščitnemu delovanju ter dobro organizirani požarni varnosti na delovnem mestu, domovih in njihovi okolici.

Požarnemu varstvu so posvetili večjo pozornost kot doslej v krajevnih skupnostih, kjer je veliko požarnih nevarnosti in virov drugih nesreč. V akcijo, ki naj ne bi trajala samo oktobra, bi se morali vključiti vsi hišni sveti. Njihove naloge so organiziranje za požarnovarnostne dolžnosti, odstranitev vseh pomanjkljivosti in možnih žarišč požarov, preizkus pripravljenosti in usposobljenosti stanovalcev za požarno samozaščito, opremljanje s potrebnim gasilnim orodjem, izdelava načrta evakuacije ob požaru in drugo. Predvsem pa naj bi organizirali predavanja oziroma pogovore s stanovalci o zaščiti pred požari in ukrepanju ob

ognju v stanovanju ter skupnih prostorih.

V večjih stanovanjskih zgradbah bi morali imeti ljudi, ki znajo ukrepati v primeru požara. Te strokovne skupine naj bi prevzele v hišnih svetih tudi svetovno vlogo in nadzor nad dogovorjenimi obveznostmi v varstvu pred požari. Zato so letos organizirali odbore akcije Mesec varstva pred požari tudi po krajevnih skupnostih v občini. To je nova oblika in možnost za protipožarno izobraževanje prebivalstva, za njegovo osveščanje o nujnosti protipožarne zaščite tako v miru kot izrednih razmerah. Hkrati bo zagotovljen občutek varnosti, zmanjšala se bo možnost panike — posebno med stanovalci v stolpnica in velikih naseljih — in utrjeno bo zaupanje v tiste, ki skrbijo za požarno varnost.

Zaradi lanskoletnih pozitivnih izkušenj so sklenili letos ponovno organizirati problemsko konferenco na temo Vsi za požarno varnost. Posebna komisija ocenjuje pod geslom Sto tisoč preventivnih pregledov tudi urejenost stanovanj oziroma gospodarskih poslopj glede požarne varnosti. Vse načrtovane in uresničene aktivnosti pa so prav tako del nalog v letošnji akciji Nič nas ne sme presenetiti.

S. A.

Namesto denarne
zaporna kazni

Kranj — Temeljno sodišče v Kranju je Milutinu Radiševiču spremeno denarno kazn 20.000 din v šest mesecev zapora. Za takšno izvršitev kazni se je sodišče odločilo, ker so bili doslej drugi načini — tudi izvršitev — neuspešni. Radiševič je bil namreč pred tremi leti zaradi nedovoljene trgovine in kršitev carinskega zakona pred temeljnim sodiščem v Kranju obsojen na zaporno in denarno kazn, ki jo je kasneje na pritožbo višje sodišče spremenilo na kazn enega leta in 20.000 din. Medtem ko je zaporno kazn prestal, pa je denarna ostala neplačana, četudi mu je bilo dovoljeno, da jo odplača postopoma v desetih obrokih. Sodišče pa je že v izreku kazni zapisalo, da se denarna kazn v primeru neizterljivosti spremeni v nadomestno zaporno kazn in sicer za vsakih začeti 100 din en dan zapora.

SPOROČILI STE NAM

Uspeh radovljjskih balinarjev — Tekmovalci balinarskega kluba Radovljica Rebec, Leskovar, Raspet in Sinobad so v oktobru nastopili na mednarodnem turnirju na Reki in med 24 ekipami zasedli odlično tretje mesto. Ekipa se je zatem udeležila še mednarodnega turnirja v Ronkah pri Trzinu v Italiji. Med 16 ekipami iz Hrvaške, Slovenije in Italije je osvojila prvo mesto in pokal Združenja italijanskih partizanov ANPI. — JR

Chvatal šesti v Beogradu — Ob koncu oktobra je bil v našem glavnem mestu odprt go turnir, na katerem je Matjaž Chvatal (Go klub Kranj) zasedel v moštovski skupini šesto mesto, Mišić, ki služi vojaški rok, je bil v C skupini peti, Jure Pintar (SD Vodovodni stolp) pa osmi do deveti. — M. C.

Visoka zmaga Poleta — Po devetem kolu nogometnega prvenstva Gorenjske so v vodstvu nogometaši iz Lesc s 15 točkami pred Poletom in LTH, ki sta zbrala dve manj. Med srečanja zadnjega kola velja omeniti visoko zmago Poleta nad Retečami in uspeh Lesčanov v Žireh. Izidi : Polet : Reteče 7:0, Alpina : Lesce 1:6, Kondor : Bled 3:1, LTH : Bohinj 4:1, Alples : Tržič 4:1, Tržič : Jelovica 0:1 (zaostala tekma). — P. Novak

Zmaga namiznotenjskih igralcev Verige — Športno društvo Mošnje je pripravilo letošnje sindikalno prvenstvo radovljjske občine v namiznem tenisu. Nastopilo je prek sto igralcev iz 14 sindikalnih organizacij. Največ uspeha so imeli delavci Verige. Rezultati — ženske — do 27 let: 1. Gatej (Vezene), 2. Tepina (Veriga), 3. Oblak (PTT), 27 do 30 let: 1. Urh (Almira), 2. Sifer (LIP Bled), 3. Pogačnik (Veriga); ekipno: 1. Veriga 33 točk, 2. Vezene 31, 3. PTT Radovljica 29; moški — do 27 let: 1. Vida (Gorenje), 2. Gatej (Iskra Lipnica), 3. Zupančič (PTT), 27 do 40 let: 1. Vidmar (Gorenje), 2. Praprotnik (Elan), 3. Burazin (Iskra Otoče), nad 40 let: 1. Vidic, 2. Cile, 3. Varl (vsi Veriga); ekipno: 1. Veriga 77, 2. Elan 57, 3. Gorenje in Iskra Otoče 40; skupni vrstni red: 1. Veriga 110, 2. Iskra Otoče 65, 3. PTT 45. — J. Pretnar

Mladinci drugi v republiki — Pred nedavnim so se sestali člani izvršnega odbora Karate kluba Kranj in ocenili delo v minulemu obdobju. Zadovoljni so predvsem z dosežki mladincev in mladink, ki so na republiških prvenstvih osvojili pet medalj in se uvrstili na drugo mesto med 22 slovenskimi klubi. V drugi polovici avgusta so bili kranjski karateisti skupaj s člani bežigradske sekcije in s sedmimi gosti iz Londona na pripravah na Jarcem brdu nad Škofjo Loko. Člani izvršnega odbora so ugodno ocenili poletne treninge in sklenili, da bodo s takšnim načinom dela nadaljevali tudi prihodnje leto. — I. Prašnikar

Priprave odbojkaric — Med pripravami za novo tekmovalno sezono je bil v osnovni šoli 16. december v Mojstrani odbojgarski turnir, na katerem so nastopile ekipe Bleda, Gorij in Metelca iz Siska. Zmagale so igralke Bleda, ki so premagale Gorje z 2:0 in pomlajevo drugoligaško ekipo Metelca z 2:1. Druge so bile gostje iz Hrvaške in tretje odbojkarice Gorij. Igralka Bleda, ki letos nastopajo v slovenski ligi, so zatem odigrale še eno srečanje z Metalcem in tudi tokrat prepričljivo, s 3:1, zmagale. — J. Rabič

Judoistični turnir na Jesenicah — Tekmovalke iz Slovenj Gradca, Maribora, Celja, Rač, Kranja in v Jesenicah so nastopile na tretjem poživnem turnirju, ki ga je v domu TVD Partizan Jesenice pripravila domača judo sekcija. Na tekmovalju so se zbrale trenutno vse najboljšje judoistke. Edino zmago za gorenjske tekmovalke je dosegla Čerinova z Jesenic v skupini nad 72 kilogramov. Kastrunova iz Kranja je bila druga v razredu do 52 kilogramov in Wolfova z Jesenic tretja v kategoriji do 66 kilogramov. Turnir je veljal kot priprava za republiški in državno prvenstvo in za nastop na mednarodnem tekmovalju, ki bo 13. novembra v Padovi. — J. Rabič

Jesenjski kegljaci na delu proslavili 30-letnico — Jeseniški klub za kegljanje na ledu je z mednarodnim turnirjem, ki je veljal tudi za 28. prehodni pokal mesta, proslavil 30-letnico uspešnega dela. Tekmovalja se je udeležilo 26 ekip iz ZRN, Italije, Avstrije, mednarodne zveze za kegljanje na ledu ter domače ekipe iz Mislinje, Rateč, Žirovnice, Kranjske gore, z Bleda in Jesenic. Prvo mesto in pokal mesta je osvojila ekipa Murka z Jesenic, ki je v finalu premagala kegljače Regna iz ZRN. Tretji so bili tekmovalci iz avstrijskega Beljaka, četrta ekipa Krivec Jesenice in peta Vatrostalna. Ob razglasitvi rezultatov so podelili tudi več plaket in priznanj. Plaketo so prejeli ustanovitelji kluba Franc Božič, Karol Kobler, Jože Janežič in Jože Klinar, vsi dosedanja predsedniki kluba, dolgoletni klubski delavci, skupščina občine Jesenice, ki je bila pokrovitelj turnirja, kegljaci Regna iz ZRN, s katerimi Jeseničani uspešno sodelujejo. Športno društvo Jesenice, klubi in delovne organizacije, ki pomagajo klubu. Posebno spominsko darilo so poklonili mednarodni evropski zvezi za kegljanje na ledu. — J. Rabič

Balinarji Zgornjega Plavža občinski prvaki — ZTKO in Balinarski klub Jesenice sta na balinišču v Bazi pripravila

la občinsko prvenstvo v balinanju. Med sedmimi ekipami so zmagali balinarji Zgornjega Plavža pred ekipo Društva upokojencev Jesenice in tekmovalci TVD Partizan Žirovnica. — J. Rabič

Vodijo pionirji Lesc in Alpine — Končal se je jesenski del nogometnega prvenstva Gorenjske za pionirje. V A skupini so postali prvaki igralci iz Lesc, ki so v štirih tekmah zbrali osem točk, na drugem mestu so s sedmimi točkami in tekmo manj nogometaši Bohinja, tretje so Jesenice z enakim številom točk, četrta je Bled in na zadnjem mestu Tržič z eno samo zmago. V B skupini je po jesenskem delu prvenstva v vodstvu ekipa Alpine iz Žirov, ki je v petih tekmah zbrala devet točk, druge so Reteče s sedmimi točkami, tretji LTH-A s šestimi, četrta LTH-B s petimi, peti Kondor s tremi in zadnji Polet brez osvojenih točk. — P. Novak

Uspešen konec sezone — V Šempasu pri Novi gorici je bila mednarodna dirka v moto krosu v vseh treh kategorijah — do 80, 125 in 250 ccm. V razredu do 80 ccm je bil Rendulič (AMD Kranj) drugi, njegov družinski tekmeč Željko Čuk pa peti. Med ekipami je zmagalo kranjsko društvo pred Lenartom in italijansko Gorico. V kategoriji do 125 ccm je bil Davorin Urevc (AMD Bled) 17., v ekipni razvrstitvi pa je blejsko društvo pristalo na 11. mestu. V konkurenci najmočnejših motorjev so se gorenjski tekmovalci uvrstili takole — Stefan Nahtigal (AMD Kranj) je bil deveti, Marjan Milnar iz Žirov deseti, Ivo Andreuzzi 11., Jernej Frlic 19. in Vid Mlakar 20. Med ekipami so bili tekmovalci žirovskega društva šesti in Kranjani sedmi. — M. Jenkole

45 tekačev in okrog 400 pohodnikov na Lubniku — Planinsko društvo Škofja Loka je ob koncu oktobra priredilo množični rekreacijski tek in pohod na Lubnik. Udeležilo se ga je 45 tekačev in okrog 400 pohodnikov. Proga je bila zahtevna, s 675 metri višinske razlike, in je vodila tekmovalce od Homanove hiše na Mestnem trgu mimo gradu do Kobile, skozi Gabrovo do kočice Borisa Hiherla na Lubniku. Pri mladinkah je v teku zmagala Nežka Zaglar (LTH Škofja Loka), pri članicah Zdenka Demšar (Alpinistični odsek Škofja Loka), ki je bila nasploh najhitrejša v ženski konkurenci, in pri veterankah Helena Žigon (SD Jezica). Pri mladincih je zmagal Robert Vehar iz Žirov, pri članih Ivan Urh (KS Črna Kamnik), ki je zahtevno progo pretekel v 32 minutah in 45 sekundah, in pri veteranih Lojze Oblak (Alpina Žiri) s sekundo slabšim časom. — J. M.

Prvenstvo jeseniške občine v krosu — ZTKO Jesenice je v Mlačici nad Mojstrano pripravila občinsko prvenstvo v krosu, na katerem je nastopilo 340 tekačev, med njimi največ osnovnošolcev. Tekmovalje je veljalo tudi kot prvenstvo šolskih športnih društev, med katerimi so največ uspeha imeli šolarji iz Kranjske gore. V različnih starostnih skupinah pionirski so zmagale Sefaragičeva, Mlakarjeva, Malejeva, Kučnova in Vauhnikova, pri pionirjih Bogataj, Vidovič, Koder, Oman in Mirjanja. Pri mlajših mladinkah je bila prva Kurbusova, pri starejših Čerinova, pri mlajših mladincih Habe, pri starejših Trstenjak in pri članih Dušan Djuričič. — J. Rabič

Osmo kolo kranjske nogometne lige — V osmem kolu je Triglav visoko zmagal v Senčurju, nogometaši Primskovega so na domačem igrišču zgubili z igralci Kokrice, Sava in Podbrezje sta igrali neodločeno, in Naklem pa bi Trboje skoraj nadoknadile veliko prednost domačinov. V derbiju B lige je Zabrica po sumljivo dosojeni enajstmetrovki premagala Britof. Mladinci in pionirji pa so že končali jesenski del prvenstva, prvaki so igralci Naklega in Primskovega.

Izidi — A liga — Sava : Podbrezje 1:1, Naklo : Trboje 5:4, Senčur : Triglav B 1:4, Primskovo : Kokrica 0:3 (Vodi Sava s 13 točkami pred Podbrezjaji z 12.); B liga — Zabrica : Britof 1:0, Hrastje : Predvor 1:6, Visoko : Gintavec 1:0, Bitnje : Velesovo 3:4 (Vodi Zabrica s 13 točkami pred Britofom z 12); mladinci — Naklo : Primskovo 3:1, Trboje : Kokrica 3:3, Predvor : Senčur 3:0; pionirji — Naklo : Zabrica 4:1, Primskovo : Sava 10:1, Kokrica : Senčur 4:1. — D. Jošt

Poraz Alplesa na Bledu — Po osmem kolu nogometnega prvenstva Gorenjske so v vodstvu igralci Lesc s 13 točkami pred Bledom z 12 in LTH z 11 točkami. Nogometaši Alplesa so v tem kolu doživeli poraz na Bledu, omeniti pa velja še gladko zmago Lesc proti Kondorju in veliko število doseženih golov na tekmi med LTH in Gorenjo vasjo.

Izidi — Reteče : Alpina 0:0, Lesce : Kondor 5:1, Bled : Alples 3:1, LTH : Gorenja vas 5:3, Bohinj : Polet 3:1. — P. Novak

Sedem zaporednih zmag rokometašev Predvdora — V žahodni skupini druge moške republiške lige so po sedmem kolu v vodstvu igralci Predvdora, ki so doslej premagali še vse svoje nasprotnike. Rokometaši Žabnice so z osmimi točkami peti in igralci Križ s štirimi točkami deveti.

Rezultati gorenjskih ekip — 5. kolo — Kolinska Slovan : Žabnica 27:24, Križe : Predvor 17:19; 6. kolo — Žabnica : Novo mesto 28:18, Predvor : Postojna 42:13; 7. kolo — Inles : Žabnica

26:24, Križe : Zagorje 23:17, Novo mesto : Predvor 24:34. — J. Kuhar

Alples neporažen, Jelovica druga — V skupini center mladinske republiške lige so doslej odigrali šest kol. Pri mladinkah sta v vodstvu ekipi Alplesa iz Železnikov in Itasa iz Kočevja z 12 točkami, Predvor je četrta z osmimi točkami, Duplje pete s šestimi, Ratitovec šesti s štirimi točkami in na zadnjem mestu tržiški Peko brez osvojenih točk. V tekmovalju mladincev deli škofjeloška Jelovica drugo mesto z ekipo Prul, Predvor je četrta s šestimi točkami, Peko je sedmi, Sava osma in Škofja Loka deseta.

Izidi — mladinke — 4. kolo — Duplje : Olimpija 9:20, Kamnik : Ratitovec 15:10, Peko : Alples 9:15, Itas : Predvor 20:13; 5. kolo — Ratitovec : Itas 13:14, Alples : Kamnik 20:12, Olimpija : Peko 30:6, Predvor : Polje 16:13, Šentvid : Duplje 10:18; 6. kolo : Ratitovec : Alples 18:26, Duplje : Predvor 17:19; mladinci — 5. kolo — Prule : Škofja Loka 43:6, Jelovica : Kamnik 24:15, Šentvid : Sava 25:22, Predvor : Kolinska-Slovan 18:29; 6. kolo — Sava : Predvor 13:15, Prule : Jelovica 18:11, Peko : Šentvid — prekinjeno pri rezultatu 14:6 za domačine zaradi teme. — J. Kuhar

22 ekip za pokal Kranja — Trim klub Sava Kranj je minulo nedeljo organiziral v Stražišču tradicionalno tekmovalje v orientacijskem teku za pokal Kranja. Pri mladincih je zmagala ekipa SD Kalvarija — Stražišče pred prvo in drugo ekipo krajevne skupnosti Zlato polje. Pri članih so bili najhitrejši vojaški V. P. 1098/30 in v ženskem tekmovalju dijakinje kranjske gimnazije pred učenkami Seljakove in Prešernove šole. — M. Miklavčič

V orientaciji najboljši gostje — Prvega odprtega prvenstva Gorenjske v orientacijskem teku, ki je bilo prvič v Sloveniji izvedeno po pravilih mednarodne zveze, se je udeležilo 30 tekmovalcev iz Škofje Loke, Zagreba, Ljubljane, Idrije in Ajdovščine. Največ uspeha so imeli tekmovalci državnih prvakov Maksimir iz Zagreba in člani Planinskega društva Idrija. — M. Miklavčič

Drugo kolo plavalnega mnogoboja

Kranj — V drugem kolu mnogoboja Plavalne zveze Slovenije so se plavalke in plavalci kranjskega Triglava in Radovljice pomerili v disciplinah 400 metrov kravl in 100 metrov prsno, mlajši pionirji in pionirke B in C skupine pa še na 50 metrov kravl in delfin. V plavanju na 400 metrov kravl in 100 metrov prsno so v vseh starostnih skupinah zmagali tekmovalci Triglava, v disciplinah 50 metrov kravl in delfin pa so se radovljjski pionirji enakovredno kosali z domačini.

Zmagovalci — 400 m kravl — člani — D. Petrič, mladinci: A. Marenčič, st. pionirji — B. Marenčič, ml. pionirji A — S. Jocič, ml. pionirji B — Vojčič, mladinci — Kosirnik, ml. pionirke A — Kalan, ml. pionirke B — Bogataj; **100 m prsno** — člani — A. Jocič, mladinci — Bešter, st. pionirji — B. Marenčič, ml. pionirji A — S. Jocič, ml. pionirji B — Vojčič, mladinci — Kosirnik, ml. pionirke A — Kalan, ml. pionirke B — Bogataj; **50 m kravl** — ml. pionirji B — Zadravec (Rad.), ml. pionirji C — Naglič (TK), ml. pionirke C — Robič (Rad.), ml. pionirke C — Podvršek (TK); **50 m delfin** — ml. pionirji B — Zadravec (Rad.), ml. pionirji C — Naglič (TK), ml. pionirke B — Robič (Rad.), ml. pionirke C — Podvršek (TK). B. Šmid

Smučarski skoki

Najmlajši skakalci zaključili sezono na plastiki

Kranj — Na 15-m skakalnici, pokrita s plastiko, v Stražišču je bila zaključena tekma sezone na plastičnih skakalnicah v letošnji sezoni. Na zadnji tekmi so poleg slovenskih mladih skakalcev nastopili še tekmovalci iz Celovca. Hkrati pa je bilo tudi gorenjsko letno prvenstvo za cicibane.

Rezultati: mlajši cicibani: 1. Martinjak (Triglav) 149,6 (11,5, 11,5), 2. Mešec 3. Simčič, 4. Kepić M., 5. Kepić J., Polajnar (vsi Triglav); **starejši cicibani:** 1. Špenko (Triglav) 178,5 (11,5, 13), 2. Košelnik (Žirovnica), 3. Zupan (Triglav), 4. Wiesenreiter (Celovec), 5. Torok, 6. Tomažević (oba Žirovnica); **mlajši pionirji:** 1. Miklavčič (Triglav), 2. Pagon (Žirovnica), 3. Ropret (Triglav), 4. Fuchs (Celovec), 5. Bergel (Triglav). J. J.

Namizni tenis

Zmaga in poraz Save

Kranj — Namiznotenjske igralke v medrepubliški ligi so zaključile jesenski del prvenstva. Edini predstavnik Gorenjske, kranjska Sava, je v zadnjih dveh kolih dosegla eno zmago in doživela poraz z vodečo ekipo Marathoni iz Zagreba. Sava je izgubila z 1:8. Edino zmago je dosegla Bajžljeva. V nedeljskem nastopu pa so domačinke gladko premagale Orehovo z 8:1. Tri zmage je dosegla Mesčeva enako število zmag pa je zabeležila Svetinova, dve pa Svetinova. Po jesenskem delu je Sava pristala na sedmem mestu. J. J.

Obljuba dela dolg

Ko je postal kranjski plavalni klub absolutni državni prvak v plavanju, ko so naši plavalci začeli dosegati tudi vidnejše mednarodne rezultate, ko je Kranj (in z njim Gorenjska ter Slovenija in Jugoslavija) postal tudi s te plati izven naših meja, so se mnogi kranjski »očetje« navdušili za plavanje. Plavanje in šport na sploh je imel v Kranju in kranjski občini vedno večje število navdušenih privrženec, posebno še ko je tudi vaterpolo zakoračil v prvo zvezno ligo.

Zimski 25-metrski bazen v Savskem logu je bil zgrajen leta 1964. Ob tega časa naprej so kranjski plavalci napravili nesluten napredek — z do seženimi rezultati se že uvrščajo v evropski in svetovni vrh. V svetu pa ta čas še hitreje napredovali: zgradili so številne olimpijske bazene ter so ko omogočili tekmovalcem idealne pogoje za vadbo.

Mi v Kranju imamo poleg odlične mladine in razumevajočih starih tudi sposobne trenerje — nimamo pa več za ta čas normalnih pogojev za treninge. Danes mora 14 plavalcev vaditi v eni progi! Kaj lahko od takih vadbe še pričakujemo?

Ponosni smo, če na tekmovalnih ob proglasitvah zmagovalcev državnega zastavo in igrajo državno himno, toda kako dolgo še...? Od leta 1970 in naprej vsako leto ob tej ali oni priliki poslušamo obljube in zagotovila, da se bodo problemi s portnega plavanja v Kranju ustno rešili. Razpisan je bil celo referendum za samoprispevek za izgradnjo šol, vrtcev in športnih objektov, med njimi pokritega plavalnega olimpijskega bazena. Zbran je bil denar — vendar bazena ni.

Kranjski župani, predstavniki IS in drugi odgovorni so vsako leto spet ti — enkrat eden, drugič drugi — obljubljali in zagotavljali bazen, pa tudi Andrej Verbič in Roman Albreht sta obljubila, da bosta po svojih močeh pomagala Kranju k novemu bazenu. Vendar rezultata ni.

Sedanja generacija družbenopolitičnih delavcev in gospodarstvenikov ima priložnost, da vse po predhodnikih dane obljube uresniči oz. priu uresničevati.

Pionirji, ki danes trenirajo, sicer ne bodo šli na Olimpijske igre 1988 lahko pa ustvarimo vse pogoje, da se pojavijo leta 1988. Tako bi izpolnili neporavnani dolg, star že kar 15 let. In tudi čas bi že bil!

Igor Slavec

Grobosti in izgredi na naših igriščih

Ko športniki obračunavajo s pestmi...

Športni boji na naših igriščih se pogosto izrodijo v grobe obračune in izgrede, v katerih imajo namesto sodnikov zadnjo besedo športniki, ki tega imena ne zaslužijo.

Kranj — Ne mine konec tedna, da ne bi slišali o izgredih in grobostih na športnih igriščih. Vsebinske tih poročil ostaja iz tedna v teden enaka ali vsaj podobna, spreminjajo se le imena oseb, ki nastopajo v »športni tragediji« — igralcev, trenerjev, sodnikov, zapisničarjev, časomerilcev, gledalcev... Osvežimo nekaj primerov.

V tekmi sedmega kola medrepubliške rokometne lige so igralci škofjeloške Jelovice merili moči v športni dvorani Poden z ekipo Varteksa iz Varaždina. Poldrugo minuto pred koncem, ko so gostje vodili z golom razlike, je sodnik Mokricki iz Nove Gradiške zaradi grobeja prekrška nad domačim igralcem Beštrom dosodil najstrožjo kazen. Eden od rokometašev gostujoče ekipe se z odločitvijo ni strinjal. Zbil je sodnika na tla in ko se je le-ta skušal dvigniti, ga je v boksarskem slogu ponovno klofnil in mu »razbil« arko. Medtem je drugi sodnik upravičeno odpisal konec tekme...

Drugi primer se je prav tako zgodil v športni dvorani Poden, ob srečanju med celjskimi rokometaši in nižjim železničarjem. Celjani, ki so bili prisiljeni zaradi izgredov v domači dvorani gostovati v mestu pod Lubnikom, so se na Podnu zapletli v nov izgred. Zaradi dosojene sedemmetrovke v zadnji sekundi tekme in peripetiji pri merjenju časa so se pričele vrstiti nevedčnosti, spori. V enem od njih je trener celjskih rokometašev Tone Goršič klofnil zapisničarja Marjana Kuželo. Rezervni vratar Milovan Tomić pa tudi potem ni odnehal, ko mu je sodnik že pokazal rdeči karton. Posledice izgreda, do katerega je prišlo v Škofji Loki, so znane in za Celjane najbrž že usodne.

Nogometaši ne zaostajajo kaj prida za rokometaši. Na tekmi slovenske lige med Triglavom in Rudarjem iz Titovega Velenja se je športni boj izrodil v grob obračun dveh enajsteric. Pri tem so domačini prednjačili. Že med tekmo sta igralca gostujoče ekipe iskala zdravniško pomoč, nekaj minut pred koncem so z zlomljeno nogo odpeljali v bolnico še vratarja Cvetkovića. Kranjski zgled je v primerjavi z izgredom na eni od tekem črnogorske lige komaj omembe vreden. Tam so se namreč spravili nad sodnika in ga tako pretepili, da je še po dveh tednih ležal nezvesten v šok sobi...

Cenejša planinska literatura

Letos, ko člani slovenske planinske organizacije praznujejo 90. obletnico organiziranega delovanja, jim Planinska zveza Slovenije omogoča cenejši nakup izdaj planinske literature. Planinec, ki bo pokazal potrjeno člansko izkaznico, bo lahko 6. novembra kupil 8 odstotkov cenejšo literaturo, vsem drugim kupcem pa nudijo 5 odstotkov popusta. Popust velja za nakupe v ekonomatu PZS v Dvorčakovi 9 v Ljubljani, ki je odprt vsak delavnik od 8. do 14. ure, ob ponedeljkih pa do 17. ure. Kdor kupi vsaj 5 izvodov iste izdaje Planinske založbe pri PZS ali 20 značk, je še naprej deležen 15-odstotnega popusta. In še to! V Ekonomatu je moč kupiti tudi posamezne številke Planinskega vestnika za več let nazaj. (s)

In še primer, v katerem je vloga odigral gledalec. Ljubitelji tekem kranjskega Triglava, na kateri je domači navdušeneec pahnul v nemogočnega sodnika...

S tem seznama izgreznikov in grobojanov — športnikov, ki tega imena ne zaslužijo še nismo izčrpali. Kar pa se jih namreč še skriva tudi v zapisnikih s tekem občinskih in gorenjskih lig.

Kje so razlogi za nešportno obnašanje športnikov in njihovih navijač na športnih igriščih in ob njih? So sodniki? Izjemoma tudi. Krivde pa ne gre valiti na njihova ramena. Nje grobosti in izgredov so v kateri kjer več pozornosti posvečajo igriški, tehniki igranja, odločno pa športni vzgoji igralcev, discipliniranosti na igrišču. Večina grobojanov in izgreznikov prihaja iz tistih, kjer se ubadajo z različnimi težnjami — s pomanjkanjem igralcev, starih, denarja, opreme, z nezadovoljstvi (skrhanimi) odnosi med klubom, trenerji in igralci, s slabimi možnostmi za vadbo... Kar pravda da so med grobijani in izgrezniki »športne (klubske) zvezde«, ki skoznova in znova opozarjati nas: slabše pripravljeni igralci, ki v športnem obnašanju nadomestijo svojo nemoč.

Kako se boriti proti izgredom in bostim? Na dve polji — z nakretnimi in popolnejšo vzgojo igralcev in s kaznimi in ukrepi. Mar ne?

C. Zapišnik

JUDO

Uspešne priprave kranjskih judoistov

Kranj — Judoisti kranjskega Triglava so se zavzeto pripravljali na tekmovalno sezono. Deset članov v lo na kondicijskem treningu na Polki. Čeprav je vadbo nekaj dni ovirala deževje, so priprave povsem uspešne. Dolgoletna člana judo kluba Marjan Remic in Vili Klemenčič sta se s tem udeležila še izobraževalnega seminarja v Poreču, na katerem so pozornost namenili metodam ohranjanja tekmovalne forme, nastim v borbi in parterni tehniki. Seminar je pripravila Judo zveza Slovenije, vodil pa ga je znani nemški judoist Strummel, nosilec mojstrskega pasu 6. dan. Remic in Klemenčič sta se seminarju, na katerem sta pridobila naziv inštruktorja juda, udeležila podobnega tečaja v Mariboru.

Uspešnost priprav se je pokazala na prvih tekmovaljih. Mlada kranjska judoistka Kastrunova tudi letos nastopuje z uspešnimi nastopi v kategoriji do 54 kilogramov. Na prvem poživnem turnirju na Jesenicah je zasedla drugo mesto, na drugem turnirju v Mariboru pa je bila prva. M. Benedek

HOKEJ

Jesenice : Olimpija

Jesenice — Hokejisti Jesenice so do jutri, 9. novembra, ob 18.30 pomerili v športni dvorani pod Mežaklo z enim tekmečem za naslov državnih prvaka, z ljubljansko Olimpijo. Za članje vlada na Jesenicah veliko manja, »železarji« pa obljubljajo dobro igro.

OPTIČNI SERVIS

Kranj — JLA 18
(nasproti porodnišnice)

IZDELAVA VSEH VRST OČAL
na recept ali brez, bogata izbira okvirov
in sončnih očal

Pogled vida:

v ponedeljek, torek, sredo
od 14. do 15. ure

V ORDINACIJI V SERVISU

Delovni čas od 8. do 19. ure,

ob sobotah od 8. do 12. ure.

Telefon: 22-196

**Priporoča se OČESNA OPTIKA
MARIBOR!**

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ

Delovna skupnost skupnih služb — Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela

DELA FAKTURIRANJA V KOMERCIALNEM SEKTORJU

Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kandidati so:

- administrativna šola,
- 3 mesece delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi prostih del in nalog na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj, Delovna skupnost skupnih služb, Komisija za delovna razmerja, Kranj, Staneta Žagarja 27 a.

Trgovska in gostinska
DO ŽIVILA KRANJ — TOZD Maloprodaja

na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

PRODAJALEC

(več delavcev za področje prodajalne na Jesenicah)

Pogoji:

- šola za prodajalce, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

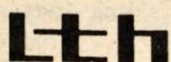
Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema kadrovska služba DO ŽIVILA KRANJ, Maistrov trg 11-15 dni po objavi!

OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST ŠKOFJA LOKA

RAZPIS

RAZISKOVALNIH NALOG IZ PROGRAMA OBČINSKE RAZISKOVALNE SKUPNOSTI ŠKOFJA LOKA ZA LETO 1983

- Občinska raziskovalna skupnost Škofja Loka razpisuje raziskovalne naloge, ki bodo koristno uporabljene v občinskem prostoru. Naloge morajo biti končane najkasneje do konca leta 1985. Financiranje projektov in druge medsebojne pravice in obveznosti opredeljujejo pogodbe med Občinsko raziskovalno skupnostjo in izvajalci nalog.
- Raziskovalne naloge morajo biti tematsko usklajene s srednjeročnim načrtom dejavnosti Občinske raziskovalne skupnosti Škofja Loka za obdobje 1981—1985. Ta načrt predvideva raziskovanje naslednjih področij:
 - Raziskave surovinskih virov v občini
 - raziskave energetskih potencialov v občini
 - prednostne smeri gospodarske dejavnosti v občini kot raziskave za dolgoročni načrt razvoja občine do leta 2000
 - model in prostor poselitve
 - zdravstveno varstvo
- Na razpis se lahko prijavi organizacije združenega dela in institucije, ki se ukvarjajo z raziskovalno dejavnostjo ter posamezniki.
- Ponudnik raziskovalnega projekta naj navede:
 - naslov naloge in rezultate, ki jih od naloge pričakuje,
 - predviden rok začetka in zaključka naloge,
 - finančno konstrukcijo (cena, morebitne sofinancerje)
- Zadnji rok za prijave na razpis raziskovalnih nalog je 1. 12. 1983. Naloge, ki so jih nekateri izvajalci že predlagali in so tematsko usklajene s tem razpisom, bo Občinska raziskovalna skupnost enakovredno upoštevala.
- Ponudniki naj potrebne podatke v zvezi z razpisom pošljejo na naslov: Občinska raziskovalna skupnost, Škofja Loka, Spodnji trg 40, 64220 Škofja Loka.

LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV ŠKOFJA LOKA

Objavlja javno licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

	IZKLICNA CENA
1. varilni aparat TO-400-Furlan	5.000 din
2. varilni aparat VARMIG — 400	
Gorenje Varstroj	25.000 din
3. vertikalna glava za rezkalni stroj	15.000 din
4. deli kompresorja TRUDBENIK	3.000 din
5. rezervoar za zrak 1000 l do 30 Atm	5.000 din
6. usmernik za galvaniko — oljni,	
tip UG 9943 BA usmerna napetost 6 V, 200 A	10.000 din
7. črpalka FLUX tip 630 za prečrpavanje	
odpadnih vod (nova)	100.000 din
8. obtočna črpalka TOPLOVOD Ljubljana	
7320 1/h z elektro motorjem	1 x 3.500 din
9. 2 kom centrifugalni ventilator	
z elektro motorjem	1 x 3.000 din 1 x 3.500 din

Osnovna sredstva si je možno ogledati v četrtek, 10. 11. 1983 od 10. do 12. ure v obratu Vincarje, razen tlačne posode, ki se nahaja v obratu Trata. Licitacija se bo pričela ob 12. uri istega dne v obratu Vincarje, vsi zainteresirani morajo pred začetkom licitacije položiti 10 odstotno kavcijo od izklicne cene. Licitacija bo pismena.

Osnovna šola
JOSIP BROZ TITO
PREDOSLJE

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

SNAŽILKE

za nedoločen čas
(nastop dela takoj).

Prošnje oddajte v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Osnovna šola Josip Broz Tito, Predoslje, 64000 Kranj.

PRODAJALNA
Delikatera
KRANJ

v novembru in decembru
odprta tudi ob sobotah po-
poldne nasvidenje

SMUČARSKI KLUB BLED

Objavlja

LICITACIJO KOMBIJEV,

ki bo v petek, 11. 11. 1983, ob 16. uri na parkirnem prostoru pred avtoparkom, Spodnje Gorje 1.

- Kombi FORD tranzit, letnik 1968, nevozen,
- kombi ZASTAVA 1500 TK, letnik 1977, vozen,
- kombi IMV 1600, letnik 1973, nevozen

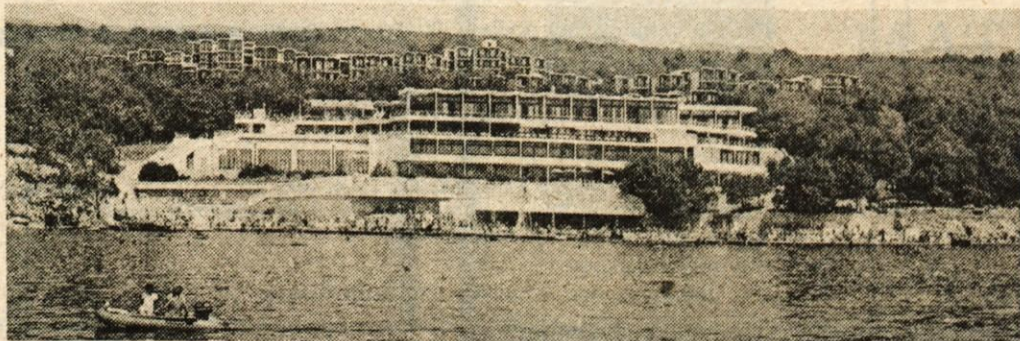
Ogled vozil je uro pred licitacijo.

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA**

DNEVNIK
STOP

Kompasova srečanja, ki veljajo za enega najpestrejših in najbolj živahnih ter vsestranskih množičnih izletov pri nas, privabljajo izletnike iz vse Slovenije in so postala že tradicionalna. Kakor je že navada ob praznikih, tudi letos za DAN REPUBLIKE Kompas skupaj z Dnevnikom in Stopom vabi na veselo srečanje v Novi Vinodolski pri Crikvenici. Ne moremo zagotoviti lepega vremena, čeprav je naročeno, zagotovo pa bo dobra družba in program, ki bo zadovoljil, kakor že tolikokrat doslej, tudi najbolj razvajene in najbolj zahtevne. Ne bo manjkalo zabave in razvedril, sprehodov in izletov, tekmovanj (športnih in drugačnih) ter seveda glasbe, pesmi in plesa. Mimogrede lahko povemo še to, da bo navzoča vsa Kompasova ekipa prekaljenih vodnikov, ki niso manjkali na nobenem sedanjem srečanju.

POTUJTE Z NAMI ZA DAN REPUBLIKE V NOVI VINODOLSKI

Novi Vinodolski je slikovit kraj, napolnjen mesteci napolnjen pod Velebitom ob Jadranski magistrali, ki teče skozi sam kraj, ki ima prijetno starodavno jedro z mnogimi spomeniki iz nekdanjih dni. V okolici Novega Vinodolskega je več hotelskih počitniških naselij, med katerimi sta najbolj znana »Zagori« in »Lišanj«. Hotelsko naselje Zagori ima okrog osrednjega poslopja z restavracijo, zimskim bazenom in drugimi prostori v borovem gozdu izvršene objekte, ki lahko sprejmejo okrog 800 gostov. Okolica je prijetna in zelena, na voljo so razgledne terase (tudi za sončenje) in sprehajališče ob morju. Naselje Lišanj je manjše (za okrog 300 gostov) in leži na lepem in mirnem kraju v neposredni bližini starega vinodolskega mestnega jedra. V zadnjem času postaja Novi Vinodolski zelo priljubljeno letovišče, kjer sezona traja daleč v jesen prav zaradi prijetnega ambienta, ki ga nudita omenjeni naselji, ki bosta sprejeli udeležence Kompasovega srečanja.

POSEBNOSTI:

- Vsak udeleženec srečanja prejme majico z emblemom hotelskega naselja (ob prijavi napišite tudi številko majice!)
- Brezplačna stalna avtobusna zveza med hotelskima naseljem Zagori in Lišanj.
- Vsak večer Kompasov TV-video dnevnik.
- Posebno žrebanje nagrad s prijavnico revije »Stop« (Stopov večer)
- Izkaznice »Kompasovo srečanje«.
- Stalna informativna služba.
- Otroški vrtec in poseben program za otroke.
- Vsak izletnik je udeležen na velikem Kompasovem nagradnem žrebanju.

IZLETI

Z barko v slikoviti Vrtnik na otoku Krku vis-a-vis Novega Vinodolskega. Ogled kraja in vinska pokušina sloviti vrtnički vin. Z avtobusom po zanimivi Vinodolski dolini pod Velebitom (tudi pokušina mladega vina!). Pa še avtobusni izlet pod naslovom »Goranske specialitete« (pokušina gastronomskih posebnosti Gorskega kotarja).

DRUŽABNI VEČER

Živahno in pestro, zabavno in poučno... znani humoristi in nagradne igre, tekmovanja in predstavitve; predvsem pa glasna in neposredna prisotnost plesne skupine KRIK, ansambla »12 nadstropje« in skupine »Vivak« in »Izgubljeno vreme«. Do jutranjih uric!

KOMPASOVO SREČANJE SPET SE DOBIMO

PROGRAM

Zbor izletnikov ob 8.30 na ljubljanski železniški postaji (pri muzejski lokomotivi) ob 9.00 odhod posebnega vlaka proti Reki. Po prihodu na Reko nadaljevanje vožnje proti Novemu Vinodolskemu z avtobusi. Vožnja skozi Reko, nad Bakrom, ob Bakarskem zalivu, mimo Kraljevice in Crikvenice. Spotoma tudi razdelitev ključev hotelskih sob. Po prihodu v Novi Vinodolski slovesen sprejem ob vinodolski »šrangji«. Po namestitvi v sobah kosilo. Popoldne prosto, čas za sprehode po okolici. Večerja in nato pester družabni večer v obeh hotelih.

2. dan:

Budnica in zajtrk. Dopoldne praznični kros, športna tekmovanja in čas za sprehode in izlete. Kosilo in popoldne nadaljevanje tekmovanj, sprehodov in izletov. Večerja in skupne dejavnosti v Lišnju, potem pa tekmovalni večer v raznih družabnih igrah (med hoteloma!) ter »pokaži kaj znaš«.

3. dan

Zajtrk in prosto dopoldne ter čas za sprehode in kratke izlete. Kosilo in začetek priprav za povratek domov. Vožnja z avtobusi do Reke in nato s posebnim vlakom proti Ljubljani (prihod na ljubljansko železniško postajo ob 19.00).

ODHODI:

Na voljo so trije termini: prvi z odhodom 26. novembra zjutraj (povratek 28. 11. zvečer), drugi z odhodom 28. novembra zjutraj (povratek 30. 11. zvečer) in tretji — dvojni — termin z odhodom 26. 11. zjutraj (povratek 30. 11. zvečer).

CENA:

Prvi izlet (26.—28.) stane 3.250 din, drugi (28.—30. 11.) stane 3.500 din ter tretji (26.—30. 11.) 4.850 din.

Cena vsebuje vse prevoze, polne penzije (dva oziroma štiri), dodatno kosilo, zabavni in športni program, glasbo, vstopnine, nagrade, strokovno vodstvo in organizacijo srečanja.

Otroci do 5. leta plačajo le petino cene (20 %), otroci od 5. do 10. leta pa plačajo 70 odstotkov cene (če spijo skupaj s starši oziroma na pomožnem ležišču v dvoposteljni sobi). Doplačilo za enoposteljno sobo je 20 % od cene aranžmaja.

PRIJAVE:

V vseh poslovalnicah Kompas in pri pooblaščenih potovalnih agencijah. Ob prijavi napišite ime hotela v katerem želite bivati. Ob prijavi izpolnite Kompasovo prijavnico in vplačate akontacijo 1.500 din (ali predložite naročilnico OOS). Na hrbtni strani prijavnice so navedeni splošni pogoji in navodila v zvezi s potovanjem oziroma srečanjem.

RUDNIK URANA ŽIROVSKI VRH v ustanavljanju GORENJA VAS — TODRAŽ

Komisija za delovna razmerja vabi k sodelovanju nove sodelavce in objavlja prosta dela in naloge s polnim delovnim časom:

I. za nedoločen čas:

- 1. VODJE SLUŽBE ZA VARSTVO PRI DELU**
(1 delavec)
- 2. KURJAČA PARNIH KOTLOV**
(1 delavec)
- 3. STROJNO MONTAŽNA IN VZDRŽEVALNA DELA**
na predelovalnem obratu (4 delavci)
- 4. RAZNA RUDARSKA DELA — KV RUDARJI**
(več delavcev)

II. za določen čas:

- 5. TEHNOLOGA ANALITIKA**
(1 delavec — 1 leto)
- 6. VODENJE MATERIALNEGA KNJIGOVODSTVA**
(1 delavec — od decembra 1983 do novembra 1984)
- 7. STROJEPISJE IN ADMINISTRATIVNA DELA**
(1 delavec — od januarja oziroma februarja 1984 do oktobra 1984)

Pogoji:

- pod 1.** — visoka izobrazba rudarske smeri,
— strokovni izpit za tehn. vodenje jamskega obrata,
— 3 leta ustrezne prakse po opravljenem strokovnem izpitu,
- pod 2.** — KV ključavničar,
— izpit za KV kurjača in izpit iz varstva pri delu,
— do 2 leti delovnih izkušenj,
— možnost za dokvalifikacijo za KV delavce,
- pod 3.** — KV strojni ključavničar, vodovodni inštalater, ali klepar,
— atest iz varjenja,
— do 5 let delovnih izkušenj,
- pod 4.** — KV rudar (3-letna poklicna šola),
— vozniški izpit B oziroma C kategorije,
— starost nad 21 let, jamsko delo,
— do 5 let delovnih izkušenj,
- pod 5.** — visoka izobrazba kemijsko tehnološke smeri,
— do 2 leti delovnih izkušenj,
- pod 6.** — srednja izobrazba (ekonomske smeri),
— do 2 leti delovnih izkušenj,
- pod 7.** — administrativna ali ekonomska šola, (tudi 2-letna),
— znanje strojepisja, preizkus znanja,
— do 2 leti delovnih izkušenj.

Izmensko delo je na delih pod 2. do 4.

Uspešno zdravniško spričevalo pred zaposlitvijo se zahteva za dela od 1. do 5.

Za dela pod 6. in 7. — nadomeščanje v času porodniškega dopusta delavk.

Drugi pogoji po določbah samoupravnih aktov.

Kandidati, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo vabljeni na razgovor in ogled delovnih pogojev. O izbiri bomo objavljene kandidate obvestili v 30 dneh.

Možnost rešitve stanovanjskega vprašanja v Gorenji vasi po dogovoru.

OBRATNO PODJETJE TRŽIČ

Razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta prosta dela in naloge

TEHNIČNEGA VODJE

Za to delovno mesto je lahko imenovana oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- da izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakonom in družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike občine Tržič,
- da ima višjo šolo gradbene, lesne ali druge ustrezne smeri ali srednjo šolo tehnične smeri,
- da ima najmanj od 1 do 3 let delovnih ustreznih izkušenj,
- da je sposoben voditi in organizirati delo

Kandidat bo izbran za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov Obratno podjetje Tržič, Trg svobode 33.

Rok za prijavo je 15 dni od objave razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izidu izbire v 15 dneh po sklepu o izbiri.

ABC POMURKA

ABC POMURKA, LOKA, proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n. sol. o. Škofja Loka
TOZD JELEN — gostinstvo Kranj

objavlja naslednja prosta dela oziroma naloge

1. KUCHARJE

za delo v restavraciji Prajerca v Škofji Loki,
v restavraciji Frankovo naselje v Škofji Loki
v Prešernovem hramu v Kranju.

Pogoj: — KV kuhar,
— poskusno delo traja 45 koledarskih dni.

2. SNAŽILKE

za delo v restavraciji Frankovo naselje v Škofji Loki in gostilni Stari Mayr v Kranju.

Poskusno delo traja 30 koledarskih dni.

3. HIŠNIKA — KURJAČA

Delo se opravlja v prostorih na Ljubljanski 1 in 1a v Kranju.

Pogoj: — tečaj za kurjača.
— poskusno delo traja 30 koledarskih dni.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite v 8. dneh po objavi oglasa v kadrovsko službo podjetja »ABC POMURKA«, LOKA, DSSS, Kidričeva 54, Škofja Loka.

AVTO-MOTO DRUŠTVO TRŽIČ

objavlja po sklepu Izvršilnega odbora

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osebnega avtomobila
Zastava 750, letnik 1979, izključna cena 67.000,00 din.

Avtomobil je v voznem stanju.
Licitacija bo v sredo, 9. 11. 1983 ob 16. uri na dvorišču sedeža Avto-moto društva Tržič, Ulica heroja Bračiča 4.
Pravico do nakupa imajo vse fizične in pravne osebe.
Prometni davek v izključni ceni ni upoštevan.
Interesenti dobijo podrobnejše informacije po telefonu (064) 50-045.

IZBRALI SO ZA VAS

Sadje je letos dobro obrodilo. Ker pa vsega ne bo moč pojesti, ga bomo nekaj predelali v žganje, s pomočjo kotla za žganjekuho. V blagovnici Fužinar na Jesenicah vam nudijo 60 litrski kotel po 26.756,65 din.

ALPETOUR

SOZD ALPETOUR Škofja Loka — TOZD ŽIČNICE VOGEL BOHINJ

Ponovno objavlja na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja prosta dela oziroma naloge

SPREVEDNIKA NA NIHALNI ŽIČNICI

Pogoji:

- KV strojni ključavničar ali električar (jaki tok) ali
- z delom pridobljena delovna zmožnost ter 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta na področju žičničarstva.

Poskusno delo 2 meseca.

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4b — 8 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

OBČINA ŠKOFJA LOKA Sekretariat za občno upravo in proračun

Sekretariat za občno upravo in proračun Upravnih organov občine Škofja Loka objavlja naslednja prosta dela in naloge:

- v delovni skupnosti Zavoda za družbeni razvoj občine Škofja Loka

ODGOVORNEGA URBANISTA

Pogoj: visoka strokovna izobrazba, gradbene ali arhitektske smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

- v delovni skupnosti sekretariata za občno upravo in proračun

REFERENTA ZA PRAVNE ZADEVE

Pogoj: visoka strokovna izobrazba pravne smeri in 2 leti delovnih izkušenj

SNAŽILKE

Pogoj: osnovna šola

Prijave z dokazili o strokovnosti in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Občina Škofja Loka, sekretariat za občno upravo in proračun, Škofja Loka, Poljanska c. 2. Nepopolnih prijav ne bomo obravnavali.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku veljavnosti oglasa.

ALPETOUR

**ALPETOUR
INTERNA BANKA ALPETOUR**
o. sub. o.
Škofja Loka, Titov trg 4/b

na temelju sklepa zbora internih bank razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA INTERNE BANKE

Poleg pogojev, določenih z zakonom in družbenimi dogovori, morajo kandidati izpolnjevati naslednje:

- dokončana ekonomska fakulteta,
- najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Pismene prijave z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazil o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: SOZD Alpetour — Škofja Loka — pravna služba, Titov trg 4/b, Škofja Loka, z oznako »za razpis«. Zbor interne banke bo o imenovanju kandidata odločil v 60 dneh po končanem zbiranju prijav.

Kandidati bodo o imenovanju obveščeni.

ljubljska banka

Temeljna banka Gorenjske

LJUBLJANSKA BANKA
Temeljna banka Gorenjske
n. sub. o., Kranj

Na podlagi sklepa 22. redne komisije za delovna razmerja dne 2. 11. 1983 delovna skupnost Ljubljanske banke, Temeljna banka Gorenjske Kranj objavlja prosta dela in naloge:

ČIŠČENJE POSLOVNIH PROSTOROV

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, se za opravljanje del zahteva:

- nepopolna osnovna šola,
- tri mesece delovnih izkušenj.

Poskusno delo traja tri mesece. Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas.

Prijave naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Cesta 11. št. 1.

O izbiri bodo kandidati pisno obveščeni v 30 dneh po zaključeni objavi.

Alpinistične novice

Po vrnitvi iz Pamirja je Tomo Česen Alpinističnega oddelka Kranj objavil zahtevnih samostojnih (solo) vzponov. 16. septembra je v slabem vremenu zal smer Juvan—Stebaj v severni smeri roke peči. To je bila druga samostojna vitev te smeri. Pet dni kasneje je opravil tjo ponovitev 1005 metrov visoke hla. Copovega stebra in drugo ponovitev Stebernega obraza. 26. septembra je kot tretji slej samostojno ponovil Steber v Srednji slednji dan je Česen preplezal tri samostojne težavnostne stopnje — Zajedo (tretja samostojna ponovitev), Zajedo (prva steni Sit (šesta ponovitev) in JLA v Sitah (druga ponovitev). Česen je opravil še dva vzpona — četrto samostojno ponovitev Raza mojstrskih vzponov, drugo ponovitev smeri Kunaver—Dolga naslednji dan pa še drugo samostojno (pa deveto) ponovitev smeri Hudečevan v severni steni Travnika. Smer je prvič preplezana pred 22 leti.

Srečo Rehberger se vse bolj uspešno prostem plezanju, pri čemer uporablja ne, zagozde, zatiče in ostale pripomočke za varovanje, ne pa za vzpenjanje. 16. septembra je skupaj z Igorjem Kalanom kot sedmi ponovil v prostem slogu Alpinistično smer v Vežici. 24. septembra sta Rehberger in Česen kot prva prosto preplezala Spominsko smer dr. Zavrnika. Naslednji dan je Rehberger skupaj z Binetom Šteber prvič ponovil s prostim plezanjem smer vo smer v Dolgem hrbtu. Čez dva dni je Kalanom opravila četrto ponovitev Dolge jeve smeri v Jalovcu, prvi oktobrski vzpon Štebor smer JLA v Sitah.

18. septembra sta Franci Pogačnik in Česen Rehberger kot četrta ponovila Dolga varianto smeri Ceneta Kramarja v Kranju. Dva dni kasneje je Rehberger verjetno prvi ponovil s samostojnim plezanjem rektno smer v Struci. 24. septembra sta jaž Beguš in Matej Kranjc plezala v Struci. Prek Skalaške sta nadaljevala po smeri Brojan—Dimnik, nato prečila na levo vzpela navrh, nakar sta se spustila v smer po prvenstveni smeri. Naslednji dan sta Kalan in Rado Markič preplezala Travnicebster v Grintavcu. 1. oktobra sta se Česen in Janez Trilar povzpela po Alpinističnem brenerjevski smeri v Travniku, Igor Kalan in Tine Klanjšek pa po Herlec-Kolovratni smeri v Sitah. Pet dni kasneje sta Kalan in Rehberger preplezala še Direkto Stenarju.

MALI OGLASI tel.: 27-960

PRODAM

Prodajam REPO za kisanje ali krmo. 11375
Bogataj, Trata 30, Škofja Loka
Prodajam FOTOAPARAT canon C 30, 11357
pionier in UKV WALK-
Bogataj, Trata 30, Škofja Loka
Prodajam nosilnice zimski PLAŠČ 11375
BLEKE. Telefon 26-564 11387
Prodajam rabljen vzidljiv 11387
DILNIK. Šveglj, Kokrica, Golni-
Prodajam barvni TELEVIZOR grun- 11544
Telefon 60-695 11545
Prodajam termoakumulacijski PEČI, 3
in ZASTAVO 750 ter SALO-
C. talcev 6/A, Škofja Loka 11546
Prodajam UNIVAC — stroj za lukna- 11547
kartic. Telefon 60-338 11547
Prodajam 500 kg ZELJA v glavah. 11548
Brik 66, Cerklje na Gorenjskem 11548
Prodajam trajnožarečo PEČ küppers-
busch. Oglasite se pri Francu Merliaku, 11550
Razpotje 13, Kranj

Jamarske novice

Prejeto letošnjega poletja so Brezno pri Le-
planini na Jelovici obiskali številni ja-
marci. Najprej sta se vanj spustila Igor Poto-
čnik in Slavko Žan, člana kranjskega dru-
štva za raziskovanje jam, in v petih urah
dostajala do Bivaka štirih vponk v globini
metrov. Do tja sta se spustila po vrhov,
ki je pred tem napeljal Matjaž Chvatal,
ki nekaj dni prej sam spustil do dna
— 534 metrov in se vrnil na površje
v 20 urah in 20 minutah. Iz Bivaka sta
dostajala do začetka Jeloviškega rova
— 340 metrov. Po njem sta napredovala še
metrov, nakar jima je pot zaprla ožina,
katero se nista mogla preriniti. Pravi-
da se rōv za ožino ponovno razširi. Na
poti sta se vrnila po dobrih 30 urah biva-
re podzemlju.
Brezno so se spustili tudi Matjaž Dra-
žak, Rafael Feldin in Rožle. Priplezali so do
400 metrov in se vrnil na površje.
Metri, ki so bili v breznu, so bili Matjaž
Dražak (drugi v dveh dneh), Stojan Sancin
in dva člana Jamarske sekcije SPD Trst.
Brezna in nazaj so po že napeljanih
potrebnovali komaj sedem ur. V breznu
je štirje člani jamarskega kluba
— dva jamarja iz Ribnice in devet iz
Brezne, vsi pa so se spustili le do Dolge dvo-
vle v globini 340 metrov. Zadnje dni julija
so Matjaž Dražak, Boris Macarol, Vili
Igor Potočnik in Rafael Feldin preple-
zali kamnin v globini 514 metrov. Njegove
so na debelo obložene z ilovico, tako
je bilo nemogoče plezanje brez derez,
in cepina. Raziskali so 70 metrov rova,
pa odnehali, ker niso imeli s seboj
potrebni klinov in zagozd.
Štirje člani kranjskega društva so se spu-
stili v Verteljno brezno na Jelovici.
Brezna je v oktobru izmerila brezno Union
na Mihovi gori nad Jamnikom, devet
metrov pa se je udeležilo medkljubske ak-
cije. Kačji jami pri Divači. Veliko pozorno-
sti v letošnjem poletju namenili tudi od-
kroju novih jam. Štiri nova brezna so od-
kroja na Jelovici ob novi cesti Babji zob — Ri-
ška planina, dve pa na območju Zontari-
in Votnikovskega kotla.

M. C.

PRODAJALNA
Delikatesa
KRANJ

bogata izbira za predprazni-
čne nakupe tudi **ob sobotah**
popoldne **vabljeni**

Ugodno prodam skoraj nov POMI-
VALNI STROJ iskra in barvni TELE-
VIZOR gorenje. Kočnik, Pot na Jošta
8, Kranj 11552
Prodajam isospan ZIDAKE, 200 kosov.
Informacije po tel. 47-182 vsak dan od
15. ure dalje 11553
Prodajam 1500 kosov modularne OPE-
KE BH 6 in 250 VOGALNIKOV. Potoče
5, Predvor 11554
Prodajam suha bukova DRVA in jih
dostavim na dom. Telefon 24-642 11555
Prodajam 10 mesecev starega BIKCA
za rejo. Sp. Duplje 76 11556
Prodajam visoko brejro KRAVO simen-
talko. Stanonik, Vinharje 10, Poljane
11557
Prodajam invalidski MOPED — tri-
kel in ELEKTROMOTOR 18 kW, 1400
obr./min. Informacije po tel. 064-61-993
Prodajam etažno PEČ central 20 in
ŠTEDILNIK küppersbusch s pečico.
Telefon 40-146 11559
Prodajam razdelilno OMARICO za
elektriko, za stanovanjsko hišo, brez
električne opreme. Telefon 65-091 zve-
čer 11560
Prodajam dobro ohranjeno 5 kW ter-
moakumulacijsko PEČ AEG. Česen,
Ješetova 30/A, Kranj (popoldan) 11561
Poceni prodam lepo ohranjeno tri-
delno OMARO, jogi, tridelne žimnice
in pleteno naslonjalo — fotelj. Telefon
50-714 11562
Prodajam armaturne MREŽE 6 in
8 mm (na Golniku). Telefon 82-861 —
int. 46 — Viktor Uranič, Stranska pot
10, Jesenice 11563
Prodajam manjšo količino oblikovane-
ga armaturnega ŽELEZA, po polovični
ceni. Urbas, Gradnikova 2/B, Radovljica
11564
Prodajam PEČ na kurilno olje in ŠTE-
DILNIK na drva, širine 30 cm. Jerič,
Dobrška 2, Lesce 11565
Zelo poceni prodam dobro ohranjen
KAVČ in DIVAN. Štrombl, Jesenice —
Javornik, Likovičeva 3 11566
Prodajam 140 kv. m PLASTIČNE
MREŽE za fasado in 4 kW termoaku-
mulacijsko PEČ. Rabič, Delavska 13/A,
Mojstrana, tel. 27-161 popoldan 11437
Ugodno prodam kombiniran ŠTE-
DILNIK (plin, elektrika). Telefon
24-013 11592
Barvni TELEVIZOR iskra azur, še v
garanciji, prodam. Telefon 23-901 11593
GUMO MICHELIN X, novo,
135-380/135-15 in tototerm CEVI za
podno ogrevanje, prodam. Telefon
28-465 — int. 27 11594
Ugodno prodam približno 1000 kosov
dvakrat žgane OPEKE. Telefon 27-761
od 6. do 14. ure 11595

KUPIM

Kupim rezkalni STROJ, lahko tudi
potreben popravila. Ponudbe na na-
slov: Peterneil, Hafnerjeva 14 ali
tel. 25-280 11567

VOZILA

Prodajam GOLF JGL letnik 1982. Pri-
možič, Britof 127
Prodajam OPEL REKORD, letnik
1973. Telefon 064/23-143 11473
Prodajam rezervne dele za ŠKODO
100 L. Milko Benedičič, Martinj vrh
43/A, Železniki 11568
Prodajam FORD ESCORT 1.1, letnik
1978. Franc Gartner, Dolenja vas 67,
Selca 11569
Prodajam OPEL REKORD karavan
1700. Telefon 60-338 11570
Prodajam avto AUSTIN 1300. Dražgo-
še 53, Železniki 11571
Prodajam AMI 8, letnik 1976, klepar-
sko in ličarsko obnovljen. Tomo Zale-
telj, Šempetrska 4, Kranj-Stražišče
Prodajam dobro ohranjenega VW
1200 J, letnik 1974. Telefon 22-157
Prodajam R-4, letnik 1974, prva re-
gistracija 1977, registriran do
24. 10. 1984. Zagoriška 5, Bled 11574
Prodajam 126-P, letnik 1980. Informa-
cije po tel. 81-945 dopoldan in od 19. do
20. ure tel. 83-502 11575
Ugodno prodam obnovljeno ZASTA-
VO 101, letnik 1973, registrirano do
septembra 1984. Markovič, Tenetiše 43
11576
Prodajam R-8, vozen, stroj in menjal-
nik obnovljena. Rajko Zagorc, Vidmar-
jeva 5, Kranj 11577
DAF 55, registriran, vozen, prodam
celega ali po delih. Telefon 061-611-513
11578
Prodajam ŠKODO 110 R coupe, po de-
lih. Gabrovec Štefan, Sp. Senica 12/B,
Medvode 11579
Prodajam 126-P, letnik 1979, registri-
ran do 26. 9. 1984 in zamenjam PONY
EXPRESS za moško kolo. Alojz Lonča-
riček, Retnje 11, Križe—Tržič 11580
Prodajam VW 1300. Ogled popoldan.
Viktor Domitrovič, Tavčarjeva 9, Jese-
nice 11581
R-18, letnik 1981, ugodno prodam.
Telefon 27-921

POSESTI

V najem vzamem velike površine
OBDELOVALNE ZEMJE, dam 30.000
din najemnine za hektar. Orehovlje 13,
Kranj 11516
V okolici Kranja, najraje v okolici
Cerkelj, kupim starejšo HIŠO. Kjerko-
li na Gorenjskem pa vzamem v najem
gostinski lokal. Cenjene ponudbe poš-
ljite pod šifro: Možno plačilo v devizah
11586
Tako ugodno prodam visokopritli-
čno HIŠO (do V. faze). Nastov v oglas-
nem oddelku. 11587

STANOVANJA

Iščem SOBO s souporabo sanitarij
ali GARSONJERO v Kranju ali bližnji
okolici. Sem veliko odsotna. Ponudbe
pod: Nujno 11582

ZAPOSLOTITVE

KV ali PKV KOVINOSTRUGARJA,
z enoletno prakso, zaposlim. OD po do-
govoru. KOVINOSTRUGARSTVO Va-
lentin Šinko, C. talcev 17, Škofja Loka
11588

OBVESTILA

POLAGAM vse vrste toplih podov,
itisonov, tapisoma, obloge stopnic in
sten. Se priporoča Ivan BOGUT, Bled,
Za žago 6, tel. 78-060 11589
Poceni in solidno POLAGAM kera-
mične ploščice. Naslov v oglasnem od-
delku. 11590

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno
zapustila naša draga mama, sestra, babica in
prababica

VIDA VALANČIČ

Grogorova mama iz Pševa pri Kranju

Od nje se bomo poslovili v torek, 8. novembra 1983, ob
15.30 na kranjskem pokopališču.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno
vest, da nas je po težki bolezni v 73. letu starosti zapustil naš
dragi mož oče in stari oče

JANEZ GROS

Pogreb pokojnika bo v sredo, 9. novembra 1983, ob 15.30 na po-
kopališču v Bitnjah.

ŽALUJOČI: žena Ana, hčerki Maksa in Danijela ter sin Janez
z družinami

Kranj, 7. novembra 1983

OBLETNICA

9. novembra mineva žalostno leto od strašnega
trenutka, ko je prišla vest, da ni več med nami dragega
atija

MATEVŽA ŠTIRNA

Nisi se poslovil, tiho si odšel, ne moremo verjeti, da te ni več, le tihi grob je nema priča. Pra-
zen je najin dom, v najinih srcih bolečina in solze, ki so vedno ob tebi. Nikoli ne boš poza-
bljen! Hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob, mu prižigate sveče ali se ga drugače
spominjate.

ŽALUJOČI: sin Matej z mamico in drugi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

VINKA MUHOVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki se ga pospremili na zadnji poti, nam izrazili soža-
lje, darovali vence in cvetje. Posebna hvala dr. Žiliču in ostalim zdravnikom iz Ra-
dovljice, zdravniškemu in strežnemu osebju Bolnišnice Golnik, bližnjim sosedom,
družbeno-političnim organizacijam Brezje in Mošnje, govornikom KS in ZB NOV
Brezje za poslovnile besede, jeseniški godbi in pevce, posebej pa še vsem prija-
teljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti.

ŽALUJOČA ŽENA IVANKA IN DRUGI

Črnivec, 2. novembra 1983

V SPOMIN

bratu

MARJANU

Ko je moral pred 10. leti zapustiti svoje mlado življenje, ka-
terega je nadvse ljubil!

MARJAN, V MISLIH SI OSTAL Z NAMI!

PLESTENJAKOVI

Šutna, 8. novembra 1983.

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je zapustila naša draga mama
in stara mama

FRANČIŠKA BOGATAJ

roj. ŠTRAUS
p. d. Janezova mama s Srednjega brda

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom za pomoč,
darovano cvetje in vence, prav tako tudi vsem znancem in
prijateljem za izrečena sožalja, cvetje in spremstvo na njeni
zadnji poti. Najlepše se zahvaljujemo podjetju Remont —
gradnje Žiri za pomoč. Posebna zahvala tudi vsem duhovni-
kom za lep pogrebni obred in vsem pevce za žalostinke.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJENI

Srednje Brdo, 20. oktobra 1983

Desetkratno povečanje članstva

V AMD Cerklje se je ob ustanovitvi 1953. leta vključilo 49 članov — Nenehna skrb za vzgojo članstva in prebivalcev — Dosedanje delo uspešno, manj gotov pa nadaljnji razvoj, ocenjuje predsednik Janez Globočnik

Cerklje — Motorizacija je v petdesetih letih prodrla tudi na vas in v mnogih krajih so bila ustanovljena avto-moto društva. V Cerkljah se je to zgodilo januarja 1953. leta na pobudo tamkajšnjega učitelja Gvida Pahorja.

Ob ustanovitvi je društvo imelo 49 članov, ki so že prvega maja istega leta pripravili paradno vožnjo z motorji in pozneje tudi sprednostno vožnjo. Njihova dejavnost je spodbudila zanimanje med takrat okrog 4500 prebivalci v sedmih krajih pod Kravcem. Tako se je povečevalo članstvo v društvu skladno z razvojem motorizacije in rastjo življenjske ravni prebivalstva. Seveda se je širila tudi društvena dejavnost.

»Že 1954. leta smo priredili,« se spominja današnji predsednik društva Janez Globočnik, ki spremlja društveni razvoj od začetka, »prve tečaje za voznike A in B kategorije. Najprej smo imeli na razpolago za

ocenjevalne vožnje le eno motorno kolo, dve leti pozneje pa že prvi avto. Ko so začeli vaščani kupovati traktorje, smo za traktoriste organizirali sprednostne vožnje in izpite. Od vsega začetka smo pripravljali tudi razna predavanja s filmi o cestnoprometnih predpisih in varnosti v prometu za krajanje.

Svoje sile so člani društva usmerjali v športno in tekmovalno dejavnost. Pozimi so prirejali smučanje z motornimi kolesi, med letom pa so se udeleževali meddruštvenih ocenjevalnih voženj z avtomobili in drugih tekmovalij. Njihova osnovna dejavnost je vendarle bila in ostala vzgoja voznikov in prebivalstva. Ker zanje niso imeli primernih protorov, so se odločili zgraditi društveni dom. S prostovoljnim delom članstva in pomočjo krajanov so uresničili tudi to nalogo; dom so svečano odprli 1978. leta ob 25-letnici ustanovitve društva.

»Dom, v katerem so učilnica, pisarna, garaže in skladišče, je bil velika pridobitev za razvoj društvene dejavnosti,« ocenjuje sogovornik in dodaja: »Prostori v njem še danes ustrezajo potrebam okrog 500 članov; v njem so spravljena tudi naša 4 vozila zastava 750 za poučevanje kandidatov za voznike.

Ker je našo avto šolo vedno odlikovalo uspešno delo in je društvo znano kot eno boljših na Gorenjskem, našim štirim honorarnim inštruktorjem doslej ni primanjlovala dela. Če smo lahko zadovoljni z dosedanjim napredkom te društvene dejavnosti, pa smo lahko manj gotovi o njenem nadaljnjem razvoju. Zaradi določil novega zakona o avto šolah bo od drugega leta naprej mogoča ta dejavnost samo tam, kjer bodo imeli najmanj dva poklicna inštruktorja. Zato se že dogovarjamo z drugimi avto-moto društvi v občini o organiziranju skupne avto šole. Obenem predvidevamo, da bo ob upadu osnovne dejavnosti in morebitnem zmanjšanju števila članstva bolj zaživel druga aktivnost, ki bo še tesneje povezala člane.

Letos je društvo usmerilo delo razen v usposabljanje voznikov osebnih vozil in traktorjev ter vzgojo osnovnošolske mladine v več akcij. Pripravilo je rally vožnjo z avtomobili ob srečanju borcev na Kriški planini in sprednostno vožnjo s traktorji ob krajevnem prazniku, praznovanje društvenega jubileja pa je popestrilo s sprednostno vožnjo motoristov in razstavo starih motorjev, ki jo bodo zaradi uspešnosti ponovili vsako drugo leto. Za vodstvo društva je pred dnevi organiziralo tudi ogled Industrije motornih vozil v Novem mestu.

»Na septembrski proslavi 30-letnice društva,« pove za konec predsednik Globočnik, »smo s priznanji nagradili prizdevno delo 32 članov. Za posebne zasluge pri širjenju tehnične kulture je društvo prejelo od Zveze tehničnih organizacij Jugoslavije srebrno plaketo Borisa Kidriča. To bo spodbuda za nadaljnje sodelovanje z Zvezo tehničnih organizacij v občini Kranj, seveda pa bomo še naprej razvijali stike s sosednjimi avto-moto društvi in Avto-moto zvezo Slovenije, krajskim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter krajevnimi društvenimi organizacijami.« S. Saje

Tečaj za urejanje šopkov

Kranj — Hortikulturno društvo Kranj organizira tečaj urejanja zimskih šopkov in suhih aranžmajev ter šivanja mehkih igračk, ki bodo lahko tudi primerna darila ob Novem letu. Tečaj se bo začel v četrtek, 10. novembra in bo trajal do konca meseca. Ob torkih in četrkih ob 16. uri se bodo tečajniki dobivali za dve uri v stari osnovni šoli Simon Jenko v Kranju, Komenskega ulica 2, učilnica 1. a. Stroški udeležencev so 600 dinarjev. Prednost imajo člani društva, lahko pa pridejo tudi nečlani.

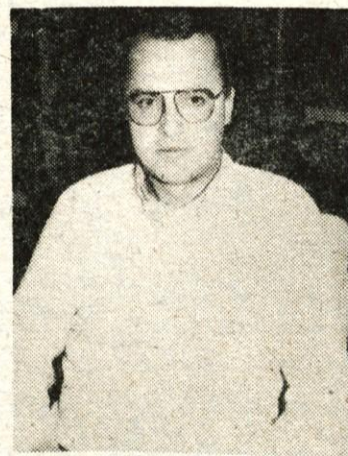
Sporočila alpinistov iz Himalaje

Ljubljana — Kranjski alpinist Andrej Štremfelj, ki vodi slovensko alpinistično odpravo »Anapurna 1983«, je poslal komisiji za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije telegram, v katerem sporoča: »Na višini 6400 metrov smo zaradi velikih objektivnih nevarnosti obrnili. Pozdrav vsem.« Tako odpravi ni uspelo preplezati načrtovane nove smeri v južni steni Anapurne, prvega osem tisočaka, na katerega je stopil človek.

Bolj razveseljivo je sporočilo o uspehu odprave AO Ljubljana-Matica pod vodstvom Staneta Belaka Šraufa, ki ga je prek agencije AFP 6. novembra poslalo nepalsko ministrstvo za turizem. V njem navajajo, da so se štirje jugoslovanski alpinisti 27. oktobra letos povzpeli na 7455 metrov visoko Gangapurno. Ta velik alpinistični podvig so dosegli Stane Belak, Pavle Kozjak, Marjan Kregar in Emil Tratnik. Kot sporočilo dodaja, jim je to uspelo celo brez uporabe dodatnega kisika. (S)

Kraje so bile in bodo

V tri vrste razvrščajo trgovci svoje tatove: eni so kleptomani, ki vzamejo stvar na polici skoraj nevede, ker je pač tam in si ne morejo kaj, da je ne vzamejo; drugi so slučajni kradljivci, ki jih slučajno nekaj zamika; tretji, katerih se trgovci najbolj boje, so organizirani tatovi. To je skupina, ki deluje tako, da jih nekaj zamoti prodajalce, drugi medtem nemoteno kradejo. Še hujša je seveda organizirana skupina, ki krade s pomočjo prodajalca in si potem razdeli dobiček. Tudi to se dogaja. S športnega oddelka v Globusu so pred časom odnesli kup smuči. Kdo bolj krade, je težko reči. Včasih so bili to reveži, danes ni več tako. S padanjem življenjskega standarda, z draginjo kraje naraščajo. Trgovci jih vse bolj čutijo na svoji koži, kajti njihov osebnih dohodek je zato manjši. Tudi izpostavljeni so. Ljudje, ki jih trgovci odkrijejo in predajo organom Ljudske milice jim dostikrat groze. V tujini tatove po trgovinah uspešno odkrivajo s tehničnimi napravami, pri nas pa se moramo zanašati na previdne, zanesljive prodajalke, ki varujejo svoje blago kot svoje oko in si namesto samopostrežnih polic žele nazaj varen pult, ki jih bo ločil od nepoštenega kupca.

Janez Jazbec, direktor Kokre — Globus: »Kraje so bile in bodo, tega se zavedamo in imamo nalogo, da se tako organiziramo, da jih bomo čim bolj preprečevali. Okrog leta 1975 smo v delovni organizaciji celo podpisali samoupravni sporazum o kolektivni odgovornosti, da so prodajalci plačevali ves manjko, pa smo dosegli negativne rezultate. Sporazum je bil kasneje razveljavljen. 1979 pa smo začeli delati prave analize o krajah, jih primerjati s podobnimi trgovskimi podjetji v Sloveniji in prišli smo do zanimivih rezultatov. Predvsem smo spoznali, da se je treba le znotraj pravilno organizirati. Manjko pa danes nosijo prodajalci različno, glede na način postrežbe, interesnost blaga in višino prometa. Vsaka prekoračitev je signal. Previsok odstotek pomeni tudi nesposobnost poslovojdje, prodajalca. Resno pa mislimo tudi na posebno tehnično opremo za odkrivanje kraja. Bojimo se sedanjega strmega padanja življenjskega standarda, kajti človek se težko navadi na manj kot je imel prej. Zelo strogi smo tudi do svojih ljudi. Za krajo do 200 dinarjev je vsak takoj odpuščen z dela. Človek mora biti pošten po naravi, trgovec pa profesionalno.«

Slavica Tomažin, vodja izmene v Živilih v Globusu: »Danes krade že vse od kraja, se ti zdi. Otrok pa do stare ženske. Če drugega konzervo rib, paštet sendvič, kar zlahka smukne bundo, v dežnik, v torbico. Pa vsak od teh denar v denarnici. Tudi 3000 dinarjev je imela ženska, ki je ukradla konzervo. Koč je neka starejša ženska, ki ko nabrala v torbo, da sem bolj rdeča jaz, ki sem vlekla kot ona: 2 sadjevca, pečece, 20 suhih klobas, moko, sladkor, rozine. Kolikokrat si nad ljudmi presenečen. Tako pošten vidim, daje, pa krade. Včasih, kadim imamo čas, jih kar veliko najdemo v odkrivanju tatov. Če opazijo, da si jih videl pri kraji, ukrašen odvračajo in potem najdemo samo med piškoti, meso pod polno sendvič v zamrzovalniku... De manjka gre iz naših osebnih dohodkov, zato moramo biti zadržani, resirane, da kraje sproti odkrijemo. Tudi od vremena so odkrivali kraje, gneče, od dneva v mesec. Odkrili smo že organizirane skupine šolarjev. Morali bi imeti gotovost, kamor bi stranke odlagali svoje torbe. Upamo, da bomo koč to le uredili.«

Minka Kump, vodja izmene v Merkuru v Globusu: »Pri nas je največ drobnih krajev, kot ne pome tamle pri jedilnem pribor. Žlička, vilica, nož hitro smukne žep, čeprav so zlepljene skupaj. Pa tudi velike stvari. Zadržni tamle pri jedilnih servisirah, manj kal jušnik! Mladolentniki dobesedno uživajo v tem, da nekaj odnesejo iz trgovine. Tu gre za manjši stvari kot na primer odpiralnik stekelnice, svečka, vazica, skodelica, krožniček. Manjko v celoti nosimo prodajalci. Del krijevca zneskov, ki nam jih proizvajalec priznajo v lom, kalo, ostalo gre iz naših žepov. Prav zaradi nizkega dohodka imamo na oddelku malo prodajalcev in tudi če kdo gre, ne jemljemo novih. Vemo pa, da bo kraj vedno več in verjetno bomo tudi pri nas morali misliti na pomoč tehnike za odkrivanje tatov.« D. Dolenc

Razgovor o turizmu

Radovljica — Danes je na obisku v radovljiški občini delovna skupina CK ZKS. Ob 9. uri je na Bledu začela razgovor z najodgovornejšimi turističnimi delavci o problemih in rezultatih turističnega gospodarstva radovljiške občine. Ob 13.30 se bo sestala s sekretarji in nekaterimi člani osnovnih organizacij ZK, ki delujejo v turističnem gospodarstvu. Popoldne ob 16. uri bo obiskala še osnovno organizacijo ZK Krajevine skupnosti Gorje, kjer bodo v razgovoru sodelovali tudi predstavniki turističnega društva Bled in občinske turistične zveze.

A. Žalar

Pozabljena plavška cesta

Edina cesta, ki v krajevni skupnosti Plavž še ni asfaltirana, je cesta na Zgornjem Plavžu — So vsi pozabili na to hudo-urniško drčo?

Jesenice — V jeseniški občini je bilo po posameznih krajevnih skupnostih v zadnjih letih asfaltiranih ali primerno makadamsko urejenih še nešteto cest in poti. Krajevine skupnosti so pridno beležile vse komunalne probleme, namenjale precejšnje denarje za ureditev cest na svojem območju in tako se danes večina krajanov vozi do svojih garaž po asfaltu.

Ena izmed zadnjih in redkih poti, ki ji danes po večjem deževnem naliivu nikakor ne moremo reči cesta, je cesta na Zgornjem Plavžu. Cesta, po kateri dnevno hodi okoli sto krajanov, delavci Lesnoganterijskega obrata ter vsi tisti, ki še obiskujejo trim stezo, je nadvse klavna, čeprav na to občani opozarjajo že vrsto let.

Krajanom že presedajo večne obljube bodisi krajevine skupnosti bodisi komunalnega podjetja Kovinar. Ko je cesta zares razvita in se je po njej nevarno peljati z avtomobili, pripelje Kovinar nekaj peska in ga po kupih stresle ob cesto. Nikogar pa potem ni, da bi pesek vsaj posul, zato ga spere prvo deževje in krajanji razmišljajo, koliko denarja je že tako steklo po cesti. Prepričani so, da bi ga bilo dovolj za vsaj zmerno utrjevanje ceste ali celo za asfalt, ki ga tako želijo čakajo.

Na cesti teče tudi kanalizacija, razsvetljava ni, ljudem voda zaliva vrtove in hiše. Tako morajo včasih podnevi in ponoči dežurati, se boriti z ujo in odmetavati pesek. Cestišče je že tako razorano, da ima več kot trideset centimetrov globoke jarke.

Obljub so že siti, zato zdaj dokončno zahtevajo, da se njihova cesta primerno uredi. Njihova hudourniška drča, ki je nevarna za voznike in pešce, postaja njihov najpomembnejši problem, ki ga bo končno in za vselej morala rešiti krajevna skupnost skupaj s samoupravno komunalno skupnostjo in komunalnim podjetjem Kovinar.

D. Sedej

TUDI TO SE ZGODI

Z izgradnjo mrliških vežic konec oktobra so v krajevni skupnosti Besnica uresničili tudi letošnji program del. Predsednik sveta krajevine skupnosti Besnica Miha Šolar je ob tej priliki povedal, da ima veliko zaslug pri uresnitvi programa Franc Šolar iz Besnice, ki je zaposlen pri železniškem gospodarstvu Ljubljana in sicer pri nadzorništvu oziroma vzdrževanju prog v Kranju.

Franc Šolar se je zelo zavzemal tudi za obnovo železniškega postajališča Jošt. Odkar se nekateri vlaki ustavijo tudi na tem postajališču, Franc Šolar od časa do časa sliši tole zbadljivko:

»Lahko je tebi, ker si pri železnici. Zdej imaš še svojo železniško postajo.«

Predstavniki samoupravne komunalne interesne skupnosti ob-

čine Kranj so ob koncu minule tedna pripravili za strokovne delavce in izvajalce ogled nekaterih gradbišč v občini. V neveznem pogovoru z Emilom Prešernom iz Komunalnega obrtnega gradbenega podjetja Kranj je pogledu gradnje ceste Iskra — Planika stekla tudi beseda o pripravi na gradnjo čistilne naprave v Kranju. Emil Prešeren je s tem zvezi povedal, da zdaj izgrajna čistilne naprave ovrednotena na okrog 34 milijard starih dinarjev.

Pogovor je potem za tretjino zmotila razlaga o gradnji ceste. Nato pa je Emil Prešeren na vprašanje, kakšni so izgledi za začetek gradnje čistilne naprave, rekel: »Finančna konstrukcija za izgradnjo čistilne naprave je načelno idealna, vendar pa znesek 34 milijard starih dinarjev ta napne drži več...«

Ni kaj reči. Imamo zares učinkovito inflacijo, saj gre le za nekajminutno časovno razliko.

A. Z.